

Európska únia
Európsky sociálny fond

OBEC ZÁVADKA

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ZÁVADKA na roky 2023 – 2030

ZÁVADKA, JÚN 2023

Názov projektu: Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica
Kód projektu v ITMS2014+: NFP314011APG4

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Formulár 1 (Ú 1) Hlavička dokumentu PHRSR

Názov	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 - 2030
Územné vymedzenie :	Obec Závadka
Územný plán obce, schválený :	-
Dátum schválenia PHRSR :	28.06.2023
Číslo uznesenia OZ Závadka :	42-06/28-2023
Dátum platnosti :	29.06.2023 – 31.12.2030
Verzia :	1.0.
Publikovaný verejne :	

Zdroj: vlastné spracovanie

Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa nasledovné aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označujú 1.1.

OBSAH PHRSR OBCE ZÁVADKA NA ROKY 2023 – 2030

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	4
ZOZNAM POUŽITÝCH FORMULÁROV, TABULIEK, GRAFOV A ILUSTRÁCIÍ	6
1 ÚVOD	9
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	15
2.1 ANALÝZA VNÚTORNEHO PROSTREDIA	16
2.1.1 HISTÓRIA OBCE	16
2.1.2 PRÍRODNÉ POMERY	16
2.1.3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	18
2.1.4 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	20
2.1.5 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	21
2.1.6 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	23
2.1.7 OBYVATEĽSTVO	32
2.1.8 HOSPODÁRSKE POMERY, PODNIKANIE A ZAMESTNANOSŤ	37
2.1.9 CESTOVNÝ RUCH	41
2.1.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE	45
2.1.11 ZDRAVOTNÍCTVO	47
2.1.12 SOCIÁLNA OBLASŤ	48
2.1.13 KULTÚRA	51
2.1.14 ŠPORT	53
2.1.15 BÝVANIE	54
2.1.16 SAMOSPRÁVA A JEJ FINANČNÉ ZDRAVIE	56
2.1.17 BEZPEČNOSŤ A VEREJNÝ PORIADOK	59
2.1.18 VYHODNOTENIE REALIZÁCIE OPATRENÍ A AKTIVÍT PHRSR OBCE ZÁVADKA NA ROKY 2017 – 2023	59
2.1.19 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA	64
2.1.20 EX-ANTE HODNOTENIE STAVU PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI	65
2.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	65
2.2.1 ANALÝZA VÄZIEB ÚZEMIA	65
2.2.2 VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	69
2.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	70
2.3.1 SWOT ANALÝZA	70
2.3.2 IDENTIFIKÁCIA POTRIEB A ODHAD BUDÚCEHO VÝVOJA OBCE	74
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	77
3.1 NÁDVÄZNOSŤ NA STRATÉGIE VYŠŠEJ ÚROVNE	77
3.2 VÍZIE A CIELE STANOVENÉ NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI	79
3.3 VÍZIA A HLAVNÝ CIEĽ OBCE ZÁVADKA	81
4 PROGRAMOVÁ ČASŤ	85
5 REALIZAČNÁ ČASŤ	89
5.1 SPOLUPRÁCA S PARTNERMI	89
5.2 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR	90
5.3 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHRSR	90
5.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHRSR	91
5.5 AKČNÝ PLÁN PHRSR	92
6 FINANČNÁ ČASŤ	104
6.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN	104
7 ZÁVER	108
ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	109
ZOZNAM PRÍLOH	112

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

a pod.	a podobne
AOTP	príspevok zamestnanosti ÚPSVaR
a.s.	akciová spoločnosť
CHLU	chránené ložiskové územie
CLLD	miestny rozvoj vedený komunitou
CR	cestovný ruch
ČOV	čistička odpadových vôd
DvHN	dávka v hmotnej núdzi
EAO	ekonomicky aktívna osoba
EŠIF	Európske štrukturálne investičné fondy
EU	Európska únia
FO	fyzická osoba
ha	hektár
IBV	Individuálna bytová výstavba rodinných domov
IS	index starnutia
IT	Informačné technológie
km	kilometer
KO	komunálny odpad
KOCR	Krajská organizácia cestovného ruchu
KSK	Košický samosprávny kraj
m	meter
MAS	Miestna akčná skupina
m n. m.	metrov nad morom
MOPS	Miestna občianska poriadková služba
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	marginalizovaná rómska komunita
MVS	medziknižničná výpožičná služba
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
n. o.	nezisková organizácia
NFP	nenávratné finančné prostriedky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
NP	Národný park
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
NSO	nelegálna skládka odpadu
OcÚ	Obecný úrad
OZ	Obecné zastupiteľstvo
OSN	Organizácia spojených národov
o. z.	Občianske združenie
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky
PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PO	právnická osoba
POH	Program odpadového hospodárstva
PP	peňažný príspevok
PPnK	Peňažný príspevok na kompenzáciu
PZ SR	Policajný zbor Slovenskej republiky

r.	rok
REX	Regionálny rýchlik železničnej dopravy
SEZO	Združenie obcí (separovaný zber odpadu)
SODB	sčítanie osôb, domov a bytov
SR	Slovenská republika
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
STEEP	analýza vonkajších faktorov
SWOT	analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození
ŠU SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TANAP	Tatranský národný park
ŤZP	ťažko zdravotne postihnutý
ŤZP-S	ťažko zdravotne postihnutý so sprievodcom
UoZ	uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VUC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzne nariadenie
Zb.	zbierka
ZMOHR	Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
Z. z.	zbierka zákonov

ZOZNAM POUŽITÝCH FORMULÁROV, TABULIEK, GRAFOV A ILUSTRÁCIÍ

Zoznam formulárov podľa obsahových častí dokumentu

Číslo formulára (označenie podľa metodiky)	OBSAHOVÁ ČASŤ DOKUMENTU Názov formulára	Umiestnenie formulára v dokumente
ÚVODNÁ ČASŤ		
1 (Ú 1)	Hlavička dokumentu PHRSR	Úvodná strana
2 (Ú 2)	Zámer spracovania PHRSR	text
3 (Ú 3)	Harmonogram spracovania PHRSR	text
4 (Ú 7)	Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR	text
5 (Ú 8)	Dokumenty súvisiace so spracovávaním PHRSR	text
6 (Ú 6)	Zoznam členov pracovných skupín	Príloha č. 3
ANALYTICKÁ ČASŤ		
7 (A 1)	Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát	text
8 (Ú 9)	Ex - post hodnotenie obdobia od roku 2017	text
9 (A 7)	Evidencia podnikateľských subjektov	Príloha č. 4
10 (A 8)	Evidencia mimovládnych organizácií	Príloha č. 5
11 (A 6)	STEEP analýza obce Závadka	text
12 (A 5)	SWOT analýza obce Závadka	text
STRATEGICKÁ ČASŤ		
13	Prehľad cieľov stanovených v PHSR KSK 2016 - 2022	text
14	Prehľad cieľov a priorít stratégie CLLD územia MAS HNILEC na roky 2018 – 2023	text
15 (S 1)	Prehľad cieľov stanovených v PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030	text
16	Prehľad priorít a opatrení stanovených v PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030	text
PROGRAMOVÁ ČASŤ		
17 (P 1)	Rozvojová stratégia obce ZÁVADKA na roky 2023 - 2030	text
REALIZAČNÁ ČASŤ		
18 (R 5)	Plán monitorovania a hodnotenia PHRSR	text
19 (R 6)	AKČNÝ PLÁN implementácie PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030	text
FINANČNÁ ČASŤ		
20	Finančný plán realizácie aktivít PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 (€)	text
21 (F5)	Indikatívny rozpočet - sumarizácia	text

Zdroj : Vlastné spracovanie

Zoznam tabuliek

- Tabuľka 1** Administratívne a územné začlenenie
- Tabuľka 2** Vzdialenosť významnejších sídelných štruktúr
- Tabuľka 3** Charakteristika vybavenia obce technickou infraštruktúrou
- Tabuľka 4** Územia európskeho významu v okrese Gelnica
- Tabuľka 5** Výmera pôdy obce Závadka k 31.12.2021
- Tabuľka 6** Produkcia emisií základných znečisťujúcich látok v okrese Gelnica (v tonách)
- Tabuľka 7** Ročné priemery imisií základných znečisťujúcich látok v regióne (monitorovacia stanica Kropachy ul. SNP)
- Tabuľka 8** Množstvo komunálneho odpadu podľa druhov odpadu (v tonách) okres Gelnica
- Tabuľka 9** Nakladanie s komunálnym odpadom (KO) v Košickom kraji
- Tabuľka 10** Vývoj pohlavnej štruktúry obyvateľstva v obci Závadka k 31.12.2021
- Tabuľka 11** Veková štruktúra obyvateľov obce od r. 1996
- Tabuľka 12** Veková štruktúra obyvateľov v základných vekových kategóriách k 31.12.2021
- Tabuľka 13** Vývoj osôb v poproduktívnom veku od r. 1996 k 31.12.2021

- Tabuľka 14** Pohyb obyvateľstva v obci Závadka
- Tabuľka 15** Počet obyvateľov podľa rodinného stavu v obci Závadka k 1.1.2021
- Tabuľka 16** Sobášnosť a rozvodovosť v obci Závadka
- Tabuľka 17** Vývoj početného zastúpenia vekovej skupiny 0 – 4 rokov v obci Závadka
- Tabuľka 18** Obyvateľstvo podľa národnosti v obci k 01.01.2021
- Tabuľka 19** Náboženské vyznanie v obci Závadka k 1.1.2021
- Tabuľka 20** Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiacich v obci
- Tabuľka 21** Počty živých a ekonomicky aktívnych právnických osôb (PO) a fyzických osôb – podnikateľov (FO-P) v Závadke k 31.12.
- Tabuľka 22** Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v €)
- Tabuľka 23** Celkový počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Závadka
- Tabuľka 24** Počet UoZ podľa veku v obci Závadka
- Tabuľka 25** Počet UoZ podľa vzdelania v obci Závadka
- Tabuľka 26** Počet UoZ podľa dĺžky evidencie v obci Závadka k 31.12.2021
- Tabuľka 27** Počet UoZ podľa profesie posledného zamestnania v obci Závadka
- Tabuľka 28** Služby cestovného ruchu (CR) v okolí – ubytovanie a stravovanie
- Tabuľka 29** Vybrané charakteristiky k školským zariadeniam v obci Závadka
- Tabuľka 30** Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania
- Tabuľka 31** Najbližšie ambulancie základnej zdravotnej starostlivosti (v obci Nálepkovo)
- Tabuľka 32** Ďalšia infraštruktúra zdravotníckych služieb (v obci Nálepkovo)
- Tabuľka 33** Sociálna infraštruktúra v obci Závadka
- Tabuľka 34** Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi (DvHN) a niektorých dávok ÚPSVaR k 31.12.2021
- Tabuľka 35** Veková štruktúra osôb uznaných za ŤZP – stav k 31.12.2021
- Tabuľka 36** Veková štruktúra držiteľov preukazu ŤZP– stav k 31.12.2021
- Tabuľka 37** Počet poberateľov - peňažné príspevky (PP) na kompenzáciu podľa zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (PPnK) s trvalým pobytom v obci Závadka
- Tabuľka 38** Vybraté špecializované sociálne poradenstvá v okolí
- Tabuľka 39** Infraštruktúra kultúry v obci Závadka
- Tabuľka 40** Kultúrne aktivity v obci počas roka
- Tabuľka 41** Športové aktivity v obci počas roka
- Tabuľka 42** Infraštruktúra športu obce Závadka
- Tabuľka 43** Domy v obci podľa typu
- Tabuľka 44** Napojenie domov v obci na technickú infraštruktúru
- Tabuľka 45** Štruktúra domov podľa obdobia výstavby
- Tabuľka 46** Domy podľa formy vlastníctva
- Tabuľka 47** Domy podľa typu vodovodnej prípojky
- Tabuľka 48** Domy podľa typu kanalizačného systému
- Tabuľka 49** Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb
- Tabuľka 50** Analýza ekonomického hospodárenia obce (na základe záverečného účtu r. 2019 – 2021 a rozpočtov na roky 2022 – 2024)
- Tabuľka 51** Aktuálna zadlženosť obce
- Tabuľka 52** Hodnotenie implementácie opatrení/aktivít PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 – HOSPODÁRSKA OBLASŤ
- Tabuľka 53** Hodnotenie implementácie opatrení/aktivít PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 – SOCIÁLNA OBLASŤ
- Tabuľka 54** Hodnotenie implementácie opatrení/aktivít PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 – ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ
- Tabuľka 55** Zrealizované aktivity PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023
- Tabuľka 56** Nerealizované aktivity PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023
- Tabuľka 57** Čiastočne zrealizované/prebiehajúce aktivity PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023
- Tabuľka 58** Územné členenie

Zoznam grafov

- Graf 1** Zastúpenie mužov a žien na celkovom počte obyvateľov obce Závadka (vývoj v období rokov 2002-2021)
- Graf 2** Veková pyramída obyvateľov obce Závadka k 31.12.2021
- Graf 3** Ekonomická štruktúra obyvateľov obce Závadka z hľadiska veku od r. 2002 (v %)

Zoznam ilustrácií

- Obrázok 1** Susediace katastrálne územia obce Závadka (satelitná kompozícia)
- Obrázok 2** Finančné hospodárenie obce Závadka za rok 2021 (podľa FinStat)
- Obrázok 3** Výsledok hospodárenia obce Závadka od roku 2008
- Obrázok 4** Poloha obce k významnejším sídelným štruktúram

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Závadka na roky 2023 – 2030“ bol vypracovaný v zmysle zákona Národnej rady SR č. 539/ 2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, v rámci realizácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja najmenej rozvinutého okresu Gelnica“ Operačného programu Efektívna verejná správa a jeho schválením Obecným zastupiteľstvom v Závadke bude nahrádzať dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2017 – 2023“.

Je základným dokumentom pre riadenie samosprávy, vychádzajúc z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov, vytvára predstavu o budúcom vývoji územia spolu s opatreniami a aktivitami na jej zabezpečenie.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) obce Závadka na roky 2023 - 2030 je vypracovaný v náväznosti na

- implementáciu projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“, v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa a spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom.; Kód projektu v ITMS2014+: 314011APG4, v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z314011APG4 medzi Ministerstvom vnútra SR a Mestom Gelnica, financovaný z vlastných zdrojov mesta Gelnica vo výške spolufinancovania uvedeného projektu,
- aktuálne výzvy, problémy a priority v rozvoji obce v kontexte nových prístupov k rozvoju územia (inteligentné, zelené, udržateľné obce a pod.) s dôrazom na zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov, podnikateľského prostredia, životného prostredia a vplyvov vonkajšieho prostredia,
- definovanie národných priorít implementácie Národnej stratégie regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030, Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027,
- identifikované nové možnosti čerpania nenávratných finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), zdrojov štátneho rozpočtu z kapitol jednotlivých ministerstiev, regionálnej úrovne Košického samosprávneho kraja (KSK) a Miestnej akčnej skupiny (MAS) HNILEC, o.z. Margecany v prospech obce a všetkých jej obyvateľov, vzhľadom na nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a nové rozvojové priority EÚ,
- ukončenie platnosti strategického dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka roky 2017 – 2023“ s možnosťou vypracovania nového dokumentu s platnosťou do roku 2030.

Formulár 2 (Ú 2) Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 - 2030
Forma spracovania	- Proces tvorby dokumentu bude zabezpečený v rámci implementácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“; Kód projektu v ITMS2014+: 314011APG4, v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 s Metodikou tvorby a implementácie programov

	hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja miest a obcí pre programové obdobie po roku 2020.
Riadenie procesu spracovania	<ul style="list-style-type: none">- V mesiaci marec 2022 začali prípravné práce tvorby PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 a gestorom bol poverený koordinátor prípravných prác a menovaní členovia prípravného tímu.- Prípravný tím mal za úlohu pripraviť podklady na rozhodnutie samosprávy o aktualizácii alebo o spracovaní nového dokumentu PHRSR, o jeho forme, obsahu, rozsahu a rozvojovom smerovaní, ktoré boli súčasťou Vstupnej správy a bol zložený so zástupcov zamestnancov Obecného úradu, organizácií obce a zástupcov občanov obce.- Vstupná správa pre spracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030 bola schválená uznesením Obecného zastupiteľstva v Závadke č. 135-05/05-2022 zo dňa 05.05.2022.- Dňa 09.05.2022 bol menovaný koordinátor tvorby stratégie, zriadený riadiaci výbor a tím pre koordináciu tvorby PHRSR pozostávajúci z pracovných skupín zložených zo zamestnancov obce, poslancov OZ, zástupcov podnikateľov, organizácií a občanov obce k vypracovaniu dokumentu PHRSR podľa jeho obsahu.- Zapojenie verejnosti do procesu tvorby dokumentu prebiehala formou dotazníkového prieskumu a rozhovormi s vedením obce a jej zamestnancami, miestnymi podnikateľmi, zástupcami organizácií a občanmi obce,- Informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce www.zavadkanaspisi.sk, prostredníctvom zasadnutí OZ a zasadnutí komisií pri OZ Závadka.
Obdobie spracovania	PHRSR bol spracovávaný v období marec 2022 – jún 2023 (viď. harmonogram spracovania v nasledujúcej tabuľke, vrátane posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu OÚ Gelnica, OSŽP podľa zákona č. 24/2006 Z.z.)
Financovanie spracovania	<ul style="list-style-type: none">- Financovanie procesu tvorby dokumentu bolo zabezpečené v rámci implementácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“; Kód projektu v ITMS2014+: 314011APG4, v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z314011APG4 a z vlastných zdrojov mesta Gelnica vo výške spolufinancovania uvedeného projektu. Nenávratný finančný príspevok je poskytnutý v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa a spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom. Poskytovateľ príspevku : Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 je strednodobý strategický programový dokument, vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR do roku 2030, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, vypracovaný pri uplatnení partnerstva, určuje hlavné smery jeho vývoja, stanovuje ciele, dôležité potreby a úlohy vo všetkých oblastiach života k napĺňaniu vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce Závadka. Súčasťou dokumentu je aj určený spôsob monitorovania a hodnotenia, ktorý na základe ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár 3 (Ú3) Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR																
Termín	2022										2023					
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Úvod																
Analytická časť																
Strategická časť																
Programová časť																
Realizačná časť																
Finančná časť																
Záver																

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Potreba tvorby nového strednodobého strategického rozvojového dokumentu obce Závadka vyplynula z realizovanej analýzy potrieb, nových výziev, problémov, zo zistenia, že existujúce PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 nerieši adekvátne aktuálne výzvy a problémy, ako aj z dôvodu, aby sa naplnili podmienky pre prístup k finančným a iným zdrojom pre ďalší rozvoj obce. Výsledky tejto analýzy boli zapracované do Vstupnej správy k vypracovaniu strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030“, ktorá bola schválená uznesením Obecného zastupiteľstva v Závadke č. 135-05/05-2022 zo dňa 05.05.2022.

Vstupná správa k vypracovaniu strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030“ (ďalej len Vstupná správa PHRSR) bola vypracovaná v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017¹ zo dňa 26. apríla 2017 a Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja miest a obcí pre programové obdobie po roku 2020.²

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v § 8 upravuje podmienky spracovania dokumentu Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, jeho schvaľovanie a aktualizáciu. Dokument určuje podmienky personálneho a finančného zabezpečenia plnenia opatrení/ aktivít, jeho pravidelné vyhodnocovanie a jeho aktualizáciu a zmenu.³

V rámci celého procesu prípravy a spracovania PHRSR boli používané rôzne metódy zapájania verejnosti, najmä prostredníctvom zverejňovania dôležitých informácií na webovom sídle obce, na facebookovej stránke obce, uskutočnenie dotazníkového prieskumu občanov obce, organizovaním verejných stretnutí s miestnymi obyvateľmi, odbornými poradnými skupinami, pracovnými skupinami. Dokument v záverečnej fáze jeho spracovania bol verejne pripomienkovaný, prerokovaný a schvaľovaný Obecným zastupiteľstvom.

Formulár 4 (Ú 7) Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR

Metóda zapojenia verejnosti do prípravy PHRSR	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno	áno	áno
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno	áno	áno
Internetové stránky	áno	áno	áno
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači			
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	áno
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Odborné poradné skupiny			
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja vypracovaných na úrovni miest a obcí, regiónov, samosprávnych krajov a štátu v súlade s programovými dokumentmi Európskej únie pre využitie zdrojov fondov EÚ.

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje procesom plánovania a programovania v súvislosti s dokumentmi vyššej úrovne (Európska úroveň), na ktoré nadväzujú dokumenty nižšej úrovne (národná, regionálna) až po miestnu úroveň.

Formulár 5 (Ú8) Dokumenty súvisiace so spracovávaním PHRSR

Názov dokumentu Postavenie dokumentu/ úroveň	obstaranie/ schvaľovanie dokumentu	Časové zameranie	Relevantnosť k spracováva nému PHRSR	Zdroj
EURÓPSKA ÚROVEŇ				
Zmluva o fungovaní Európskej únie	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://eur-lex.europa.eu/
Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://eur-lex.europa.eu/
Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027 – Partnerská dohoda	EÚ	Do roku 2027	vysoká miera	www.partnerskadhoda.gov.sk/
Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj	EÚ	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.minzp.sk/agenda-2030/
Európa 2020	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://www.eu2020.gov.sk/europa-2020/
Horizont Európa 2021 - 2027	EÚ	Do roku 2027	vysoká miera	https://www.consilium.europa.eu/

Európska zelená dohoda	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://ec.europa.eu/
Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://ec.europa.eu/
Európsky pilier sociálnych práv (2017)	EÚ	neurčené	vysoká miera	https://www.consilium.europa.eu/
NÁRODNÁ ÚROVEŇ				
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/SLOVENSKO-2030.pdf
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mirri.gov.sk/sekcie/vizi-a-a-strategia-rozvoja-slovenska-do-roku-2030/
Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 - 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/narodny-investicny-plan/
Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie r. 2020 - 2024	Úrad vlády SR	Do roku 2024	vysoká miera	https://www.mpsr.sk/programove-vyhlasenie-vlady-slovenskej-republiky-na-obdobie-rokov-2020-2024/
Národný program reforiem SR 2020	Úrad vlády SR	Do roku 2024	vysoká miera	https://www.mfsr.sk/
Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-539
Strategický plán SR pre investície z eurofondov r. 2021 - 2027	Úrad vlády SR	Do roku 2027	vysoká miera	https://www.eurofondy.gov.sk/
Koncepcia územného rozvoja Slovenska	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.mindop.sk/ministerstv-o-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/dokumenty/koncepcia-uzemneho-rozvoja-slovenska-kurs2001
Plán obnovy a odolnosti SR	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.mfsr.sk/sk/verejnost/pl-an-obnovy-odolnosti/
Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mindop.sk/ministerstv-o-1/doprava-3/strategia/strategicky-plan-rozvoja-dopravy-sr-do-roku-2030
Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.mindop.sk/ministerstv-o-1/cestovny-ruch-7/legislativa-a-koncepcne-dokumenty/
Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do r. 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.minv.sk/?strategia-pre-rovnost-inkluziu-a-participaciu-romov-do-roku-2030
Atlas rómskych komunit na Slovensku 2019	Úrad vlády SR	neurčené	vysoká miera	https://www.minv.sk/?atlas-romskych-komunit-2019
Envirostratégie SR 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.minzp.sk/iep/strategie-ke-materialy/envirostrategia-2030/
Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera	https://www.economy.gov.sk/energetika/navrh-integrovaneho-narodneho-energetickeho-a-klimatickeho-planu
Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 - 2025	Úrad vlády SR	Do roku 2025	vysoká miera	https://www.enviroportal.sk/clanok/mzp-sr-program-odpadoveho-hospodarstva-sr-2021-2025
Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 - 2027	Úrad vlády SR	Do roku 2027	vysoká miera	https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/plan-rozvoja-verejnych-vodovodov-verejnych-kanalizacii-pre-uzemie-sr-n
Akčný plán rozvoja okresu Gelnica	Úrad vlády SR	Do roku 2022	vysoká miera	https://www.nro.vicemier.gov.sk/site/assets/files/1298/akcny_plan_rozvoja_okresu_gelnica.pdf

REGIONÁLNA ÚROVEŇ				
PHRSR Košického samosprávneho kraja na roky 2016 - 2022	KSK	Do roku 2022	vysoká miera	https://web.vucke.sk/sk/uradna-tabula/rozvoj-regionu/program-hosp-socialneho-rozvoja/
Program obnovy krajiny Košického kraja	KSK	aktuálne	stredná miera	https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/program-obnovy-krajiny/
Koncepcia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji	KSK	aktuálna	stredná miera	https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/kultura/aktuality/koncepcia-rozvoja-kultury-kosickom-samospravnom-kraji-2020-2025-2030.html
Program odpadového hospodárstva Košického kraja na roky 2021 - 2026	KSK	Do roku 2026	vysoká miera	https://www.kosice.sk/
Stratégia MAS HNILEC na roky 2018 - 2023	MAS Hnilec, o. z.,	Do roku 2023	vysoká miera	https://www.mashnilec.sk/
Stratégia rozvoja cestovného ruchu v okrese Gelnica na obdobie rokov 2019 - 2025	MAS Hnilec, o. z.,	Do roku 2025	vysoká miera	Stratégia rozvoja cestovného ruchu v okrese Gelnica na obdobie rokov 2019-2025 (výhľadovo 2030) - turistická destinácia Hnilecká dolina 2030 (webnode.sk)
MIESTNA ÚROVEŇ				
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2017 - 2023	Obec Závadka	2017 - 2023	Vysoká miera	https://www.zavadkanaspisi.sk/
Viacročný rozpočet obce	Obec Závadka	aktuálny	Vysoká miera	https://www.zavadkanaspisi.sk/
Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie rokov 2022 - 2027	Obec Závadka	Do roku 2027	Vysoká miera	https://www.zavadkanaspisi.sk/

Zdroj : Vlastné spracovanie

V záverečnej fáze spracovania dokumentu je vstupom do procesu prerokovania (zverejnenie a následne prerokovanie) samotný návrh PHRSR a Správa o hodnotení strategického dokumentu odborne spôsobilou osobou Okresného úradu Gelnica, Odboru starostlivosti o životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.⁴

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na obdobie 2023 – 2030 je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom, ktorý určuje prioritné smerovanie obce a bude pomáhať k všestrannému rozvoju svojho územia, k starostlivosti o kvalitu životného prostredia, k potrebám svojich obyvateľov a k ochrane a zveľaďovaniu kultúrneho a prírodného dedičstva.

Dokument navrhuje trvale udržateľnú rozvojovú stratégiu zameranú na hospodársky a sociálny rozvoj obce za aktívneho dodržiavania princípov ochrany životného prostredia.

Cieľom PHRSR nie je vyriešiť všetky problémy vyskytujúce sa na jeho území, ale ukázať cestu, ktorá umožní vytvoriť vhodné predpoklady pre ich riešenie.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu vnútorného prostredia, vonkajšieho prostredia a súčasnej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné rizika a ohrozenia v návaznosti na existujúce koncepcie.

Je zameraná na zisťovanie využívania vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja k definovaniu podmienok udržateľného rozvoja, identifikáciu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území s posúdením väzieb na širšie územia.

Analýza vychádza zo získaných informácií databáz, kvantitatívnych a kvalitatívnych dát.

Formulár 7 (A 1) Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
Bývanie	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Základná škola Závadka	zavadka.zs@gmail.com
	Materská škola Závadka	mzavadka@gmail.com
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Zdravotníctvo	Obecný úrad Nálepkovo	https://www.nalepkovo.sk/
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Sociálna starostlivosť	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Ekonomická situácia, zamestnanosť	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
	FinStat	www.finstat.sk
Technická infraštruktúra, dopravná infraštruktúra a vybavenosť obce	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Ministerstvo životného prostredia SR	www.minzp.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Železnice Slovenskej republiky	https://www.geocaching.com/
Životné prostredie	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Ministerstvo životného prostredia SR	www.minzp.sk
	Ministerstvo životného prostredia SR	Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia (sazp.sk)
	Ministerstvo zdravotníctva SR	www.mzsr.sk
	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk
Cestovný ruch	Obecný úrad Závadka	https://www.zavadkanaspisi.sk/
	Košický samosprávny kraj	www.vucke.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

2.1.1 HISTÓRIA OBCE

V chotári medzi Rudňanami a Vondrišlom (Nálepkovom) sa na svahoch Slovenského rudohoria rozprestiera obec Závadka.

Obec sa prvýkrát spomína v stredovekých dokumentoch roku 1352 ako „Závada“. Predpokladá sa, že Závadku založili ako haviarsku osadu Mariássyovci koncom 13. storočia a začiatkom 14. storočia. Rozvíjalo sa tu medenorudné a železorudné baníctvo.

Pôvodné obyvateľstvo bolo rímskokatolíckeho vierovyznania, slovanského a nemeckého pôvodu. V 1. polovici 16. storočia došlo v obci k výmene pôvodného obyvateľstva rusínskym etnikom. To sa hlásilo k východnému cirkevnému obradu. Hlavným zamestnaním osadníkov bolo pastierstvo. Obyvatelia Závadky boli chýrni bačovia, ktorí vyrábali vynikajúci syr. Úlohou obyvateľov bolo aj stráženie obchodnej cesty z Budapešti do Krakova. Mali zaručiť bezpečnosť poštových vozov a cestujúcich po tejto ceste. Keďže sa v 18. storočí obnovila ťažba medi, časť obyvateľstva sa venovala baníctvu. Ťažila sa tu meď, zlato a striebro. V 19. storočí tu fungovala pražiareň železnej rudy, ktorú zriadil arciknieža Albrecht. Okolo roku 1880 zasiahla obec vlna vysťahovalectva hlavne z radov baníkov. V tom istom roku bol v Závadke zriadený notariát, ktorému podliehali Teplička, Hnilčík a Bint. Za prvej Československej republiky sa časť obyvateľstva živila poľnohospodárstvom alebo drevorubačstvom. V roku 1947 sa začalo s budovaním cesty, ktorá dodnes spája Závadku s Nálepkovom. Roku 1950 bolo založené v obci Jednotné roľnícke družstvo, ktoré sa už v roku 1953 rozpadlo pre malú členskú základňu. V polovici 20. storočia bol v obci rozsiahlý chov oviec so spracúvaním syra a výrobou dreveného bačovského riadu, bolo rozšírené tkanie plátna, súkna a handričkových pokrovcov.⁵

2.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Obec Závadka leží na južnom Spiši v okrese Gelnica, v Slovenskom rudohorí v blízkosti obce Nálepkovo, v nadmorskej výške 823 m n. m., s rozlohou 2243 ha (22,43 km²). Územie má členitý horský a podhorský charakter, patrí z geomorfologického hľadiska do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, do oblasti Slovenského rudohoria, celku Volovské vrchy, podcelkov severovýchodná časť Knoly a západná časť skrasovatenej plošiny Galmus v Hnileckých vrchoch, na ľavom brehu Hornádu a pravom brehu Hnilca.

Volovské vrchy hraničia zo severu s Hornádskou kotlinou, zo severovýchodu s Čiernou Horou, z juhovýchodu s Košickou kotlinou, z juhu ich ohraničuje Slovenský kras a Rožňavská koltina, z juhozápadu Revúcka vrchovina, zo západu Stolické vrchy a zo severozápadu Spišsko – gemerský kras (Slovenský raj a Muránska planina).

Územie obce je z hľadiska geologickej stavby súčasťou

- mezozoika vnútorných Karpát, tvorený vápencami (gutensteinské, steinalmské, wettersteinské, lokálne schreyeralmské, reiflinské) a dolomitmi (najsevernejšia časť katastra),
- mezozoika vnútorných Karpát tvorený pieskovecami, ílovitými a vápnitými bridlicami a vápencami (bodvasilašské a sinské vrstvy) severná časť katastra,

- mladšieho paleozoika vnútorných Karpát tvorený zlepenkami, pieskovicami, pestrými ílovitými bridlicami, vulkanitmi (malužinské, knolské, cejkovské súvrstie), siltovcami, bázickými vulkanitmi (stredná, najrozsiahljšia časť katastra),
- staršieho paleozoika gemerika tvorené metamorfovanými spilitovo–keratofýrovými vulkanitmi, fylitmi, zriedkavo karbonátmi (sykavské súvrstvie) a metabazaltmi (južná časť katastra).

Základné geochemické typy hornín v území sú vápence (severná časť katastra), ílovce (stredná časť katastra) a metapsamity (južná časť katastra).

Z hľadiska vertikálnej členitosti typu reliéfu sa v území prevláda vrchovinový reliéf so silne členitou vrchovinou tvorený tenkými pokryvmi polygénnych elúvií, delúvií a horninami, v juhovýchodnej časti územia nižšia hornatina, silne členitá nižšia hornatina a v južnej časti územia nižšia hornatina s mierne členitou hornatinou tvorená hornatinými plošinami a planinami.

Kvartérny pokryv územia tvoria prevažne masívne karbonatické horniny (vápence, dolomity) a metamorfované kryštálické horniny (bridlice, fylity, svory, ruly, migmatity, amfibolity).

Z pôd v oblasti prevládajú kambizeme, kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín a v malom podiele severnej časti katastra endziny, rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové, zo zvetralín pevných karbonátových hornín.

Zrnitostná trieda pôdy v území je hlinitá a piesočnato hlinitá, so strednou až veľkou retenčnou schopnosťou priepustnosti a vlhkým vlhkosťným režimom pôd.

Územie patrí do mierne chladnej a veľmi vlhkej klimatickej oblasti s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12-16 °C, s priemernou januárovou teplotou -5 až -6 °C a s priemernou ročnou teplotou vzduchu okolo 6 °C. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v rozmedzí 80-120 mm. Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje na úrovni cca 600-900 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 30 mm, v júli 80-100 mm. Priemerný počet dní s hmlou v území je 20-50 dní v oblasti podhorských až horských svahových polôh, 80-100 dní v kotlinách v severnej časti katastra a 70-300 dní v horských oblastiach vo východnej časti katastra. Hodnoty teplôt, zrážok, smer vetra a ďalšie klimatické prvky sú prispôbené reliéfom, vegetáciou a činnosťou človeka. K miestnej odlišnosti klímy dochádza v závislosti od nadmorskej výšky. Lesné územia, ktoré v území prevládajú majú chladnejšiu a vlhšiu klímu oproti zvyšnému územiu.⁶

Katastrálne územie obce patrí do najlesnatejšieho okresu Slovenskej republiky, do okresu Gelnica so 74% zalesnosťou, pričom v území sa nachádzajú lesné pozemky na rozlohe 1456,85 ha, tvoriace 65% podiel rozlohy katastrálneho územia. Prirodzenú vegetáciu v území tvoria lesy, v ktorých prevládajú smrekové lesy, jedľovo - smrekové lesy, bukové a jedľovo - bukové lesy. Rozšírenými drevinami sú smrek, jedľa, borovica, buk a ostatné listnaté dreviny ako breza previsnutá, lieska obyčajná a ďalšie.

Územie patrí do povodia Hornádu a je odvodňované *Markušovským potokom* s prítokom Stožského potoka a sieťou bezmenných prítokov a *Zimným potokom* so sieťou bezmenných prítokov, pričom územie odvodňuje aj rieka Hnilec (s dĺžkou 52,5 km v okrese Gelnica), ktorá sa pri obci Margecany vlieva do Hornádu. Významnejšie prítoky Hnilca sú vodné toky Smolník, Stará Voda a Kojšovský potok a menej významný je Železný potok pretekajúci susednou obcou Nálepko, ktorého ľavostranným prítokom je Borsučí potok priberajúci niekoľko bezmenných prítokov od obce Závadka. Na rieke Hnilec je vybudovaná priehrada Palcmanová Maša, ktorá má význam z hľadiska vodohospodárskeho a rekreačného využitia. Vo východnej časti Hnileckej doliny sa nachádza priehrada Ružín nadregionálneho významu s prítokmi riek Hornád a Hnilec.⁷

2.1.3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Závadka leží v severnej časti Slovenského Rudohoria, centrálnej časti Volovských vrchov v okrese Gelnica, v povodí rieky Hornád (územie odvodňované Markušovským a Zimným potokom priberajúcich sieť bezmenných vodných tokov) a rieky Hnilec (územie odvodňované Borsučím potokom priberajúcim sieť bezmenných tokov, ktorý sa vlieva do Železného potoka). Poloha obce je situovaná v severozápadnej časti územia Košického samosprávneho kraja a v severozápadnej časti rovnomenného okresu Gelnica. Katastrálne územie obce má podhorský až horský charakter s rozlohou 2 242,78 ha (22,42 km²), pričom lesné pozemky sú zastúpené na ploche s rozlohou 1436,75 ha (65 % podiel výmery celkového územia) a z poľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie trvalý trávnatý porast s rozlohou 674,08 ha (30% podiel) .

Tabuľka 1 Administratívne a územné začlenenie

Názov obce	Závadka
Názov okresu	Gelnica
Názov kraja	Košický samosprávny kraj
Štatút	obec
Kód obce	526631
Kód katastrálneho územia	872547

Zdroj : Obecný úrad

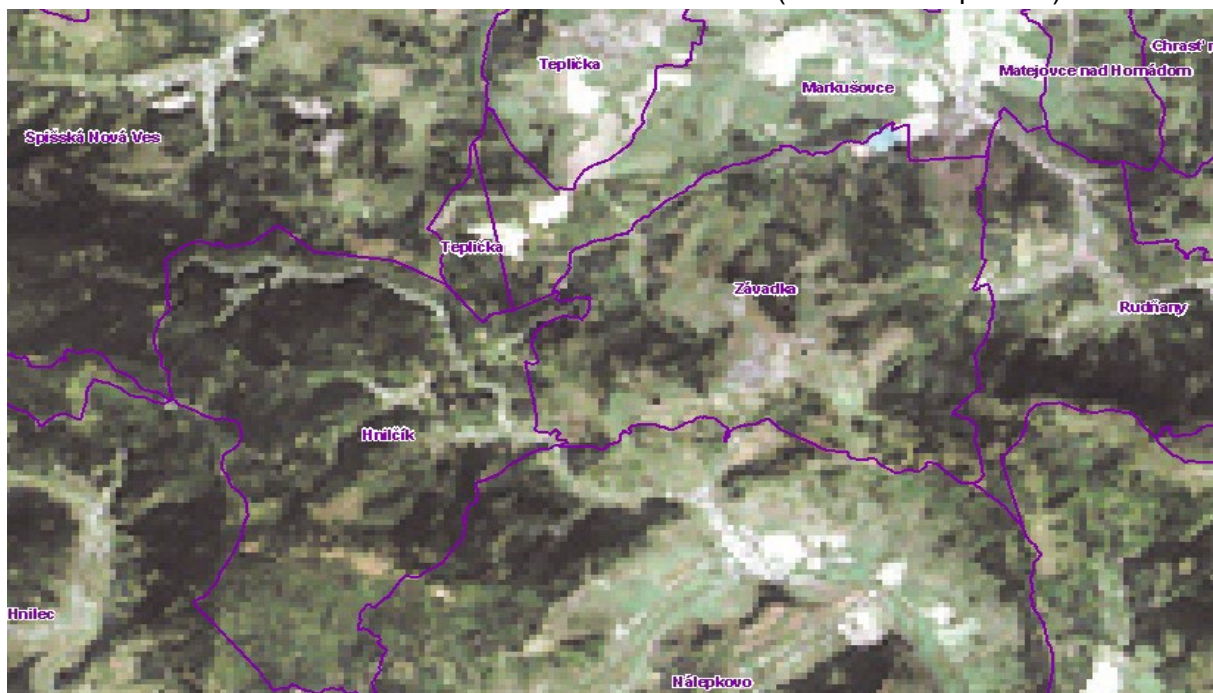
Susediace katastre obce Závadka

- katastrálne územie obce Nálepko
- katastrálne územie obce Rudňany
- katastrálne územie obce Markušovce
- katastrálne územie obce Hnilčík

Zdroj : [Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia \(sazp.sk\)](#)

Obrázok 1 Susediace katastrálne územia obce Závadka (satelitná kompozícia)

Zdroj : <https://app.sazp.sk/atlasr/>

Obec Závadka je prístupná iba z 5 km vzdalenej obce Nálepkovo prostredníctvom štátnej cesty III. triedy č. 3277 a z hľadiska prejazdnosti je koncovou obcou. Vzdialenosť obce od mesta Spišská Nová Ves je 25 km, od okresného mesta Gelnica 40 km a leží v 35 km vzdialenosti rovnako od diaľnice D1 v obci Levoča a D1 v obci Spišský Štvrtok.

Tabuľka 2 Vzdialenosť významnejších sídelných štruktúr

Najbližšie významné sídelné štruktúry	Vzdialenosť z obce Závadka (km)	Čas (min.)
Nálepkovo	5	7
Mníšek n/H	23,6	25
Spišská Nová Ves	25	29
Prakovce	31,6	33
Spišský Štvrtok – D1	35	39
Levoča – D1	35	39
Gelnica	40	43
Krásnohorské Podhradie – I/16 (E58)	52,6	66
Poprad - letisko	56	52
Rožňava	57	66
Košice – železničná, autobusová stanica	79	81
Košice - letisko	86	90

Zdroj : <https://www.google.com/maps>

Do obce premáva prímestská autobusová doprava Eurobus, a.s. Košice/Spišská Nová Ves, najbližšia zastávka osobnej železničnej dopravy je v 5 km vzdalenej obci Nálepkovo, (jednokolažová neelektrifikovaná železničná trať), najbližšia železničná stanica rýchlovlakov je v obci Nálepkovo na trase Košice – Margecany – Banská Bystrica a v meste Spišská Nová Ves (25 km) na hlavnej elektrifikovanej železničnej trati Košice – Žilina - Bratislava, najbližšie letiská v meste Poprad (56 km) a v Košiciach (86 km).

Stav miestnych komunikácií je vo vyhovujúcom stave, ale je potrebné pre ich využívanie priebežne pristupovať k oprave miestnych komunikácií a ciest v celej obci, taktiež vykonať úpravy verejných priestranstiev a vytvoriť odpočinkové zóny pre obyvateľov, ale aj pre turistov s umiestnením informačných systémov.

2.1.4 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Tabuľka 3 Charakteristika vybavenia obce technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	ÁNO/NIE
Vodovod	ÁNO
Kanalizácia	NIE
ČOV	NIE
Plyn	NIE
Elektrina, Verejné osvetlenie	ÁNO
Obecný rozhlas	ÁNO
Mobilný operátor	ÁNO
Internet	ÁNO

Zdroj : Obecný úrad

Zásobovanie pitnou vodou

V obci je vybudovaný obecný verejný vodovod, na zabezpečovanie obce a jej obyvateľov pitnou vodou, s napojením v súčasnosti 114 rodinných domov (48,72%), pričom obec vykonáva opatrenia so snahou rozšírenia vodovodnej siete na 100%. Zdroje pitnej vody tvoria pramene v kú Nálepko – 4 pramene v lokalite Harmanove luky. Z prameňov pitná voda je zavedená do zásobovacej nádrže, odkiaľ čerpadlami je tlačaná výtlačným potrubím do vodojemu nad obcou Závadka, odkiaľ samospádom zásobovacím rozvodovým potrubím sú zásobovaní odberatelia obce a domácnosti. V časti rómskej osady v lokalite pri vstupe do obce Závadka majú v MRK zavedené prípojky do 3 rodinných domov, pričom obec plánuje dobudovanie verejného vodovodu v tejto lokalite s možnosťou pripojenia všetkých domácností. Taktiež obec v tejto lokalite v MRK plánuje zabezpečiť výdajník pitnej vody na čipové karty.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd, ČOV

V obci je vybudovaná kanalizácia na odvádzanie splaškových vôd v centrálnej časti obce v dĺžke cca 1500 m (čiastočne v rozsahu na 25%), ktorá je nefunkčná, bez napojenia domácnosti pre absenciu čističky odpadových vôd (ČOV), okrem ČOV, ktoré vlastní niektorí majitelia rodinných domov a ďalší majitelia rodinných domov majú pri svojich rodinných domoch vybudované žumpy.

Obec plánuje s vybudovaním ČOV a s dobudovaním obecnej kanalizácie na 100%.

Dažďové vody sa odvádzajú prostredníctvom cestných rigolov a z nich stekajú do vodných tokov v Markušovskej doline a Borsučieho potoka.

Zásobovanie plynom

Obec nie je napojená na zemný plyn pre nepriaznivú polohu k hlavnej distribučnej sieti a zásobovanie teplom obyvatelia využívajú prostredníctvom kúrenia tuhým palivom alebo elektrickou energiou.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou prenosovej a distribučnej sústavy spoločnosti Východoslovenská Distribučná a. s. Košice 22 kV vzdušným vedením z elektrickej stanice (ES) mesta Spišská Nová Ves cez 2 transformačné stanice 22/0,4kV umiestnené v rôznych častiach obce podľa výkonu napojených odberateľov, následne prostredníctvom vzdušných rozvodov NN k spotrebiteľom a do domácnosti.

Verejné osvetlenie

Svetelné body verejného osvetlenia sú umiestnené na stĺpoch NN siete elektrického vedenia. Verejné osvetlenie vo všetkých častiach obce je po vykonanej rekonštrukcii v rokoch 2020 – 2021 s výmenou všetkých svetelných bodov za LED svietidlá s nižšou energetickou náročnosťou.

Obecný rozhlas

Obecný rozhlas je funkčný, jeho technologické vybavenie je už však zastaralé.

Telekomunikácie a internet

V obci sa nachádza telekomunikačná sieť k pripojeniu pevnej telefónnej linky spoločnosti Slovak Telekom, pričom služba pripojenia k internetu a televízii uvedenej spoločnosti je v obci nedostupná. Medzi hlavných operátorov poskytujúcich internetové služby v obci patria spoločnosti Orange, O₂, SWAN a Rupkki. Spoločnosti Orange, SWAN a Rupkki poskytujú aj služby televízie.

Kamerový systém

V obci nie je vybudovaný kamerový systém, ale v budúcnosti plánuje obec osadiť minimálne 8 kamier na monitorovanie najkritickejších miest územia k zvýšeniu bezpečnosti, ochrane zdravia a majetku obyvateľov obce, jej návštevníkov a iných subjektov pôsobiacich na jej území.

2.1.5 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

CESTNÁ DOPRAVA

Územie je prístupné prostredníctvom štátnej cesty III. triedy č. 3277 napojením zo štátnej cesty II. triedy č. 546 zo smerov z obcí Nálepko alebo Švedlár a z hľadiska prepojenia územia je koncovou obcou. Stav miestnych komunikácií je tohto času vo vyhovujúcom a udržiavanom stave, pričom na území obce sa nachádza 1000 m ciest III. triedy a približne 2000 m miestnych komunikácií.

Miestne komunikácie majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu, ale aj nespevnené, ich kvalita sa pomerne rýchlo zhoršuje, nakoľko sú extrémne namáhané nákladnou dopravou prevážajúcou drevnú hmotu. Z hľadiska statickej dopravy v obci je vybudovaný len krátky chodník z dlažobných kociek v centrálnej časti obce o dĺžke cca 200m. V obci sú vybudované 2 parkoviska pri Obecnom úrade a pri budove bývalej COOP Jednota, pričom je potrebné riešiť parkovanie pred ďalšími dôležitými objektami v obci, kde v súčasnosti je parkovanie riešené na krajniciach štátnej cesty a miestnych komunikácií. Špecifické územno-technické pomery spočívajúce vo veľmi úzkych uliciach nedávajú obecnej samospráve priestor na výstavbu chodníkov popri miestnych komunikáciách, ani výstavbu kanalizácie na odvodnenie. Je však potrebné postupne pristupovať ku komplexnej oprave miestnych komunikácií a ciest v celej obci, ale aj previesť úpravy verejných priestranstiev v obci s vytvorením parkovísk

a odpočinkových zón pre obyvateľov, ale aj pre turistov vrátane informačných systémov.

Verejnú prepravu obyvateľov zabezpečuje autobusová doprava Košického samosprávneho kraja - Eurobus a. s. Spišská Nová Ves a v obci sa nachádza 1 murovaná autobusová zastávka pre linky verejnej hromadnej dopravy.

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná trať prechádza v 5 km vzdialenej susednej obci Nálepko - neelektrifikovaná jednokojajová železničná trať celoštátnej železničnej dopravy v smere Margecany – Červená Skala (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná trať číslo 173) a je súčasťou prepojenia Zvolen – Banská Bystrica - Margecany – Košice, so železničnou stanicou pre rýchliky, osobné vlaky a vlaky nákladnej železničnej dopravy so železničnou vlečkou umožňujúcou nákladnú dopravu a aj nakládku tovaru (hlavne drevnú hmotu).

Z hľadiska napojenia na rýchlostné železničné dopravné trate – hlavná železničná trať Slovenska v smere Košice - Žilina - Bratislava prechádza najbližšie k obci Závadka v 25 km vzdialenej Spišskej Novej Vsi (efektívnejšia a hospodárnejšia je dostupnosť k železničnej stanici cestnou dopravou) a 46 km vzdialenej obci Margecany.

LETECKÁ DOPRAVA

Najbližšie letisko je v 50 km vzdialenom meste Poprad, väčšie letisko sa nachádza v 80 km vzdialených Košiciach, oba sú medzinárodného významu.

STATICKÁ DOPRAVA

Obec má vybudované v súčasnosti 2 parkoviská pred dôležitými objektami verejného života pred Obecným úradom a pri bývalej budove COOP Jednota a plánuje sa s výstavbou parkoviska pri Kultúrnom dome, ktorý je v súčasnosti v rekonštrukcii. Obyvatelia obce a jej návštevníci parkovanie riešia priamo na svojich pozemkoch, na krajnici popri štátnej ceste alebo miestnej komunikácii.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Cyklistická doprava je podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike definovaná ako samostatný druh dopravy, ktorá sa v obci využíva k zabezpečeniu prepravy hlavne na kratšie vzdialenosti po štátnej ceste č. III/3277 a po miestnych komunikáciách predovšetkým na potreby presunu v rámci obce, za nákupmi a pod., ale aj po štátnej ceste č. II/546 do blízkych susedných obcí za občianskou vybavenosťou. Populárne je jej využívanie v rámci cykloturistiky a trávenia voľného času, pretože výraznou mierou prispieva k fyzickej a psychickej pohode obyvateľov a tým k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva. Nároky užívateľov cyklo dopravy neustále rastú na vyčlenenie priestoru pre cyklistov, na zriadenie cyklotrás nielen v katastri ale aj v širšom území. Vysoká rozdrobenosť pozemkov na území Slovenskej republiky a s tým súvisiace náklady s ich majetkovo-právnym vysporiadaním, rozmanitosť terénu, predovšetkým v horských oblastiach majú za následok zvýšené náklady pri realizácii a budovaní cyklistických komunikácií, pričom uvedomujú si *absenciu cyklochodníkov v území obce Závadka* a aj širšom okolí v počiatkových rokoch rozvoja cyklistickej infraštruktúry je preto reálnejšie dosiahnuť rozšírenie ponuky cyklokomunikácií realizáciou cyklopruhov a cyklokoridorov na existujúcich komunikáciách spolu s príslušným dopravným značením a doplnkovou cykloinfraštruktúrou.⁸ Cyklistické trasy a chodníky a infraštruktúra cyklo dopravy a cykloturistiky v území nie sú vybudované.

PEŠIA DOPRAVA

Chodníky v obci sú vybudované v dĺžke cca 200 m v centrálnej časti obce a taktiež je možné využívať prechod je po štátnej ceste alebo miestnych komunikáciách, kde je nižšia intenzita dopravy, nakoľko obec je koncovou obcou.

Obec nemá vybudovanú sieť chodníkov pre peších, chodci sa pohybujú po krajnici štátnej cesty a miestnych komunikácií, čo je z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky rizikové.

2.1.6 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Základným predpokladom pre zdravie ľudí je čisté životné prostredie. Na zdravie obyvateľov nepriaznivo vplyva napr. znečistené ovzdušie, hluk, nebezpečné chemické látky, taktiež zmena klímy v podobe extrémnych zmien počasia, povodní, čo môže negatívne vplyvať na kvalitné životné podmienky, čím sú ohrozené ekosystémové služby, ako je prístup k vode a výroba potravín. Ľudské zdravie a dobré životné podmienky úzko súvisia so stavom a kvalitou životného prostredia ako sú čistý vzduch, čistá voda, pôda vhodná na výrobu zdravých potravín. V obci nie je žiadna priemyselná výroba, ktorá by priamo vplyvala na zhoršovanie životného prostredia zvýšeným znečistením ovzdušia, zvýšeným hlukom, produkovaním nebezpečných chemických látok a pod.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je krajnotvorný program, ktorého úlohou je zvýšenie ekologickej stability od najmenších celkov až po celoeurópske siete. Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je dokumentácia ÚSES dokumentáciou ochrany prírody a krajiny a vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability.⁹

ÚSES je taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. ÚSES môže byť nadregionálny (GNÚSES), regionálny (RÚSES) alebo lokálny (MÚSES).

Na území okresu Gelnica bolo vyčlenených 8 biocentier, z toho 4 biocentrá nadregionálneho významu a 4 biocentrá regionálneho významu.

Biocentrá nadregionálneho významu (NRBc) :

- NRBc 1 Branisko,
- NRBc 2 Humenec,
- NRBc 3 Kloptaň – Kojšovská hoľa boli vyčlenené v rámci aktualizácie GNÚSES SR z roku 2000/2002 (Nariadenie vlády SR. č. 528/2002 Z.z.). Na území okresu Gelnica boli aktualizované a konkretizované hranice týchto biocentier a bolo upravené pôvodné NRBc Kloptaň rozšírením o územie Kojšovskej hole – nový názov NRBc Kloptaň – Kojšovská hoľa, nakoľko pôvodne vyčlenené biocentrum nespĺňalo niektoré kritériá a zásady uvedené vyššie (napr. požiadavky pre trvalý výskyt veľkých šeliem, výskyt kurovitých vtákov). V centrálnej časti Volovských vrchov bolo vyčlenené ešte
- NRBc 4 Zlatý stôl – Volovec ako nové biocentrum, ktoré je významnejšou lokalitou výskytu veľkých šeliem a kurovitých vtákov ako pôvodne vyčlenené biocentrum NRBc Kloptaň. Zvažuje sa aj možnosť spojenia biocentier NRBc Kloptaň – Kojšovská hoľa a NRBc Zlatý stôl – Volovec do jedného veľkého biocentra, ktoré zároveň predstavuje aj najvýznamnejšiu časť chráneného vtáčieho územia SKCHVU036 Volovské vrchy

s ťažiskovým výskytom lesných a horských druhov vtákov v tejto časti územia. Zároveň na území okresu Gelnica boli vyčlenené 4 biocentrá regionálneho významu (RBc)

- RBc 1 Roháčka,
 - RBc 2 Folkmarska skala – Murovaná skala,
 - RBc 3 Bukovec – Korban – Ostrý vrch
- predstavujú biocentrá zachytávajúce veľmi významné lesné oblasti, v ktorých sa vyskytujú aj ďalšie významné lokality nelesných biotopov.
- RBc 4 Hámorské lúky predstavuje lokalitu výskytu najvýznamnejších mokradňových biotopov – slatín, rašelinísk, mokrých až podmáčaných lúk a porastov krovitých vrúb a horských lužných lesov.

Biokoridory identifikované na území okresu Gelnica :

4 nadregionálneho významu

- Volovské vrchy, vedúci hrebeňom Volovských vrchov (terestrický),
- Slovenský kras – Volovské vrchy – Branisko (terestrický)
- Čierna hora – Branisko (terestrický)
- Alúvium rieky Hornád (hydrický)

7 regionálneho významu

- Hnilecké vrchy (terestrický),
- Kojšovská hoľa – Bujanovské vrchy (terestrický),
- Kojšovská hoľa – Hnilecké vrchy (terestrický),
- Zlatý stôl – Poľana – Palmový vrch – Lieskovec (terestrický),
- Hoľa – Pálenica (terestrický),
- Alúvium rieky Hnilec (hydrický),
- Alúvium potoka Smolník (hydrický),

a 1 lokálneho významu

- Tichá voda, vedúci v smere toku Tichej vody (hydricko-terestrický).

Tabuľka 4 Územia európskeho významu v okrese Gelnica

Kód územia	Názov	Katastrálne územie	Rozloha (ha)	Správa
SKUEV0344	Starovodské jedliny	Smolník, Švedlár	468,67	NP Slovenský raj
SKUEV0348	Čierna Moldava	Hačava, Smolník, Štós	1894,776	NP Slovenský kras
SKUEV0351	Folkmarska skala	Veľký Folkmar	136,77	NP Slovenský raj
SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	Henclová, Nálepko, Švedlár	54,482	NP Slovenský raj
SKUEV0919	Kloptaň	Prakovce, Smolnícka Huta, Vyšný Medzev	26,270	NP Slovenský kras
SKUEV0924	Zbojnícka dolina	Smolnícka Huta	20,458	NP Slovenský raj
SKUEV0925	Abod'	Kojšov	91,241	NP Slovenský raj
SKUEV0926	Prostredná dolina	Kluknava	102,104	NP Slovenský raj
SKUEV0928	Stredný tok Hornádu	Richnava, Kluknava, Margecany		NP Slovenský raj
SKUEV0929	Helcmanovská bučina	Helcmanovce	23,121	NP Slovenský raj

Zdroj : <https://www.sopsr.sk/natura>

Národný zoznam území európskeho významu bol vydaný Opatrením Ministerstva životného prostredia SR č. 1/2017 zo dňa 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004.¹⁰

Územie katastra obce Závadka sa nachádza 1. stupni ochrany zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny okrem územia prírodnej pamiatky Závadské skalky so 4 stupňom ochrany.⁹ Katastrálne územie obce (s výnimkou zastavaného územia obce)

zasahuje do Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy (hranica sa začína na južnom okraji obce, pri štátnej ceste vedúcej do obce, pokračuje v smere na severovýchod, respektíve sever okrajom záhrad až na severný okraj obce, odkiaľ sa rovnako vracia späť okolo lesa popod elektrické vedenie, obchádza kostol a vracia sa späť k východiskovému bodu), ktoré bolo Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 196/2010 vyhlásené Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Volovské vrchy zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území ako medzinárodne významné územie, ktoré je súčasťou európskej sústavy chránených území **NATURA 2000** na ochranu biotopov vtákov európskeho významu a sťahovavých druhov vtákov za účelom ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie Volovské vrchy je svojou výmerou (121 420,65 ha) najväčšie navrhované chránené vtáčie územie Slovenska zasahujúce do Košického a Prešovského kraja v pôsobnosti NP Slovenský raj, Slovenský kras a je tvorené biotopmi ihličnatých, listnatých a zmiešaných lesov. Volovské vrchy sú jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), žlna sivá (*Picus canus*), muchárik bielostrý (*Ficedula albicollis*) a muchárik červenohnedý (*Ficedula parva*).¹¹ Územie je významné aj pre zachovanie populácie typických karpatských lesných vtáčích druhov pre hniezdenie viacerých druhov dravcov - orol krikľavý, jastrab, sokol, sov – kuvik vrabčí, sova dlhochvostá) a ďateľov – ďateľ čierny, ďateľ trojprstý.

CHVÚ Volovské vrchy patrí z hľadiska niektorých predmetov ochrany medzi najvýznamnejšie chránené vtáčie územia na Slovensku.

Na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia môžu mať negatívny vplyv

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezdenia bociana čierneho, kuvika vrabčieho, orla krikľavého, orla skalného, kuvika kapcavého a výra skalnatého, podľa rozhodnutia Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Gelnica,
- mechanické kosenie a mulčovanie trvalých trávnatých porastov iným spôsobom ako od stredu k okrajom v období od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche nad 0,5 ha.¹¹

Na južnom okraji obce sa nachádza prírodná pamiatka **Závadské skalky** na rozlohe 3,88 ha, vyhlásené za prírodnú pamiatku Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi nariadením č. 28/d z 22.12.1987, so 4. stupňom ochrany na základe vyhlášky Krajského úradu životného prostredia v Košiciach č. 7/2004 z 22.09.2004. Správu chráneného územia vykonáva Národný park (NP) Slovenský raj. Závadské skalky majú estetický, krajnotvorný a flóristicko – historický význam. Predmetom ochrany je erudovaný skalný útvar výrazne sa morfológicky (týkajúci sa tvarov zemského povrchu) uplatňujúci v okolitom reliéfe so svojráznou flórou a faunou.

Z národných parkov sa najbližšie k obci nachádza Národný park Slovenský raj, kde sú vyčlenené zóny s 3. až 5. stupňom územnej ochrany prírody.⁹

V blízkosti obce Závadka je podľa evidencie Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky evidovaný v katastrálnom území obce Nálepko vo výskyt významných lokálnych **mokradií** s názvom **Závadka – vlhké lúky** na ploche 20 000 m². Za mokrade sú považované všetky biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Ich význam je v zachovaní rozmanitosti živých organizmov, vznikajúcich v závislosti od hladiny podzemnej vody.¹²

Podľa evidencie chránených ložiskových území (CHLU) Obvodného banského úradu v Košiciach sa v juhozápadnej časti katastrálneho územia Závadka nachádza malé ložisko nerudných surovín - kremeňa ev. č. 200/d, ktorého ochranu zabezpečuje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava. V susednej obci Rudňany je chránené ložiskové územie FE, Cu a Hg rudy, baryt a spekularit ev. č. 140/d, v obci Markušovce vápenec ev. č. 176/d a baryt ev. č. 192/d a aj v neďalekej obci Švedlár je chránené ložiskové územie kremeňa ev. č. 150/d.¹³

V katastrálnom území obce Závadka je na Informačnom portáli MŽP SR (enviro portál), v informačnom systéme environmentálnych záťaží evidovaná 1 environmentálna záťaž vzniknutá ťažobnou činnosťou, ktorá môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia :

- GL (007) / Závadka – Markušovská dolina, Register A, Identifikátor SK/EZ/GL/238. Environmentálna záťaž je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Ide o široké spektrum území kontaminovaných priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom.¹⁴

V území je prognóza výskytu vysokého **radónového rizika** (približne 3 % územia v juhozápadnej a západnej časti katastra), stredného radónového rizika (cca 85 % územia) a prognóza nízkeho radónového rizika (cca 12% územia).⁶

PÔDA

Podľa Atlasu krajiny SR (webovej mapovej aplikácie) v území z hľadiska pôdnej jednotky prevažujú kambizeme, kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín a v malom podiele severnej časti katastra endziny, rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín, so strednou až veľkou retenčnou schopnosťou priepustnosti a podľa vlhkostného režimu pôd sú charakterizované ako vlhké pôdy.

Pôdy v území sú charakterizované v prevažnej časti veľmi silným limitom s veľmi nízkym potenciálom a silným limitom s nízkym potenciálom využitia územia na intenzívnu poľnohospodársku činnosť.⁶

Celková výmera územia k 31.12.2021 je 2242,78 ha, kde z hľadiska využitia pôdy je 1536,75 ha nepoľnohospodárska pôda (68,52%) a 706,03 ha poľnohospodárska pôda (31,48%). Zastávaná plocha a nádvorá predstavuje výmeru 25,79 ha (1,15% podiel celkovej výmery). Zo zložiek využitia zeme má najväčšie zastúpenie lesný pozemok na rozlohe 1456,75 ha (65%), trvalý trávnatý porast na rozlohe 674,08 ha (30%), ostatná plocha 51,06 ha (2,27%) a orná pôda 31,08 ha (1,38%).

Tabuľka 5 Výmera pôdy obce Závadka k 31.12.2021

DRUH pôdy	Špecifikácia druhu pôdy	Výmera (ha)
CELKOM		2242,78
Poľnohospodárska pôda		706,03
	Trvalý trávnatý porast	674,08
	Orná pôda	31,08
	Záhrada	0,88
Nepoľnohospodárska pôda		1536,75
	Lesný pozemok	1456,85
	Vodná plocha	3,05
	Zastavaná plocha a nádvorie	25,79
	Ostatná plocha	51,06

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/>

VODA

Územie katastra odvodňuje

- *Markušovský potok* s prítokom Stožského potoka a sieťou bezmenných prítokov sa vlieva do Tepličského potoka, ktorý je pravostranným prítokom rieky Hornád,
- *Zimný potok* so sieťou bezmenných prítokov sa vlieva do Rudnianského potoka, ktorý je pravostranným prítokom rieky Hornád.
- *Borsučí potok* so sieťou bezmenných prítokov sa vlieva do Železného potoka, ktorý je ľavostranným prítokom rieky Hnilec.

Hnilec odvodňuje celú Hnileckú dolinu a vlieva sa do Hornádu pri obci Margecany. Na rieke je vybudovaná priehrada Palcmanská Maša, ktorá je významná z hľadiska vodohospodárskeho a rekreačného využitia a vo východnej časti Hnileckej doliny sa nachádza priehrada Ružín nadregionálneho významu s prítokmi riek Hornád a Hnilec.

V obci je vybudovaný verejný obecný vodovod v súčasnosti s napojením 114 rodinných domov (48,72%), čiastočne vybudovaná kanalizácia v rozsahu asi 25% (cca 1500m), ale absenciou čističky odpadových vôd je nefunkčná, pričom majitelia rodinných domov vlastnia prevažne žumpy (54,27%), okrem niekoľkých, ktorí vlastnia malé ČOV (0,85%) a niektorí sú bez kanalizácie (43,59%).

Dažďové vody sú prirodzenou retenciou zadržované v území a nadbytočné sa odvádzajú prostredníctvom cestných rigolov a z nich stekajú do siete vodných tokov odvodňujúcich územie.

Kvalita podzemných vôd a povrchových vôd je v obci ovplyvnená absenciou kanalizácie a čistenia odpadových vôd v obci, kde zdrojom znečistenia podzemných vôd sa môže vyskytovať z nevyhovujúceho stavu žúmp, prepúšťaním splaškových odpadových vôd, ale aj vytváraním nelegálnych skládok odpadu v blízkosti zdrojov pitnej vody alebo aj znečisťovanie povrchových vôd prípadným vypúšťaním splaškových odpadových vôd do potoka.

OCHRANA PROTI POVODNIAM

Starostlivosť o vodu je vymedzená zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ktorý vytvára podmienky na ochranu povrchových a podzemných vôd, vrátane vodných a krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich hospodárne a účelné využívanie.¹⁵

Ochrana pred povodňami je vymedzená zákonom č. 7/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov.¹⁶

V katastrálnom území obce Závadka sa nenachádzajú lokality, ktoré v kritických situáciách v čase dlhotrvajúcich zrážok alebo privalových dažďov môžu predstavovať potenciálne riziko z hľadiska ohrozenia života, zdravia a majetku, nakoľko katastrálne územie sa rozprestiera na svahoch hornatej krajiny, pričom stekajúca voda zo svahov sa následne vlieva do vodných tokov pretekajúcimi územím - Markušovského potoka, Zimného potoka a ich bezmenných prítokov, ktoré priberá rieka Hornád a Borsučieho potoka so svojimi prítokmi, priberajúci Železný potok, ktorý je prítokom rieky Hnilec.

RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO

Kataster obce patrí do najlesnatejšieho okresu Slovenskej republiky (okres Gelnica so 74% zalesnosťou), zalesnený so staršími lúkami a pasienkami, ktoré sú terasovité so sklonom 25° - 35°, pričom mnohé plochy nie sú hospodársky využívané a postupne sa prirodzeným náletom semien z okolitých lesov zalesňujú. Územie je využívané na lesohospodársku činnosť, na kosenie lúk a pasenie hospodárskych zvierat. V lesoch prevládajú ihličnaté dreviny - smrek, jedľa, borovica, z listnatých drevín v nižšom zastúpení buk a ostatné listnaté dreviny ako breza previsnutá, lieska obyčajná a ďalšie.

V katastrálnom území sa nachádzajú lesné pozemky na rozlohe 1456,85 ha (65% celkovej rozlohy katastrálneho územia) a lesné porasty sú v kategóriách ochranných a osobitného určenia. Lesy v ochranných kategóriách sú na nepriaznivých miestach s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy. Lesy osobitného určenia sú pod vplyvom imisí zaradené do pásiem ohrozenia. Lesy sú tvorené na 86%, ihličnatými drevinami, v ktorých prevláda drevina smrek. Listnaté dreviny pokrývajú 14% lesov, kde pôvodné drevinové zloženie tvoril buk a jedľa a postupne sú nahrádzané smrekovými porastami.

V súčasnosti smrekové porasty vplyvom imisí z blízkych i ďalekých zdrojov postupne žltnú, chradnú a odumierajú, pričom snahou subjektov hospodáriacich v týchto lesoch je prinavrátiť do porastov pôvodné dreviny ako sú jedľa, buk, javor a smrekovec.

Okrem imisí lesy napádajú aj biologické činitele - hmyz. Na smreku lykožrút smrekový, lykožrút vrcholcový, lykožrút lesklý. Larvy týchto lykožrútov požierajú lyko stromu, strom potom hynie. Ďalej smrek napadá fúzač smrekový a drevokaz čiarkovaný (sú to technický škodcovia dreva). Jedľu poškodzujú lykokaz jedľový a lykokaz jedlinový. Z krovín v tunajších lesoch majú svoje miesto lieska, rakyta, trnka. Z bylín, ktoré sa vyznačujú pomerne veľkým počtom druhov je rozšírený deväťlist lekársky, kuklík potočný, kamzičník rakúsky, starček subalpínsky, horec luskáčovitý, ľubovník škvrnitý, kosatec sibírsky, rosička okruhlolistá a ďalšie. Charakteristickým prvkom prírody územia sú svahové a vrcholové lúky s výskytom malín, brusníc čučoriedkových a brusníc obyčajných.

Územie uprostred hornatej, lesmi pokrytej krajiny vytvára možnosti pre výskyt početného množstva stavovcov ako je salamandra škvrnitá, mlok vrchovský, v chladnejších severných svahoch mlok karpatský. Plazy reprezentujú napr. jašterica zelená, slepúch lámavý, jašterica múrová, užovka obyčajná. Zastúpenie vtákov tvorí množstvo typických predstaviteľov ako sýkorka, čížik, oriešok, pinka, drozdy, sojka, straka, sluka lesná, jariabok, krkavec a pod.. Z cicavcov sa v území vyskytuje plch lieskový, veverica, zajac, syseľ a iné. Bylinožravce zastupuje jeleň lesný, srnec lesný, z čeľade sviňovitých je rozšíreným druhom sviňa divá. Z veľkých mäsožravcov sa vyskytuje medveď, vlk, rys, ďalej z mäsožravcov líška obyčajná, mačka divá, jazvec lesný a kuna lesná.¹⁷

Katastrálne územie obce patrí z hľadiska ochrany prírody do chráneného vtáčieho územia patriacej medzi lokality NATURA 2000 v Chránenom vtáčom území Volovské vrchy pre

hniezdenie druhov bocian čierny, ďateľ bielochrbtý, muchárik červenohrdlý, muchárik bielokrký, včelár lesný, rybárik riečny, žlna sivá, strakoš červenochrbtý. Je tiež významné pre zachovanie populácií typických karpatských lesných vtáčích druhov. Hniezdia tu viaceré lesné druhy dravcov (orol kriklavý, jastrab, sokol), sov (sova dlhochvostá, kuvik vrabčí) a ďateľov (ďateľ čierny, ďateľ trojprstý). Hlavnými príčinami ohrozenia vtáctva sú intenzívne lesné hospodárstvo, odlesňovanie a u niektorých druhov nadmerné vyrušovanie. K ohrozeniam stredného významu patria nadmerné poľovné využívanie územia, vplyvy spojené s budovaním infraštruktúry a ťažobným priemyslom v území.¹⁸

OVZDUŠIE

Z hľadiska životného prostredia je kvalita ovzdušia ovplyvnená emisnými záťažami a rozptylovými podmienkami, ktoré sú podmienené orografickými a meteorologickými pomermi, ktoré vykazujú v Košickom kraji značné rozdiely. Kvalita ovzdušia je ovplyvnená najmä činnosťou veľkých priemyselných zdrojov z hutníckeho, chemického, ďalšieho spracovateľského priemyslu a výrobou tepelnej a elektrickej energie.¹⁹

Emisie sú tvorené uvoľnením znečisťujúcich látok, vibrácií, tepla alebo hluku zo zdroja do ovzdušia. Množstvo emisií sa zvyčajne vyhodnocuje ako hmotnosť emisií vypustených zo stacionárneho zdroja za rok. Imisie sú látky, ktoré sa dostávajú do atmosféry z lokálnych zdrojov znečistenia za určitých prírodných podmienok.

Znečisťovanie ovzdušia je vypúšťanie znečisťujúcich látok do atmosféry. Tieto látky priamo, alebo po chemických zmenách, prípadne za spolupôsobenia inej látky nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia. O zdrojoch znečisťovania, zozname znečisťujúcich látok, ich emisných limitoch a podmienkach a požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok pojednáva Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012, ktorou sa vykonávajú niektoré opatrenia zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší.

Limitné hodnoty na ochranu zdravia ľudí a kritické úrovne na ochranu vegetácie znečistenia vonkajšieho ovzdušia pre znečisťujúce látky²⁰

- Drobné častice s priemerom menším ako 10 μm (PM_{10}) - priemerná ročná koncentrácia nesmie prekročiť 40 μg . - 1 dňová koncentrácia 50 $\mu\text{g}.\text{m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 35-krát za rok
- Oxid siričitý (SO_2) - 1 hodinová koncentrácia 350 $\mu\text{g}.\text{m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 24x za rok a 1 dňová koncentrácia 125 $\mu\text{g}.\text{m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 3-krát za rok
- Oxid dusíka (NO_2), priemerná ročná koncentrácia nesmie prekročiť 40 $\mu\text{g}.\text{m}^{-3}$ - 1 hodinová koncentrácie 200 $\text{ng}.\text{m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac ako 18x za rok
- Oxid uhoľnatý (CO) - maximálna 8-hodinová koncentrácia nesmie prekročiť 10 $\text{mg}.\text{m}^{-3}$
- Olovo (Pb) - priemerná ročná koncentrácia nesmie prekročiť 0,5 $\mu\text{g}.\text{m}^{-3}$.

V obci sa nenachádza žiadna priemyselná prevádzka, ktorá by svojou činnosťou znečisťovala ovzdušie a tým poškodzovala životné prostredie, takéto priemyselné prevádzky sa najbližšie od obce nachádzajú v 25 km vzdialenom meste Spišská Nová Ves a 32 km vzdialenej obci Prakovce.

Rozhodujúci podiel na znečisťovaní ovzdušia má v obci vykurovanie domácností tuhými palivami. Domácnosti emitujú do ovzdušia až 80 % z celkových emisií PM₁₀ na Slovensku a z uvedeného dôvodu je dôležité kúriť palivom, ktoré stanovuje výrobca spaľovacieho zariadenia, prehodnotiť možnosti vykurovania v domácnostiach, ich porovnanie z pohľadu nákladov, komfortu kúrenia a tvorby emisií do ovzdušia, taktiež výmena starého kotla na tuhé palivo za nový moderný, čím sa dá ovplyvniť tvorba emisií pri vykurovaní tuhým palivom. Znečistené ovzdušie významnou mierou prispieva k zhoršovaniu zdravotného stavu obyvateľstva, k vzniku kardiovaskulárnych a respiračných ochorení.²¹

Tabuľka 6 Produkcia emisií základných znečisťujúcich látok v okrese Gelnica (v tonách)

Emisie znečisťujúcich látok (v tonách)	2001	2005	2010	2013	2015	2017	2018	2019	2020
Tuhé emisie	42,0	54,3	10,4	8,3	6,4	5,2	4,6	265,1	269,8
Oxid siričitý	25,2	15,0	2,1	1,8	1,1	1,4	1,4	19,9	18,1
Oxid dusíka	32,9	20,1	8,6	9,5	7,0	7,0	6,9	221,9	196,5
Oxid uhoľnatý	1327,6	1470,3	205,7	31,1	16,9	16,5	12,2	2294,6	2302,8

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

Tabuľka 7 Ročné priemery imisií základných znečisťujúcich látok v regióne (monitorovacia stanica Kropachy ul. SNP)

Imisie základných znečisťujúcich látok (Kropachy)	2002	2005	2010	2013	2015	2017	2018	2019	2020	2021
Olovo (ng/m ³)	129,0	96,9	87,6	-	-	-	-	-	-	-
Oxid dusičnatý (microg/m ³)	14,7	9,2	13,6	17,2	12	18,5	18	16,6	13,5	13,6
Oxid uhoľnatý (microg/m ³)	-	-	1995	2497	2239	2033	1884	1908	1892	1574
PM10 (microg/m ³)	17,5	33,0	41,1	34,8	28,8	27,4	24,1	25,2	22,7	25,5

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

HLUK

V zmysle Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, a vo vonkajšom prostredí, v obytnom území sa hodnotí hluk zo zdrojov ako hluk z dopravy na pozemných komunikáciách, hluk z koľajovej dopravy na železničných dráhach, hluk z leteckej dopravy a hluk z iných zdrojov ako je hluk stacionárnych zdrojov, hluk z priemyselnej, stavebnej a výrobnnej činnosti a hluk z mimopracovných aktivít človeka.

Povolené hodnoty hluku zdrojov ciest I. - III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené počas dňa $L_{Aeq,p} = 60$ dB a v noci $L_{Aeq,p} = 50$ dB.²²

Územie je prístupné prostredníctvom štátnej cesty II. triedy č. 546 zo smeru susednej 5 km vzdalenej obce Nálepko s jej napojením na štátnu cestu III. triedy č. 3277 vedúcu do obce s napojením na sieť miestnych komunikácií. Územím neprechádza železničná trať, ale neelektrifikovaná jednokoľajová železničná trať celoštátnej železničnej dopravy v smere Margecany – Červená Skala (v cestovnom poriadku pre verejnosť označená ako železničná

trať číslo 173), ktorá je súčasťou prepojenia Zvolen – Banská Bystrica - Margecany – Košice, prechádza susednou obcou Nálepkovo.

V obci je doprava zabezpečovaná po štátnej ceste III. triedy a miestnych komunikáciách s nižšou intenzitou a obec je z hľadiska prejazdnosti koncovou obcou. Z uvedeného dôvodu v území nie je zaznamenaný zvýšený hluk z dopravy, taktiež sa v obci nenachádza žiadna priemyselná prevádzka, ktorá by svojou činnosťou spôsobovala tvorbu zvýšeného hluku a tým poškodzovala životné prostredie, ani z okolitých obcí alebo mesta Spišská Nová Ves nie je zaznamenaná zvýšená intenzita hluku.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

System zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov (zákon o odpadoch).²³

Základný nástroj hospodárenia s odpadmi je Program odpadového hospodárstva (POH) Slovenskej republiky, ktorý vypracováva Ministerstvo životného prostredia, následne samosprávny kraj, obec a aj pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce sa zostavuje podľa § 1 Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH Slovenskej republiky a POH Košického kraja, pričom ciele a opatrenia sa realizujú obcou. Obec v súčasnosti nemá spracovaný POH.²⁴

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Nakladanie s komunálnymi odpadmi na území obce stanovuje interný predpis „Popis celého systému nakladania s komunálnymi odpadmi vrátane triedeného zberu“ na území obce Závadka v zmysle § 81 ods. 7 písm. h) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

Na zber triedeného odpadu obec využíva 8 ks veľkoobjemových 1100 l kontajnerov, na bioodpad 10 ks veľkoobjemových 1100 l kontajnerov. Občania využívajú na odpad plastové vrecia na triedený odpad farby modrej – papier, zelenej – sklo a žltej – plasty. Na stavebný odpad, alebo zmesový komunálny odpad je možnosť objednania veľkokapacitného kontajnera spoločnosti Brantner Nova, s.r.o. Spišská Nová Ves. Obec zabezpečuje 2 krát ročne zber veľkoobjemového odpadu, nebezpečného odpadu a elektroodpadu. Zber druhotných surovín ako je železný šrot a ostatné kovy od občanov obce Závadka sa vykonáva prostredníctvom zberných surovín v Nálepkove, Mníšku n/Hnilcom a Spišskej Novej Vsi.

Odvoz zmesového komunálneho odpadu je zabezpečený v intervaloch 2x mesačne, odvoz separovaného odpadu a bioodpadu je zabezpečený podľa zvozového kalendára. V súčasnosti zber, odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu, triedeného odpadu a bioodpadu v obci na základe zmluvy s obcou zabezpečuje firma Brantner Nova, s.r.o. Spišská Nová Ves.

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne nelegálne skládky odpadu a v prípade vzniku sa ich obec snaží priebežne po zistení likvidovať a predchádzať vzniku nových.

Obec nemá zriadený zberný dvor.

Tabuľka 8 Množstvo komunálneho odpadu podľa druhov odpadu (v tonách) okres Gelnica

Množstvo komunálneho odpadu podľa druhu /ROK	2019	2020	2021
Papier a lepenka	179,13	291,72	386,05
Sklo	320,82	343,73	378,05
Viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky	9,91	9,01	10,39
Obaly z kovu	9,95	14,15	18,77
Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok	0,83	0,84	0,27
Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	0,99	12,68	65,10
Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0,06	0,46	0,62
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	17,76	21,11	19,48
Jedlé oleje a tuky	0,98	2,54	9,90
Farby, tlačiarenské farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezp. látky	1,54	2,40	3,49
Batérie a akumulátory, netriedené batérie a akumulátory	0,34	0,73	2,82
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia s obsahom nebezpečných častí	22,20	23,65	30,46
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné	66,38	118,59	190,92
Drevo iné ako uvedené v 20 01 37	3,89	5,39	58,82
Plasty	237,21	289,00	342,26
Kovy	2631,20	1831,30	2999,14
Biologicky rozložiteľný odpad	1085,84	704,56	673,76
Zmesový komunálny odpad	5254,13	4843,53	4954,02
Objemný odpad	585,82	699,03	652,52
Drobný stavebný odpad	421,26	328,96	306,81
SPOLU	10 852,20	9 216,20	10 800,21

Zdroj : <https://datacube.statistics.sk/>

Tabuľka 9 Nakladanie s komunálnym odpadom (KO) v Košickom kraji

Košický kraj	2011	2013	2015	2017	2018	2019	2020
Množstvo KO na obyvateľa (kg/obyv.)	256,95	272,31	294,61	320,42	329,24	339,83	360,54
Množstvo zhodnoteného KO na obyvateľa (kg/obyv.)	109,79	131,47	146,18	177,8	202,84	218,38	238,31
Množstvo zneškodneného KO na obyvateľa (kg/obyv.)	147,09	139,94	146,59	142,62	126,4	121,45	120,22
Podiel zhodnocovaného KO z celkového KO (v%)	42,73	48,28	49,62	55,49	61,61	64,26	66,10
Miera recyklácie KO (v%)	8,6	11,75	16,94	25,4	33,8	35,18	38,34
Miera skládkovania KO (v%)	55,29	51,27	49,76	44,51	38,39	35,74	33,34

Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>, 2022

2.1.7 OBYVATEĽSTVO

Demografická štatistika poskytuje rozhodujúci podiel informácií o obyvateľoch obce ako celku, o jeho stave, štruktúre, ako aj charakteristikách v konkrétnom časovom období.

Celkový počet obyvateľov obce Závadka bol podľa údajov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 (SODB) Štatistického úradu SR k 01.01.2021 celkom 598, z toho 292 mužov (48,83%) a 306 žien (51,17%) a podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2021 celkom 602 obyvateľov, pričom z uvedeného počtu bolo 299 mužov (49,67%) a 303 žien (50,33%), pričom pohlavnú štruktúru v rokoch 2012 - 2021 v obci Závadka možno charakterizovať mierne kolísavým, ale vyrovnaným počtom mužov a žien.

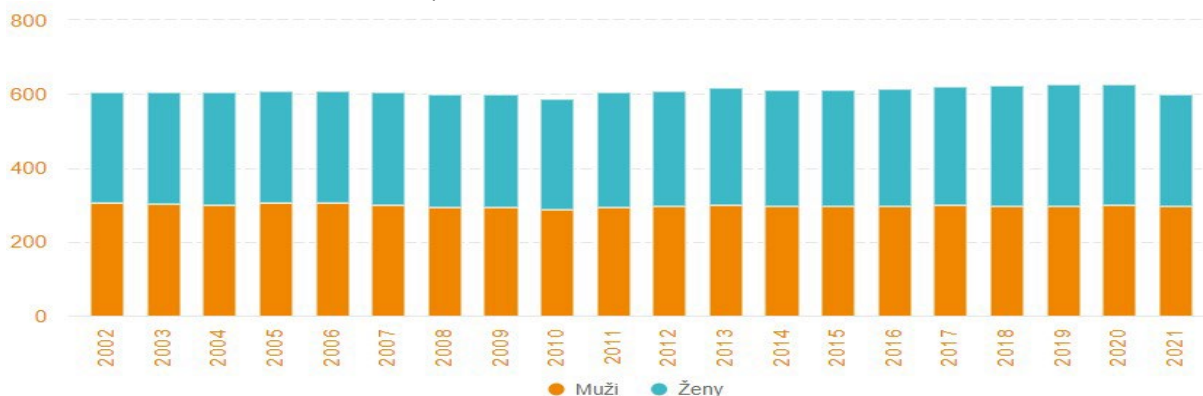

Tabuľka 10 Vývoj pohlavnej štruktúry obyvateľstva v obci Závadka k 31.12.2021

ZÁVADKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Muži	300	303	299	299	300	303	300	300	302	299
Ženy	311	316	314	314	316	320	324	327	326	303
SPOLU	611	619	613	613	616	623	624	627	628	602
Hustota obyvateľstva na km ²	27,15	27,42	27,47	27,33	27,4	27,62	27,8	27,89	27,98	26,75

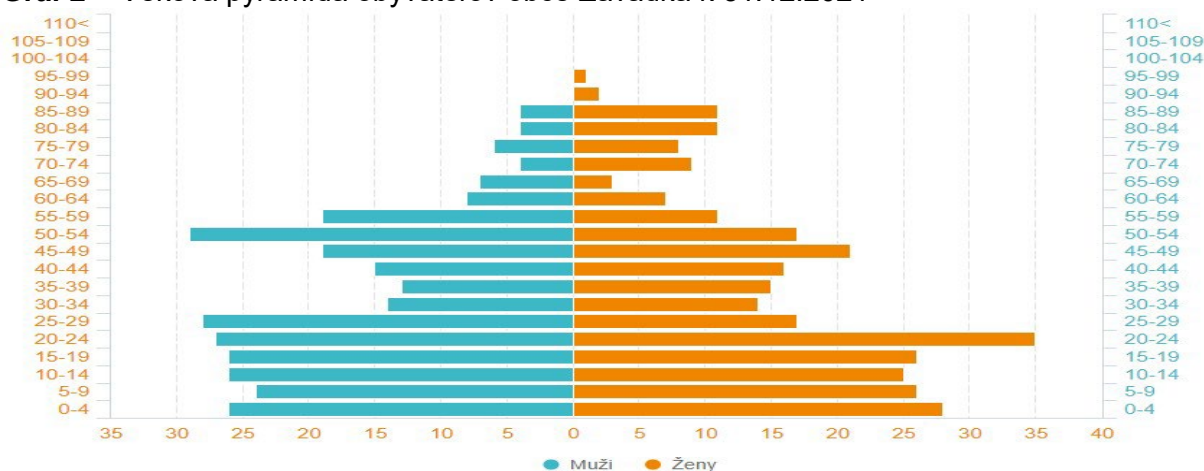
Zdroj: <http://datacube.statistics.sk/>

Graf 1 Zastúpenie mužov a žien na celkovom počte obyvateľov obce Závadka (vývoj v období rokov 2002-2021)

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

Graf 2 - Veková pyramída obyvateľov obce Závadka k 31.12.2021

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

Tabuľka 11 Veková štruktúra obyvateľov obce od r. 1996

ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV / ROK	1996	2000	2005	2010	2015	2020	2021
Predproduktívny vek (0 – 14 rokov) %	21,89	28,6	29,79	30,0	26,92	25,16	25,75
Produktívny vek (15 – 64 rokov) %	62,34	54,01	53,19	55,08	59,05	61,94	62,62
Poproduktívny vek (65 a viac rokov) %	15,77	17,39	17,02	14,92	14,03	12,9	11,63
Index ekonomického zaťaženia osôb %	60,42	85,14	76,25	81,54	69,34	61,44	59,68
Index starnutia %	72,03	60,82	57,14	49,72	52,12	51,27	45,16
Priemerný vek	36,71	34,82	34,79	33,75	33,7	34,4	33,96
Počet obyvateľov	539	598	611	590	613	628	602

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

So stavom a vývojom vekovej štruktúry obyvateľstva bezprostredne súvisí priemerný vek, index starnutia a ekonomická aktivita.

Graf 3 Ekonomická štruktúra obyvateľov obce Závadka z hľadiska veku od r. 2002 (v %)

Zdroj : <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0421526509>

Tabuľka 12 Veková štruktúra obyvateľov v základných vekových kategóriách k 31.12.2021

Veková kategória Územie/ Počet obyvateľov/ %		0 – 14 rokov	15 – 64 rokov	65 + rokov
Obec Závadka	602	155	377	70
		25,75	62,62	11,63
Okres Gelnica	31 668	6 821	20 147	4 700
	%	21,54	63,62	14,84
Kraj Košícký	780 288	137 253	516 862	126 173
	%	17,59	66,24	16,17
SR	5 434 712	872 815	3 616 801	945 096
	%	16,06	66,55	17,39

Zdroj : <https://www.scitanie.sk/>

V obci Závadka podľa Štatistického úradu SR bolo k 31.12.2021 podľa vekovej štruktúry z celkového počtu 602 obyvateľov

- v predproduktívnom veku 155 obyvateľov (25,75%),
- v produktívnom veku 377 obyvateľov (62,62%),
- v poproduktívnom veku 70 obyvateľov (11,63%),
- s indexom starnutia 45,16%.

Štatistické údaje o obyvateľoch obce preukazujú, že index starnutia obyvateľov obce je pomerne nízky a od roku 1996 má klesajúci charakter.

Tabuľka 13 Vývoj osôb v poproduktívnom veku od r. 1996 k 31.12.2021

Vývoj osôb v poproduktívnom veku (65+, (v %)) /ROK	1996	2000	2005	2010	2015	2018	2021
ZÁVADKA	15,77	17,39	17,02	14,42	14,03	13,46	11,63
okres Gelnica	11,41	11,63	11,95	11,93	13,0	14,03	14,84
kraj Košice	10,31	10,71	10,95	11,42	13,26	14,82	16,17
SR	11,09	11,47	11,74	12,38	14,45	16,04	17,39

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, <https://www.scitanie.sk/>

Aj napriek tomu, že Slovensko patrí medzi európske krajiny s najrýchlejšie starnúcim obyvateľstvom (podľa populačných prognóz Eurostatu), kde súčasný pomer počtu obyvateľov v poproduktívnom veku oproti produktívnemu veku je 1:4,1, s predpokladom do roku 2030 na úrovni 1:3,0, v dôsledku čoho čelí Slovensko výzvam spojených so znižovaním populácie späťmi s negatívnymi dôsledkami pre systém sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti,²⁵ pričom v obci Závadka je vývoj poklesu predproduktívneho obyvateľstva od roku 2010, taktiež s miernym poklesom poproduktívneho obyvateľstva pri miernom náraste obyvateľov produktívneho veku.

Prirodzený prírastok, migrácia obyvateľstva

Od roku 2012 sa najviac detí v Závadke narodilo v rokoch 2014, 2017 a 2020. Naopak najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2019. Najväčší prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v rokoch 2016 a 2017. Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2014 a 2015. Najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v roku 2013.

Tabuľka 14 Pohyb obyvateľstva v obci Závadka

ZÁVADKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení	9	9	13	10	13	13	8	7	13	15
Zomretí	6	8	5	9	4	4	6	3	9	7
Prirodzený prírastok obyvateľstva	3	1	8	1	9	9	2	4	4	8
Priťahovaní na trvalý pobyt	6	9	0	5	2	2	4	3	4	5
Vysťahovaní z trvalého pobytu	5	2	14	6	8	4	5	4	7	9
Migračné saldo	1	7	-14	-1	-6	-2	-1	-1	-3	-4
Celkový prírastok obyvateľstva	4	8	-6	0	3	7	1	3	1	4
Počet obyvateľov	611	619	613	613	616	623	624	627	628	602

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

Tabuľka 15 Počet obyvateľov podľa rodinného stavu v obci Závadka k 1.1.2021

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu	SPOLU	%
Slobodný/slobodná	383	64,05
Ženatý/vydatá	154	25,75
Rozvedený/rozvedená	18	3,01
Vdovec/vdova	43	7,19
SPOLU	598	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

Tabuľka 16 Sobášnosť a rozvodovosť v obci Závadka

ZÁVADKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sobáše	2	2	2	2	4	4	4	2	3	4
Rozvody	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0
Index rozvodovosti (%)	0	0	0	0	25	25	25	0	33,3	0

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

Najviac sobášov (od roku 2012) bolo v obci v rokoch 2016, 2017, 2018 a 2021 (4) a rozvody boli v rokoch 2016, 2017, 2018 a 2020 (1).

Početné zastúpenie vekovej skupiny 0 – 4 roky v rokoch 2012 - 2021 v obci Závadka možno charakterizovať od roku 2012 mierne kolísavým, ale vyrovnaným počtom.

Tabuľka 17 Vývoj početného zastúpenia vekovej skupiny 0 – 4 rokov v obci Závadka

ZÁVADKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet	55	53	53	51	53	58	56	48	51	54

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>

Národnostná štruktúra obyvateľstva

V obci podľa údajov Štatistického úradu SR (SODB 2021) k 01.01.2021 výrazne dominujú obyvatelia slovenskej národnosti (s percentuálnym podielom 73,91%), následne obyvatelia rusínskej národnosti (16,56%), rómskej národnosti (7,53%) a u 12 obyvateľov národnosť nebola zistená (2,01%).

Tabuľka 18 Obyvateľstvo podľa národnosti v obci k 01.01.2021

NÁRODNOSTNÁ ŠTRUKTÚRA	SPOLU	%
Slovenská	442	73,91
Rómska	45	7,53
Rusínska	99	16,56
Nezistená	12	2,01
SPOLU	598	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

Hodnovernosť údajov Štatistického úradu SR (SODB) je znížená uvedenými údajmi občanov obce z prostredia MRK, z ktorých sa 45 osôb hlási k rómskej národnosti, ale v súčasnosti ich v obci žije asi 16,7% podielu celkového počtu obyvateľov obce a čiastočne znížená počtom obyvateľov s nezistenou národnosťou. Obyvatelia MRK žijú na v rodinných domoch pri vstupe do obce.

Náboženská štruktúra obyvateľov v obci

Podľa údajov Štatistického úradu SR (SODB 2021) k 01.01.2021 z hľadiska náboženského vyznania obyvateľstva dominujú v obci obyvatelia, ktorí sa hlásia ku gréckokatolíckej cirkvi (442 obyvateľov tvorí 73,91% podiel z celkového počtu obyvateľov). Významné postavenie zastávajú obyvatelia, ktorí sa hlásia k pravoslávnej cirkvi v počte 90 (15,05%), rímskokatolíckej cirkvi 33 (5,52%), bez vyznania je 18 obyvateľov (3,01%) a ostatné náboženské vyznania, predstavujú z hľadiska svojho početného a percentuálneho podielu nízky význam. Uvedené údaje sú čiastočne znížené vysokým podielom občanov s nezisteným náboženským vyznaním.

Tabuľka 19 Náboženské vyznanie v obci Závadka k 1.1.2021

NÁBOŽENSKÉ VYZNANIE	SPOLU	%
Rímskokatolícka cirkev v SR	33	5,52
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku	442	73,91
Pravoslávna cirkev na Slovensku	90	15,05
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v SR	1	0,17
Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie	1	0,17
Ad hoc hnutia	1	0,17
Nezistené	12	2,01
Bez vyznania	18	3,01
SPOLU	598	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

2.1.8 HOSPODÁRSKE POMERY, PODNIKANIE A ZAMESTNANOSŤ

Na Slovensku sa najvyspelejšie regióny nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá v závislosti od ekonomického využitia územia (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod).

Obec Závadka leží v hornatom prostredí východného Slovenska a jej poloha je z hľadiska pritiažnutia potenciálu investícií nevýhodná. Najväčší potenciál pre pritiažnutie prípadných investícií má obec najmä v oblasti cestovného ruchu, v priemyselnej výrobe by to mohol byť podnik na spracovanie drevnej hmoty, príp. na výrobu výrobkov z dreva, z dôvodu vysokej lesnatosti okolitého územia.

Poloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrámi a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre regionálneho a nadregionálneho významu je taktiež nevýhodná. Výraznejšie ekonomické centrum najbližšie k Závadke predstavuje 5 km vzdialená obec Nálepko, 25 km vzdialené mesto Spišská Nová Ves, 31,6 km vzdialená obec Prakovce a 40 km vzdialené okresné mesto Gelnica. Najbližšie napojenie obce k diaľnici D1 je v 35 km vzdialenom meste Levoča a taktiež aj obci Spišský Štvrtok, rýchlostnej ceste I/16 (E58) v 52,6 km vzdialenej obci Krásnohorské Podhradie, ktoré ďalej napájajú významnejšie ekonomické sídla.

Poľnohospodárstvo, lesné a pozemkové hospodárstvo, priemysel

V štruktúre špecifikácie druhu pôdy v katastrálnom území obce prevláda nepoľnohospodárska pôda s lesnými pozemkami na rozlohe 1456,85 ha (zaberajú 65% podiel rozlohy územia). Z poľnohospodárskej pôdy prevládajú trvalé trávnaté porasty zaberajúce rozlohu 674,08 ha (30% podiel celkovej rozlohy katastra) a orná pôda sa v obci nachádza na rozlohe 31,08 ha.

V obci nie je poľnohospodárske družstvo, aj vzhľadom na hornatosť terénu, ale v obci sa nachádza firma Kresfarma, s.r.o., ktorá podniká v poľnohospodárskej výrobe a taktiež pôsobí samostatne hospodáriaci roľníci (SHR).

Hospodárenie v lesoch a na lesných pozemkoch spoločenstva urbárikov zabezpečuje Urbárske družstvo Závadka a časť obyvateľov podniká v službách súvisiacich s ťažbou dreva a lesníctvom.

Z hľadiska priemyselnej výroby sa v Závadke nenachádzajú žiadne podniky, ale v rámci miestnych dielni je v obci Stolárstvo a drobní remeselníci.

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v obci a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce. Z obchodných prevádzok je v obci iba 1 predajňa potravín a zmiešaného tovaru, pričom sortiment ovocia a zeleniny, mäsa a mäsových výrobkov sú ponúkané občanom súkromnými podnikateľmi z okolitých miest a obcí cestou mobilných predajní. Základné služby obchodu a služieb môžu obyvatelia využiť v susednej obci Nálepkovo. V obci nie sú v súčasnosti zriadené žiadne pohostinské, stravovacie a ani ubytovacie služby.

Tabuľka 20 Odvetvová štruktúra subjektov pôsobiacich v obci

Odvetvie	Počet prevádzok
Služby v lesníctve	12
Poľnohospodárstvo	6
Ostatné služby	15
Maloobchod	3
Stavebná činnosť	2
Cestná doprava	3
Gréckokatolícka cirkev	1
Pravoslávna cirkev	1
Obec Závadka	1
Poľovnícke združenie	1
Urbariát Závadka, pozemkové spoločenstvo	1

Zdroj: <https://www.vsetkyfirmy.sk/>

V obci chýbajú možnosti zamestnávania, obyvatelia obce dochádzajú za prácou okolitých obcí a miest a aj do zahraničia.

Tabuľka 21 Počty živých a ekonomicky aktívnych právnických osôb (PO) a fyzických osôb – podnikateľov (FO-P) v Závadke k 31.12.

Typ jednotky/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PO zisková	-	3	2	2	2	2	2	2	2
PO nezisková	5	4	1	1	2	3	2	2	3
PO spolu	5	7	3	3	4	5	4	4	5
FO-P, živnostník	23	20	23	24	23	25	24	24	32
FO-P, slobodné povolanie	-	-	-	-	-	-	-	1	-
FO-P, samostatne hospodáriaci roľník	10	10	4	5	5	4	4	3	3
FO-P spolu	33	30	27	29	28	29	28	28	35
SPOLU PO + FO-P	38	37	30	32	32	34	32	32	40

Zdroj : Štatistický úrad SR

MZDY

Priemerná mzda predstavovala v okrese Gelnica k 31.12.2021 sumu 1 030 €, pričom od roku 2016 došlo k jej nárastu o 270 €. Porovnaním s priemernou mzdou za r. 2021 v Košickom kraji, ktorá predstavovala 1333 €, bola v okrese mzda nižšia o 303 € a v rámci Slovenskej republiky bola mzda 1401 €, kde okresný priemer bol o 371 € nižší.

Tabuľka 22 Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (v €)

MZDA ZAMESTNANCOV	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Okres Gelnica	760	804	858	935	948	1030
Košický kraj	972	1025	1110	1179	1238	1333
Slovenská republika	1034	1095	1171	1266	1324	1401

Zdroj : Štatistický úrad SR

NEZAMESTNANOSŤ

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť, ktorá spôsobuje ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, ale je aj významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zhoršené psychické a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby a zhoršenie zdravotného stavu a psychického zdravia. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Tabuľka 23 Celkový počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Závadka

ZÁVADKA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet evidovaných uchádzačov	35	33	37	25	16	17	20	22	18
z toho ŽENY	15	15	21	15	10	12	11	9	8
z toho dlhodobo nezamestnaní	31	28	26	18	12	7	8	11	12

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z obce Závadka bolo k 31.12.2021 ÚPSVaR evidovaných celkom 18 nezamestnaných, z toho 8 žien a 10 mužov a dlhodobo nezamestnaných bolo 12 (66,6% podiel).

Tabuľka 24 Počet UoZ podľa veku v obci Závadka

Vek/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
19	2	3	4	2	0	0	1	1	0
20 – 24	3	2	5	1	1	2	2	3	2
25 – 29	1	1	0	2	0	2	2	3	0
30 – 34	2	1	1	1	1	1	1	0	0
35 – 39	5	4	3	4	2	4	3	2	2
40 – 44	12	8	12	9	6	3	4	3	3

45 – 49	3	7	6	5	6	2	3	3	4
50+	7	5	6	1	0	3	4	7	7

Zdroj: ÚPSVaR

Vo **vzdelanostnej štruktúre** uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v evidencii Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) od roku 2013 z obce Závadka dominujú UoZ so základným vzdelaním, následne s nižším stredným odborným vzdelaním, s neukončeným základným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním. UoZ bez vzdelania alebo so základným vzdelaním si ťažšie hľadajú uplatnenie na trhu práce, sú hlavne z prostredia MRK, bez pracovných návykov a s vyhovujúcim doterajším spôsobom života.

Tabuľka 25 Počet UoZ podľa vzdelania v obci Závadka

ZÁVADKA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Neukončené základne vzdelanie	9	8	9	6	4	2	2	3	4
Základné vzdelanie	9	11	12	8	6	5	6	6	6
Nižšie stredné odborné vzdelanie	13	10	10	8	5	5	7	7	6
Úplné stredné odborné vzdelanie	3	3	3	0	1	2	3	6	1
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	0	1	2	2	0	1	0	0	1
Vysokoškolské vzdelanie I a II. stupeň	0	0	1	1	0	2	2	0	0
Vysokoškolské vzdelanie III. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR

V štruktúre UoZ podľa dĺžky evidencie od roku 2013 k 31.12.2021 sú zastúpené hlavne skupiny nad 48 mesiacov, následne skupiny 25 – 48 mesiacov, 13-24 mesiacov, 0-3 mesiacov a 4-6 mesiacov, pričom dlhodobá nezamestnanosť sa považuje u UoZ, ktorý je v evidencii viac ako 12 mesiacov a v Závadke bolo k uvedenému dátumu 12 dlhodobo nezamestnaných osôb (66,6% podiel nezamestnaných v obci).

Tabuľka 26 Počet UoZ podľa dĺžky evidencie v obci Závadka k 31.12.2021

ZÁVADKA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-3 mesiacov	2	4	3	3	1	2	2	6	1
4-6 mesiacov	2	1	2	2	3	3	5	5	4
7-9 mesiacov	0	0	1	1	0	2	1	0	0
10-12 mesiacov	0	0	5	1	0	3	3	0	1
13-24 mesiacov	6	2	5	4	3	1	3	4	1
25-48 mesiacov	11	10	4	1	1	0	1	2	5
Nad 48 mesiacov	14	16	17	13	8	6	5	5	6

Zdroj: ÚPSVaR

Podľa posledného zamestnania je vysoký podiel uchádzačov o zamestnanie z oblasti pomocných a nekvalifikovaných pracovníkov, následne s nižším podielom kvalifikovaní pracovníci a remeselníci, pracovníci v obchode a službách a operátori a montéri strojov a zariadení.

Tabuľka 27 Počet UoZ podľa profesie posledného zamestnania v obci Závadka

ZÁVADKA	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Príslušníci ozbrojených síl	0	0	0	0	0	0	0
Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0	0	0	1	0	0
Špecialisti	1	0	0	1	0	0	0
Technici a odborní pracovníci	0	0	0	0	0	1	0
Administratívni pracovníci	0	0	0	1	0	0	0
Pracovníci v službách a obchode	2	1	3	0	0	5	0
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	3	2	0	2	1	0	0
Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	3	2	1	6	4	1	4
Operátori a montéri strojov a zariadení	1	2	1	0	0	4	2
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	10	9	6	2	8	6	6
Neurčené	3	0	0	0	1	5	6

Zdroj: UPSVaR

2.1.9 CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch (CR) je odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, zameraných na cestovanie, pobyt a stravovanie vo voľnom čase, delí sa na základe destinácií, medzi ktoré patria more, zážitkový turizmus, športový turizmus, hory, náboženský turizmus, ale aj kúpele, rekondičné pobyty, a rôzne zariadenia navštevované klientmi, ktorých pobyt je pre nich súčasťou liečby.²⁶

Územie obce má členitý horský a podhorský charakter, patrí do geomorfologickej provincie Západné Karpaty, do subprovincie vnútorné Západné Karpaty, do oblasti Slovenské rudohorie, celku Volovské vrchy, ktoré zasahujú do územia obce v podcelku severovýchodná časť Knoly a západná časť skrasovatenej plošiny Galmus v podcelku Hnilecké vrchy.

Pre rozvoj cestovného ruchu má v území vysoký potenciál história baníctva, kultúra a krásna okolitá príroda obklopená lesmi, ktorá vytvára podmienky pre rozvoj bežeckého lyžovania, pešej turistiky a cykloturistiky. Obec má ambície pokračovať v rozvoji cestovného ruchu v území a vytvárať nové produkty cestovného ruchu využitím územia.

Kultúrna pamiatka v obci Závadka je

- Gréckokatolícky kostol sv. Michala Archanjela č. 193, zapísaná a zverejnená na web stránke Pamiatkového úradu SR. Podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná upravuje zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a obec prostredníctvom projektov zabezpečuje aj ochranu, rekonštrukciu a obnovu kultúrnych pamiatok.²⁷

Medzi ďalšie kultúrne pamiatky patrí *niekoľko zrubových dvojpriestorových, trojpriestorových a štvorpriestorových domov (dreveníc)* z konca 18. až začiatku 20. storočia so sedlovou strechou s podlomenicou a doskovým štítom. Doskový štít bol zdobený otvormi (srdiečka, kríž, slnko a pod.). Niektoré domy majú ešte dodnes zdobené, vyrezávané pôvodné okná špaletové alebo kastlové.

Prírodná pamiatka Závadské skalky – nachádzajúca sa na južnom okraji pri vstupe do obce, v správe štátnej ochrany prírody Slovenský raj. Predmetom ochrany je prírodná pamiatka na rozlohe 3,8851 ha vyhlásená na ochranu erodovaného skalného útvaru budovaného fylitmi s polohami bázických hornín a detritických metamorfík, výrazne sa uplatňujúceho v okolitom reliéfe, vo voloveckom pásme Slovenského Rudohoria.

Územím prechádzajú 5 cyklotrasy

- 2 cyklotrasy označené žltou farbou
 - 1/ č. 8725 o dĺžke 4,4 km s orientačnými bodmi - Lipy – Marčina studňa – Svinské,
 - 2/ č. 8921 o dĺžke 3,2 km s orientačnými bodmi - Závadské skalky – Obuč – Pod močiarom - Na starý vrch – št. cesta III/3277 – Nálepkovo.
- 2 cyklotrasy označené modrou farbou
 - 3/ cyklotrasa Hnilec č. 2852 o dĺžke 27 km s orientačnými bodmi – Hnilec – Pod Grajnárom – Hnilčík – Bindt – Svinské – Oľše,
 - 4/ č. 2713 o dĺžke 9,5 km s orientačnými bodmi – Lipy – Marčina studňa – Hlboké - Rudňany – Pálenica – Pod svinským hrobom.
- 1 cyklotrasa označená zelenou farbou
 - 5/ č. 5855 o dĺžke 54 km s orientačnými bodmi – Pod Suchincom – Závadka – Slovinky kaplnka – Sedlo pod krompašským vrchom – Poráčska dolina – Poráč – Krompachy námestie – Plejsy – Slovinky – Gáborová chata – Turzovské kúpele Gelnica.²⁸

V blízkosti územia sa nachádza významná cyklomagistrála :

- Hnilecká cyklomagistrála č. CM021 s dĺžkou 69 km a prechádza obcami Dedinky, Mlynky, Rakovec Hnilčík, Nálepkovo, Švedlár, Helcmanovce, Prakovce, Gelnica, Jaklovce, Margecany.²⁹

Turistické značené trasy prechádzajúce obcou

- 1/ Turistická trasa označená červenou farbou, číslo b) – Náučný chodník históriou baníctva v Hnilčíku trasa Bindt b (3,3 km),
- 2/ Turistická trasa označená zelenou farbou č. 5750 (dĺžka 44 km) s orientačnými bodmi – Teplička n/Hornádom - Babiná – Bindt – Závadské skalky – Lipy – Bukovec – Sedlo pod Krompašským vrchom – Plejsy – Krompachy námestie.
- 3/ Turistická trasa označená žltou farbou č. 8744 (dĺžka 16 km) s orientačnými bodmi – sedlo Grajnár – Pod Javorom – Pálenica – Hnilčík – Seliská – Labková – Bindt – Šuferland – Gretla.
- 4/ Vrch Bukovec (1127 m n. m.) – turistická trasa označená modrou farbou je dokonalým výhľadovým miestom nachádzajúcim sa medzi obcami Švedlár a Poráč.

Ďalšie turistické trasy :

1/ Obecný úrad Závadka – Šarkanova diera.

2/ Turistický chodník prechádzajúci obcou s dĺžkou 33 km a orientačnými bodmi – Teplička – Bindt – Závadka – Rovná lúka, Pod Holým vrchom – Poráč – Rekreačné stredisko Úsmev – Čierny bocian – Slovinky.

V blízkosti obce prechádza cesta hrdinov SNP, najdlhšia turistická magistrála v dĺžke 770 km naprieč Slovenskom od Bratislavy – Volovské vrchy (po trase Sedlo Súľova, Pod Hoľou, Sedlo Volovec, Skalisko) – Košice – Prešov – Bardejov Svidník na Duklu.

V obci sa nenachádza v súčasnosti žiadne ubytovacie zariadenie, stravovacie zariadenie a ani pohostinstvo.

Pre návštevníkov obce k voľnočasovým športovým aktivitám je dispozíciou multifunkčné ihrisko, voľnočasovým aktivitám v interiéri a spoločensko-kultúrnym podujatiam je k dispozíciou kultúrny dom, ktorý je v súčasnosti v rekonštrukcii, nachádzajúce sa v okrajovej časti obce.

Tabuľka 28 Služby cestovného ruchu (CR) v okolí – ubytovanie a stravovanie

Služby CR v okolí	Ubytovanie	Stravovanie
Turistická ubytovňa Nálepko	ÁNO	ÁNO
Penzión Pohoda na Spiši Nálepko	ÁNO	-
Penzión SAN – SAR Nálepko	ÁNO	-
SnackBar Nálepko	-	ÁNO
Motorest pod krížom Hnilčík	ÁNO	ÁNO
ZRUB BINDT, Hnilčík	ÁNO	-
Villa Cechy Hnilčík	ÁNO	-
Penzión Banská Klopačka Hnilčík	ÁNO	ÁNO
Mraznica Hnilčík	ÁNO	ÁNO
Koliba Hnilčík (počas zimnej turistickej sezóny)	-	ÁNO
FRUCONA Košice, a.s. rekreačné zariadenie Stará Voda	ÁNO	ÁNO

Zdroj : Vlastné spracovanie

Obec Závadka a jej okolie majú potenciál na rozvoj cestovného ruchu a ponúkajú vhodné podmienky na rozvoj vidieckeho turizmu, aj keď je čiastočne znížený koncentráciou neprispôsobivej marginalizovanej rómskej komunity (MRK) sústredenej pri vstupe do obce. Z hľadiska prírodných predpokladov je pre územie charakteristická krásna okolitá príroda a turisti majú možnosť v katastri obce Závadka navštíviť

- prírodnú pamiatku **Závadské skalky**
- „Výhľad nad Závadkou“ – ponúka krásny výhľad na Vysoké Tatry a krajinu Spiša.

a v bezprostrednom okolí spoznávanie prírody formou turistiky, cykloturistiky

- Pálenica (1115 m n. m.), nachádzajúci sa na severe Volovských vrchov, západne od obce Nálepko odkiaľ vedie turistická trasa z lúky pri cintoríne označená modrou farbou (5,5 km).
- Vrch Bukovec (1127 m n. m.) poskytuje krásny výhľad do Hnileckej doliny, Hornádskej kotliny, na východnú časť Nízkych Tatier s Kráľovou Hoľou, na juhu Volovské vrchy s najvyšším vrchom Zlatý stôl a za priaznivého počasia je možné vidieť aj celé Tatry. Trasa je vyznačená modro značkovými turistickými chodníkmi z obce (7,8 km).

- Šarkanova diera je jaskyňa a nachádza sa na severnom úbočí obce Poráč, ktorá vznikla ako riečna jaskyňa s dĺžkou 178 metrov pozdĺž puklín svetlých triasových vápencov (8,8 km).
- Poráč – stará horská banícka obec so zachovalými prvkami ľudovej architektúry a tradíciami, poskytuje úžasné výhľady na krajinu.
- Veľká Knola (1266 m n. m.) leží medzi sedlami Grajnár a Čertova hlava (10,7 km), dostupná z neďalekej obce Hnilčík, ponúka výhľad na tatranské štíty a masív Kráľovej hole.
- Zlatý stôl (1322 m n. m.) je najvyšší vrch pohoria Volovské vrchy vypínajúci sa nad obcami Stará Voda, Henclová, Úhorná a Smolník (11,4 km).
- Vrch Babiná (1278 m n. m.) sa týči nad dolinou obce Hnilec (12,2 km), má odlesnený vrch a blízkosť Slovenského raja, Kráľovej Hole, či Tatier ponúka nádhernú prírodnú scenériu. Možno pozorovať krásne vypínajúce sa Volovské vrchy, rozľahlú Hornádsku kotlinu so Spišským hradom, Branisko, Levočské vrchy, Slovenský raj, Stolické vrchy a ostré štíty Tatier.
- Vrch Skalisko (1293 m n. m.) nachádzajúci sa v k. ú. Čučma (okr. Rožňava, 14 km), je prístupný turistickými trasami, aj z blízkej obce Henclová, pričom vo vzdialenosti asi 700 m sa nachádza ďalší vrch Volovec (1284 m n. m.) a spolu tvoria dvojvrchol Skalisko – Volovec.

V blízkom okolí obce je však viacero možností trávenia voľného času v letnom období možnosť kúpania na letnom kúpalisku alebo krytej plavárni v Spišskej Novej Vsi (25 km), na Vodnej nádrži Palcmanová Maša v k. ú. Dedinky (32 km), neďalekých prírodných jazerách Úhorná (38 km) a Turzov Gelnica (40 km), v zimnom období možnosť lyžovania v zimnom lyžiarskom stredisku Krečno v susednej obci Nálepko a v ďalších neďalekých zimných strediskách Hnilčík - Mraznica (8,2 km), Mlynky – Biele Vody (30 km) a Poráč - Brodok (45 km).

Ďalšie vybrané turisticky atraktívne miesta v okolí obce

- v neďalekej obci Hnilčík (9 km) je možnosť navštíviť Banský skanzen pozostávajúci z múzejnej expozície umiestnenej v priestoroch bývalej školy v blízkosti obecného úradu, zo štôlne Ľudmila sprístupnenej verejnosti a zo 4 náučných chodníkov (trasa A - Roztoky, trasa B - Bindt, trasa C - Grétla a trasa D - Údolím Železného potoka).
- blízkosti ďalšej obce Stará Voda (11 km) sa nachádza rekreačné zariadenie Frukona Košice, a.s., ktoré vytvára ideálne predpoklady, detský tábor, školy v prírode a usporiadanie spoločenských podujatí, kurzov a školení. Poskytuje ubytovanie v murovanej chate pre 35 osôb, v zrubových chatách pre 70 osôb a chata Dolina pre 44 osôb a stravovanie pre 100 osôb s príjemným prostredím areálu s možnosťou využitia k športovým a spoločenským hrám. V prípade nepriaznivého počasia návštevníci môžu využiť telocvičňu a spoločenskú miestnosť.
- Izba tradícií – Heimatstube Smolnícka Huta (30 km) – pripomína kultúru, náboženstvo, architektúru i tradície v obci.
- V susednej obci Markušovce (31 km, bližšia dostupnosť turistickou trasou/cyklotrasou – 5,5 km) je možnosť navštíviť Markušovský kaštieľ, ktorého história siaha do roku 1643, bol postavený v renesančnom slohu, neskôr upravený na reprezentatívne rokokové sídlo, kde súčasnosti je v kaštieli expozícia historického nábytku. Je dominantou obce Markušovce, situovaný v prekrásnom francúzskom parku spolu s ďalšou architektonickou dominantou - letohrádkom Dardanely, ktorý bol postavený v 18 storočí, je významnou pamiatkou rokokovej architektúry a verejnosti v letohrádku

je prístupná stála expozícia klávesových hudobných nástrojov. V obci Markušovce, na ľavom brehu rieky Hornád sa nachádza aj prírodná pamiatka Markušovské steny – mohutné a strmé skalné steny.

- Múzeum Smolník (33 km) – príbeh medi – Smolník,
- Úhorná (40 km) - každoročne sa pri kaplnke nad obcou koná diecézna púť k Panne Márii Snežnej prvý augustový víkend,
- Banícke múzeum v Gelnici (vzdialenosť od obce 40 km) nachádza sa v historickom centre mesta Gelnica, v architektonickej budove starej radnice s barokovou vežou
- Zámčisko Gelnica (vzdialenosť od obce 40 km) miesto starého hradu z 13. storočia, dnes vidieť na mieste len ruiny veže.
- súbor národných kultúrno- historických pamiatok zapísaných od r. 1993 v zozname svetového dedičstva UNESCO pod názvom „Spišský hrad a pamiatky okolia“ (51 km), do ktorého patrí Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie a kostol sv. Ducha v Žehre. V okolí uvedených pamiatok UNESCO sa nachádzajú pamiatkové rezervácie Spišskej Kapitule (komplex cirkevných budov) a v Levoči (námestie).
- Hrad Krásna Hôrka (51,7 km) je hrad zo 14. storočia, ktorý sa nachádza nad obcou Krásnohorské Podhradie, od roku 1961 je národnou kultúrnou pamiatkou a od 10.marca 2012 je z dôvodu rekonštrukčných prác zatvorený.
- Krásnohorská jaskyňa (52,6 km) objavená v roku 1964 s dĺžkou 1 556 m a prehliadková trasa vedie ku Kvapľu rožňavských jaskyniarov, ktorý s výškou takmer 33 m patrí medzi najväčšie kvaple sveta.
- Banícke múzeum v Rožňave (57 km) - významnú kultúrna inštitúcia pôsobiaca v Rožňave od roku 1902 a prezentuje banícku históriu gemerského regiónu formou niekoľkých expozícií (Rožňavský živý banícky orloj).
- územie obce sa nachádza neďaleko najatraktívnejšieho turistického regiónu Slovenska Vysokých Tatier a Slovenského raja.³⁰

Projektové zámery obce v oblasti cestovného ruchu sú v súčasnosti zamerané na zatraktívnenie obce, na tvorbu nových produktov cestovného ruchu využitím krásnej okolitej prírody územia v synergii s bohatou banskou históriou obce so zameraním na jednoduchú turistiku.

Pre dosiahnutie úspešného a dlhodobého rozvoja cestového ruchu v obci je potrebné zabezpečiť mnoho faktorov týkajúcich sa podpory rozvoja podnikania v obchode a službách (stravovacích a ubytovacích) a samotnej propagácie obce využitím histórie, kultúry a všetkých prírodných daností územia s vytváraním nových produktov CR.

2.1.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

V zmysle § 2 písm. g) zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešli predškolské zariadenia, základné školy, základné umelecké školy, školské kluby detí, školské strediská záujmovej činnosti, centrá voľného času a školské kuchyne a školské jedálne, pod zriaďovateľskú pôsobnosť obce.³¹

V obci školskú sieť tvoria dve školské zariadenia so zriaďovateľskou pôsobnosťou obce Závadka :

- Základná škola (ZŠ), so sídlom Závadka č. 195 poskytuje výchovno - vzdelávací proces pre deti a žiakov na I. stupni (pre ročníky 0 - 4) 7 pedagogickými zamestnancami, z toho 1 asistent učiteľa pre deti zo znevýhodneného prostredia a 3 učiteľia na základe dohody o vykonaní práce v 3 triedach, ktorú v školskom roku 2021/2022 navštevuje 43 žiakov. Výchovno - vzdelávací proces je zabezpečovaný v dvoch budovách obce a to v zrekonštruovanej budove obce č. 195 (spoločnej s Materskou školou) tvorená samostatným vchodom, schodiskom, vstupnou chodbou, 3 triedami a zborovňou a v budove bývalého Obecného úradu č. 192 tvorená samostatným vchodom, vstupnou chodbou, 2 triedami a počítačovou učebňou. Budovy, ktoré využíva ZŠ sú v centrálnej časti obce neďaleko obecného úradu, nedisponujú kuchyňou, jedálňou a ani telocvičňou. V škole pracuje niekoľko obľúbených záujmových krúžkov, z ktorých sú najobľúbenejšie – tvorivé dielne, výtvarný, prírodovedný, čitateľský a pod..
- Materská škola (MŠ) so sídlom Závadka č. 195 zabezpečuje v obci predprimárne vzdelávanie 1 pedagogickým zamestnancom v školskom roku 2021/2022 pre 8 detí vo veku od 3 – 6 rokov. Materská škola je tvorená samostatným vstupom (spoločnej budovy so ZŠ), vstupnou chodbou, 1 triedou, jedálňou a sociálnym zariadením.

Tabuľka 29 Vybrané charakteristiky k školským zariadeniam v obci Závadka

ZÁVADKA	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MŠ spolu - triedy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	10	11	10	13	7	7	8	7	7	8
MŠ spolu – učiteľia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ (I. stupeň) počet tried	3	4	3	3	3	4	3	4	3	3
ZŠ (I. stupeň) počet žiakov	41	42	49	42	43	44	43	52	43	43
ZŠ počet učiteľov	5	6	6	5	6	6	5	6	7	7

Zdroj : <http://datacube.statistics.sk/>, ZŠ Závadka, MŠ Závadka

Od septembra 2021 je zavedené povinné predprimárne vzdelávanie pre deti v materskej škole a výraznejšie navýšenie detí v Materskej škole Závadka bude pravdepodobne od ďalšieho školského roka 2022/2023.

Žiaci 5. až 9. ročníka (II. stupeň) navštevujú Základnú školu v Nálepkove a Základnú školu v Spišskej Novej Vsi.

V súčasnosti prebieha vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov v Základnej škole s pomocou 1 asistenta učiteľa pre deti so sociálne znevýhodneného prostredia.

Pedagogický dozor v obci zo sociálneho a výchovného hľadiska kladne vplýva na deti v predškolskom veku a žiakov I. stupňa Základnej školy.

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne podľa údajov zo Štatistického úradu SR (SODB 2021) bolo v obci k 01.01.2021 najviac zastúpené obyvateľstvo, ktoré má základné vzdelanie spolu 219 občanov obce (36,62%), bez ukončeného vzdelania (osoby vo veku 0 – 14 rokov) spolu 116 (19,4%), stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) spolu 105 (17,56%), úplne

stredné vzdelanie (s maturitou) spolu 81 (13,55%) a vysokoškolské vzdelanie spolu 37 občanov (6,19%). Údaje podľa vzdelanostných skupín obyvateľov sú uvedené v tabuľke.

Tabuľka 30 Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Závadka k 1.1.2021

NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	SPOLU muži + ženy	%
Bez ukončeného vzdelania (osoby vo veku 0 – 14 rokov)	116	19,4
Základné vzdelanie	219	36,62
Stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	105	17,56
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	81	13,55
Vyššie odborné vzdelanie	15	2,51
Vysokoškolské vzdelanie	37	6,19
Bez školského vzdelania (osoby nad 15 rokov)	3	0,5
SPOLU	598	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2021, <https://www.scitanie.sk/>

V budove obecného úradu sa nachádza Obecná knižnica, ktorá je k dispozícii pre všetky kategórie občanov, ale vyžaduje modernizáciu technického vybavenia a obnovu knižného fondu.

2.1.11 ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť je obyvateľom obce Závadka poskytovaná najmä v ambulanciách nachádzajúcich sa v Nálepkove, nakoľko na území obce nie je zriadená žiadna ambulancia všeobecného lekára a ani nie je vybudovaná žiadna zdravotnícka infraštruktúra.

Najbližšia dostupná lekáreň pre obyvateľov obce je v susednej obci Nálepkovo ako aj sídlo Záchrannej zdravotnej služby RZP.

Špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najmä v Gelnici a v Spišskej Novej Vsi, v ktorej je lokalizovaná aj nemocnica. Pre obyvateľov obce sa najbližšia pobočka zdravotnej poisťovne nachádza v Spišskej Novej Vsi a v Gelnici.

Tabuľka 31 Najbližšie ambulancie základnej zdravotnej starostlivosti (v obci Nálepkovo)

Ambulancia	Ošetrojúci lekár	Adresa ordinácie	Kontakt
Všeobecná ambulancia pre deti a dorast	MUDr. Natália Bodnárová BONAMED s.r.o., SNV	Cintorínska 592	053/4494126
Všeobecná ambulancia pre dospelých	MUDr. Jozef Bodnár BONAMED s.r.o., SNV	Cintorínska 592	053/4494226
Stomatologická ambulancia	MUDr. Adrián Daniel	Cintorínska 591	053/4494130
Stomatologická ambulancia	MUDr. Mária Danielová	Cintorínska 591	053/4494139

Zdroj : Vlastné spracovanie

Tabuľka 32 Ďalšia infraštruktúra zdravotníckych služieb (v obci Nálepkovo)

Názov	Majiteľ	Adresa	Kontakt
Lekáreň Nálepkovo	Callendula s.r.o., SNV	Cintorínska 765/10	053/4494321
ZZS RZP Nálepkovo	Záchraná služba Košice	Mlynská 633	053/4494368

Zdroj : Vlastné spracovanie

2.1.12 SOCIÁLNA OBLASŤ

Pre obyvateľov obce k zásobovaniu potravinami a základným spotrebným tovarom je k dispozícii predajňa Potravín a zmiešaného tovaru, ktorá sa nachádza v centrálnej časti obce. V obci nie je zriadený dobrovoľný hasičský zbor. Najbližšia pobočka banky a zdravotnej poisťovne sa nachádza v Spišskej Novej Vsi a Gelnici.

Tabuľka 33 Sociálna infraštruktúra v obci Závadka

Zariadenie sociálnych služieb	NIE
Terénna sociálna práca	NIE
Komunitné centrum	NIE
Pošta	NIE
Predajňa potravín a zmiešaného tovaru	ÁNO
Pohostinstvo	NIE
Bankomat	NIE
Stanica Hasičského a záchranného zboru	NIE
Požiarňa zbrojnica	ÁNO
Dobrovoľný hasičský zbor obce	NIE
Jednota dôchodcov Slovenska, Základná organizácia	NIE
Slovenský zväz zdravotne postihnutých, Základná organizácia	NIE

Zdroj : Obecný úrad

Sociálna infraštruktúra v obci je nastavená k potrebám obyvateľstva podľa finančných možností obce.

Poskytovanie **sociálnych služieb** upravuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje podmienky, postupy a formy poskytovania rôznych druhov sociálnych služieb ako aj povinnosti poskytovateľov s cieľom podpory, sociálneho začlenenia občanov a uspokojovania sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. **Nepriaznivá sociálna situácia** podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodov, že osoba :

- nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- z dôvodu zlého spôsobu života, životných návykov, závislosť na návykových látkach alebo návykových škodlivých činností,
- pre ohrozenie jej vývoja v dôsledku jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku,
- je ťažko zdravotne postihnutá alebo má nepriaznivý zdravotný stav,
- dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- vykonáva opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo sa stala obeťou správania iných fyzických osôb,
- zotrňuje v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- stratila bývanie alebo je stratou bývania ohrozená.³²

Tabuľka 34 Počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi (DvHN) a niektorých dávok ÚPSVaR
k 31.12.2021

ZÁVADKA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet poberateľov DvHN	42	43	34	33	30	23	24	26	24
Počet posudzovaných osôb DvHN	122	137	123	130	122	81	84	97	81
Náhradné výživné	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Dotácie na stravu – počet detí	0	0	0	0	0	0	51	49	35
Dotácie na školské pomôcky – počet detí	35	39	35	73	78	76	21	12	8

Zdroj : ÚPSVaR

Sociálne služby sa podľa zákona o sociálnych službách poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť. Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu občanom odkázaným v zariadení a pobytové sociálne služby sú najbližšie v Nálepkove, Prakovciach, Gelnici, Spišskej Novej Vsi, Rožňave, Košiciach alebo v Prešove, kde je možnosť zabezpečiť sociálnu službu v zariadení.

Opatrovateľská služba nie je v prevádzkovaná obcou a na koordináciu sociálnych služieb v obci nie je vytvorená funkcia sociálneho pracovníka k poskytovaní základného sociálneho poradenstva, mapovanie občanov, ktorý potrebujú sociálne služby, posudzovanie problémov fyzickej osoby alebo rodiny, odporúčanie a sprostredkovanie odbornej sociálnej pomoci.

Tabuľka 35 Veková štruktúra osôb uznaných za ŤZP – stav k 31.12.2021

Počet fyzických osôb s ŤZP	Muži	Ženy	Spolu
vo veku do 7 rokov	1	0	1
vo veku od 7 do 18 rokov	4	3	7
vo veku od 19 do 65 rokov	19	10	29
vo veku od 66 do 80 rokov	7	14	21
vo veku nad 80 rokov	4	17	21
SPOLU	35	44	79

Zdroj: ÚPSVaR SR

Tabuľka 36 Veková štruktúra držiteľov preukazu ŤZP– stav k 31.12.2021

Počet celkom preukazov	Preukaz FO s ŤZP			Preukaz FO s ŤZP-S		
	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
vo veku do 7 rokov	1	0	1	0	0	0
vo veku od 7 do 18 rokov	0	2	2	1	0	1
vo veku od 19 do 65 rokov	3	2	5	4	3	7
vo veku od 66 do 80 rokov	0	3	3	3	4	7
vo veku nad 80 rokov	0	3	3	1	4	5
SPOLU	4	10	14	9	11	20

Zdroj: ÚPSVaR SR

V obci Závadka bolo k 31.12.2021 uznaných spolu 79 osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej iba ŤZP) a bolo ÚPSVaR vydaných 14 preukazov osobám s ťažkým zdravotným postihnutím a 20 preukazov osobám s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej iba ŤZP-S).

Tabuľka 37 Počet poberateľov - peňažné príspevky (PP) na kompenzáciu podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (PPnK) s trvalým pobytom v obci Závadka

Druh peňažného príspevku	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PP na opatrovanie	22	21	20	21	21	19	19	18	22	22
PPnK zvýšených výdavkov - diéta	7	7	8	6	5	6	6	7	7	7
PPnK zvýšených výdavkov – hygiena alebo opotrebovanie	21	21	28	28	26	28	27	25	26	27
PPnK zvýšených výdavkov – prevádzka OMV	49	53	54	58	55	56	55	50	53	50
PP na kúpu pomôcky	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
PP na úpravu rodinného domu	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0
PP na osobnú asistenciu	3	5	6	6	5	5	4	5	5	4
PP na kúpu osobného mot. vozidla	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0

Zdroj: ÚPSVaR SR

Pre sociálne skupiny seniorov a ťažko zdravotne postihnuté osoby sa opatrovateľská služba v súčasnosti zabezpečuje hlavne rodinnými príslušníkmi v domácom prostredí s využitím systému sociálneho zabezpečenia a pomoci formou peňažného príspevku na opatrovanie z ÚPSVaR a k 31.12.2021 bola takáto sociálna služba poskytovaná 22 občanom obce. V obci nepôsobí neverejný poskytovateľ opatrovateľskej služby.

Vzhľadom na demografický vývoj v obci, s nárastom občanov poproduktívneho veku je potrebné dopĺňať vhodné formy poskytovania sociálnych služieb v obci, kde vhodnou alternatívou môže byť zabezpečenie opatrovateľskej služby a stravovania s cieľom zotrvania prijímateľov sociálnych služieb v domácom prostredí, vytvorením podmienok na kvalitný a plnohodnotný život a ich spoločenský a kultúrny rozvoj.

Obec má obmedzené finančné možnosti, ale podporuje snahu subjektov, ktoré poskytujú sociálne služby potrebné v obci pre občanov, pričom obec poskytuje tieto sociálne služby :

- základné sociálne poradenstvo,
- pomoc zabezpečenia stravovania odkázaných osôb,
- pomoc pri zamestnávaní dlhodobo nezamestnaných občanov v spolupráci s ÚPSVaR,
- pomoc rodinám v krízových situáciách napr. živelná pohroma, rodinná tragédia a pod..

Tabuľka 38 Vybraté špecializované sociálne poradenstvá v okolí

Názov poskytovateľa	Miesto poskytovania	Cieľová skupina
Deti slnka n.o.	Krompachy, Poštová 1123 Tel. 0905258909	Občania, ktorí nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb, občania na ktorých je páchané násilie, alebo sú ohrození domácim násilím, občania dlhodobo nezamestnaní, občania s nádorovým ochorením alebo iným závažným zdravotným postihnutím, občania po výkone trestu, odchovanci detských domovov a drogovu závislí.
Deti slnka n.o.	Gelnica, Športová 14 Tel. 0948112831	
Spišská katolícka charita	Spišská Nová Ves, ul. Slovenská č. 30 Tel. 0902095817	Osamelí rodičia, matky v núdzi, mladí dospelí končiaci pobyt v detskom domove, občania po výkone trestu, jednotlivci a skupiny z MRK, jednotlivci a rodiny v krízovej situácii, ŤZP osoby, občania vo vyššom veku, ľudia bez domova, závislosti na návykových látkach, nelátkové závislosti.
Úsmev ako dar	Spišská Nová Ves, ul. Zimná č. 61 Tel. 0911747030	Rodiny a osamelí rodičia v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorým hrozí sociálne vylúčenie. Mladí dospelí bez podpory po ukončení poskytovania starostlivosti v detskom domove.
Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Spišská Nová Ves, ul. Fabiniho č. 9 Tel. 0911636423	Občania so zrakovým postihnutím, rodinní príslušníci občanov so zrakovým postihnutím

Zdroj : vlastné spracovanie

V sociálnej oblasti má obec Závadka vypracovaný „Komunitný plán sociálnych služieb na obdobie rokov 2022 – 2027“ slúžiaci k zabezpečeniu pomoci občanom, ktorí sú odkázaní alebo potrebujú sociálne služby.³³

2.1.13 KULTÚRA

Obec o dianí v obci informuje obyvateľstvo a širokú verejnosť prostredníctvom internetovej stránky <https://www.zavadkanaspisi.sk/>.

V obci pôsobí folklórny súbor Závadčan a Detský folklórny súbor Sosninka, kde sa takto priaznivci folklóru majú možnosť stretávať a udržiavať tradície a zvyklosti obce, ktoré sa zúčastňujú rôznych kultúrnych podujatí. Kultúrny život v obci sa rozvíja aj prostredníctvom hudobnej skupiny Sygnall, ktorá je súčasťou mnohých spoločensko – kultúrnych podujatí nielen v obci ale aj mimo nej.

Tabuľka 39 Infraštruktúra kultúry v obci Závadka

Infraštruktúra kultúry/ vybavenosť	ÁNO/NIE
Knižnica	ÁNO
Kultúrny dom	ÁNO
Amfiteáter	NIE
Múzeum	NIE
Gréckokatolícky kostol	ÁNO
Pravoslávny kostol	ÁNO
Pamätná izba	NIE
Cintorín	ÁNO
Sobášna sieň	NIE
Dom smútku	ÁNO
Folklórny súbor ZÁVADČAN	ÁNO
Detský folklórny súbor SOSNINKA	ÁNO
Hudobná skupina SYGNALL	ÁNO
Kino	NIE
Ochotnícky divadelný súbor	NIE

Zdroj : OcÚ Závadka

Obec Závadka ponúka každý rok pre svojich občanov, ale aj návštevníkov niekoľko rôznych kultúrnych a spoločenských akcií. Pri týchto podujatiach spolupracuje s rôznymi inštitúciami v obci, predovšetkým so Základnou školou, Materskou školou, Gréckokatolíckou cirkvou a Pravoslávnu cirkvou.

Tabuľka 40 Kultúrne aktivity v obci počas roka

Mesiac	Kultúrna aktivita
Február	Fašiangy
Júl	Zábava pod Sosninkami
Október	Úcta k starším
December	Vianočná akadémia
December	Silvestrovska zábava

Zdroj : OcÚ Závadka

Kultúrne zariadenia obce zastupuje *Kultúrny dom* a *Obecná knižnica*.

Kultúrny dom má sídlo na adrese Závadka č. 194, v budove gréckokatolíckej cirkvi, ktorá je na základe zmluvy s obcou v dlhodobom prenájme a nachádza sa v koncovej časti obce. Budova kultúrneho domu je v súčasnosti v rekonštrukcii, spočívajúca v jeho rozšírení, obnove kuchyne a sociálnych zariadení a jeho zateplení s obnovou vonkajšej fasády.

Obecná knižnica ma sídlo na adrese Závadka č. 240, v budove Obecného úradu a otváracie hodiny sa prispôbujú záujmu čitateľov o využitie služby knižnice. V knižničnom fonde sa nachádza k 31.12.2021 celkom 1000 zväzkov a služby knižnice využíva 60 čitateľov. Knižnica nemá vlastný štatút, ale má knižný a aj výpožičný poriadok. Technické a materiálové vybavenie knižnice je zastaralé a preto je potrebná jeho modernizácia a obmena, pričom taktiež je potrebná obmena knižného fondu.

Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj v Závadke má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá má v obci významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie s dvoma kostolmi a to Gréckokatolícky kostol (cerkov) zasvätený Archanjelovi Michalovi vyhlásený za kultúrnu pamiatku a druhý kostol je pravoslávny Chrám narodenia svätého Jána Krstiteľa.

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času.

2.1.14 ŠPORT

V obci nie je aktívny žiadny športový klub, obec pomáha pri organizovaní športových voľnočasových aktivít vo futbale, lyžovaní a turistických akciách, pričom o voľnočasových športových aktivitách informuje obyvateľov obce prostredníctvom webovej stránky <https://www.zavadkanaspisi.sk/>

Tabuľka 41 Športové aktivity v obci počas roka

Mesiac	Kultúrna aktivita
Január	Spoločná Lyžovačka
Júl	Turnaj v malom futbale
November	Turnaj v halovom futbale

Zdroj : OcÚ Závadka

Tabuľka 42 Infraštruktúra športu obce Závadka

Športová vybavenosť	Áno/Nie
Športový klub	Nie
Prírodné ihrisko	ÁNO
Multifunkčné ihrisko	ÁNO
Detské ihrisko	Nie
Posilňovňa	Nie
Telocvična	Nie

Zdroj : OcÚ Závadka

Športové zariadenia v obci sú :

- Prírodné futbalové ihrisko, nachádzajúce sa na začiatku obce v otvorenom areáli futbalového štadióna spolu s budovou, v ktorej sa nachádzajú priestory hráčskych šatní, miestnosť pre rozhodcov a miestnosť k uloženiu materiálového vybavenia potrebného so správou areálu futbalového štadióna. Areál futbalového štadióna je v zdevastovanom stave pre neadekvátne využívanie komunitou MRK žijúcej v tejto lokalite.
- multifunkčné ihrisko, vybudované v roku 2019, nachádzajúce v okrajovej časti obce pri kultúrnom dome a je využívané k malému futbalu, volejbalu a tenisu.

Medzi obľúbené voľnočasové aktivity obyvateľov obce sú futbal, turistika, cykloturistika, možnosti bežeckého lyžovania, možnosti hubárčenia a poľovníctva.

2.1.15 BÝVANIE

Podľa ŠODB 2021 Štatistického úradu SR je v obci k 1.1.2021 celkom 234 domov, z toho podľa typu domov najviac rodinných domov v počte 191 (81,62%), podľa obdobia výstavby najviac vystavených v rokoch 1961 - 1980 v počte 52 (22,22%), podľa formy vlastníctva najviac majiteľov je z radu fyzických osôb 167 (71,37%), 114 (48,72%) sú napojené na verejnú vodovodnú sieť, pri absencii funkčnej verejnej kanalizácie kôli chýbajúcej ČOV, kde iba 127 domov (54,27%) má vybudovanú vlastnú žumpu a 102 domov je bez kanalizácie (43,59%).

Tabuľka 43 Domy v obci podľa typu

DOMY V OBCI PODĽA TYPU	POČET	%
Rodinný dom	191	81,62
Bytový dom	0	0
Polyfunkčná budova	1	0,43
Ostatné budovy na bývanie	5	2,14
Neskolaudovaný rodinný dom	0	0
Núdzový objekt na bývanie	33	14,1
Inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	2	0,85
Ostatné	2	0,85
SPOLU	234	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 44 Napojenie domov v obci na technickú infraštruktúru

NAPOJENIE DOMOV NA TECHNICKÚ INFRAŠTRUKTÚRU	ÁNO/NIE
Elektrická energia	ÁNO
Plyn	NIE
Voda	ÁNO
Kanalizácia	NIE
ČOV	NIE
Internet	ÁNO

Zdroj : Obecný úrad

Tabuľka 45 Štruktúra domov podľa obdobia výstavby

ŠTRUKTÚRA DOMOV PODĽA OBDOBIA VÝSTAVBY	POČET	%
Pred rokom 1919	41	17,52
1919 - 1945	47	20,09
1946 - 1960	35	14,96
1961 - 1980	52	22,22
1981 - 2000	18	7,69
2001 - 2010	5	2,14
2011 - 2015	21	8,97
2016 a neskôr	13	5,56
Nezistené	2	0,85
SPOLU	234	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 46 Domy podľa formy vlastníctva

DOMY PODĽA FORMY VLASTNÍCTVA	POČET	%
Fyzická osoba	167	71,37
Obec	1	0,43
Iná právnická osoba	1	0,43
Čirkev	1	0,43

Zahraničný vlastník	2	0,85
Kombinácia vlastníkov	46	19,66
Nezistený	16	6,84
SPOLU	234	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 47 Domy podľa typu vodovodnej prípojky

DOMY PODĽA TYPU VODOVODNEJ PRÍPOJKY	POČET	%
V dome - z verejnej siete	114	48,72
V dome - vlastná	32	13,68
Mimo domu - z verejnej siete	2	0,85
Mimo domu - vlastná	0	0
Bez prípojky	82	35,04
Nezistený	4	1,71
SPOLU	234	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

Tabuľka 48 Domy podľa typu kanalizačného systému

DOMY PODĽA TYPU KANALIZAČNÉHO SYSTÉMU	POČET	%
Septik, žumpa	128	54,7
Prípojka na kanalizačnú sieť	0	0
Domáca čistička odpadových vôd	2	0,85
Bez zneškodňovania splaškových odpadových vôd	102	43,59
Nezistený	2	0,85
SPOLU	234	100

Zdroj : Štatistický úrad SR, SODB 2021

V obci nie je vybudovaná infraštruktúra na výstavbu nových rodinných domov, bytová otázka sa rieši v súčasnosti odkupovaním voľných pozemkov za účelom výstavby alebo odkúpením starších rodinných domov s ich následnou rekonštrukciou, ale obec má záujem na vysporiadaní pozemkov a vybudovaní infraštruktúry pre výstavbu nových rodinných domov v obci napr. v lokalite Roveň.

V súvislosti s realizovaním aktivít zvyšovania dostupnosti bývania v MRK má obec záujem na rozvoji nízkoštandardného bývania cestou svojpomocnej bytovej výstavby.

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva, pretože ich dostupnosť (nízka časová a vzdialenostná náročnosť na dochádzku za danými službami) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 49 Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo Matričného úradu	Nálepkovo
Sídlo Daňového úradu	Spišská Nová Ves
Sídlo Obvodného oddelenia Policajného zboru	Nálepkovo
Sídlo Okresného súdu	Spišská Nová Ves
Sídlo Okresného úradu	Gelnica
Sídlo Územnej vojenskej správy	Košice
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica

Zdroj: vlastné spracovanie

2.1.16 SAMOSPRÁVA A JEJ FINANČNÉ ZDRAVIE

Obec Závadka je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorá vykonáva svoje samosprávne kompetencie samostatne v zmysle zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári so svojím majetkom a vlastnými príjmami. Základná úloha obce pri výkone svojej samosprávnej funkcie je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.³⁴

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Závadka, nemá právnu subjektivitu a vykonáva odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy.

Organizačnú štruktúru obce Závadka tvoria orgány obce

- starosta obce,
- zástupca starostu obce
- Obecné zastupiteľstvo v Závadke (OZ), ktoré má 7 poslancov, s 2 komisiami pri OZ (Komisia pre ochranu verejného poriadku a životného prostredia a Komisia pre kultúru a občianske záležitosti),
- hlavný kontrolór,
- organizácie obce,
- Obecný úrad Závadka ako výkonný orgán organizačného a administratívneho zabezpečenia Obecného zastupiteľstva a starostu obce.

Medzi organizácie zriadené obcou patria :

Rozpočtové organizácie

- Základná škola Závadka, so sídlom Závadka č. 195, zabezpečuje výchovno – vzdelávací proces na I. stupni (ročník 1– 4) pre deti a žiakov z obce Závadka, je plne organizovaná základná škola s právnou subjektivitou.
- Materská škola Závadka, so sídlom Závadka č. 195, zabezpečuje predprimárne vzdelávanie detí vo veku 3 – 6 rokov, je plne organizovaná materská škola s právnou subjektivitou.

Oficiálna verejná webová stránka obce Závadka je <http://www.zavadkanaspisi.sk/>, s aktuálnymi informáciami o obci a živote v obci.

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, ktorý je základným nástrojom hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, zostavovaného podľa § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka.³⁴ Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce sú upravené zákonom č. 583/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba zákon o rozpočtových pravidlách), kde v § 5 uvedeného zákona sú definované príjmy obce ako výnosy miestnych daní a poplatkov, nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií, úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce, sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou, dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce, podiely na daniach dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, ďalšie dotácie zo štátneho

rozpočtu, účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce, prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel a iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Výdavky rozpočtu obce sa uhrádzajú podľa § 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách. Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

Podľa § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec zostavuje viacročný rozpočet, ktorý je ekonomický nástroj finančnej politiky obce a vyjadruje zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.³⁵

Obrázok 2 Finančné hospodárenie obce Závadka za rok 2021 (podľa FinStat)

Obec Závadka, Závadka v roku 2021 zvýšila náklady o 7 % na 407 948 € a výnosy jej klesli o 2 % na 481 430 €.

IČO 00329797

DIČ 2020717952

Sídlo

Obec Závadka
Závadka 240 05333 Závadka

Dátum vzniku

nedeľa, 1. júla 1973

SK NACE

podľa Štatistického úradu SR:
841110 Všeobecná verejná správa

Právna forma

Obec, mesto (o.,m.úrad)

Druh vlastníctva

Vlastníctvo územnej samosprávy

Počet zamestnancov

2021: 10-19 zamestnancov (Zdroj: Štatistický úrad)

Rok	2021
Aktíva	2 575 186 € ▲
Náklady celkom	407 948 € ▲
Výnosy celkom	481 430 € ▼
Výsledok hospodárenia	73 482 € ▼
Závazky	43 039 € ▼
Osobné náklady	240 296 € ▲
Dotácie	241 746 € ▲
Celková zadlženosť	85,4 % ▼

Náklady

Obec Závadka

Výnosy

Obec Závadka

Dôležité udalosti

Platobné rozkazy	🔒
Dlhy a nedoplatky	✓ NIE
Pohľadávky štátu	✓ NIE
Konkurzy a reštrukturalizácie	✓ NIE
DPH zoznamy	🔒
Dočasná ochrana	✓ NIE
Poverenia exekúcií	🔒

Zdroj : <https://finstat.sk/00329797>

Tabuľka 50 Analýza ekonomického hospodárenia obce (na základe záverečného účtu r. 2019 – 2021 a rozpočtov na roky 2022 – 2024)

Prijmy/výdaje	2019	2020	2021	2022 rozp.	2023 rozp.	2024 rozp.
Bežné príjmy obec	414.990,16	432.450,80	421.370,23	390.688,00	390.688,00	390.688,00
Bežné výdaje obec	344.311,26	326.689,16	344.127,04	368.291,00	374.291,00	360.291,00
rozdiel	+70.678,90	+105.761,64	+77.243,19	+22.397,00	+16.397,00	+30.397,00
Kapitálové príjmy	75.154,00	87,32	240,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
Kapitálové výdaje	253.605,67	11.339,84	42.960,52	81.397,00	31.397,00	31.397,00
rozdiel	-178.451,67	-11.252,52	-42.720,52	-80.397,00	-30.397,00	-30.397,00
Príjmy z fin. operácií	130.891,97	2.888,61	68.243,73	58.000,00	14.000,00	0,00
Výdaje z fin. operácií	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
rozdiel	+130.891,97	+2.888,61	+68.243,73	+58.000,00	+14.000,00	0,00
Total príjmy	621.036,13	435.426,73	489.853,96	449.688,00	405.688,00	391.688,00
Total výdaje	597.916,93	338.029,00	387.087,56	449.688,00	405.688,00	391.688,00
Total rozdiel	+23.119,20	+97.397,73	+102.766,40	0,00	0,00	0,00

Zdroj : Obecný úrad

Tabuľka 51 Aktuálna zadlženosť obce

ROK	2020	2021	2022 predpoklad	2023 predpoklad
Zadlženosť (úvery/bežné príjmy predch. roka – max. 60 %)	0	0	0	0
Dlhová služba (dlhová služba/bežné príjmy predch. roka – max. 25 %)	0	0	0	0

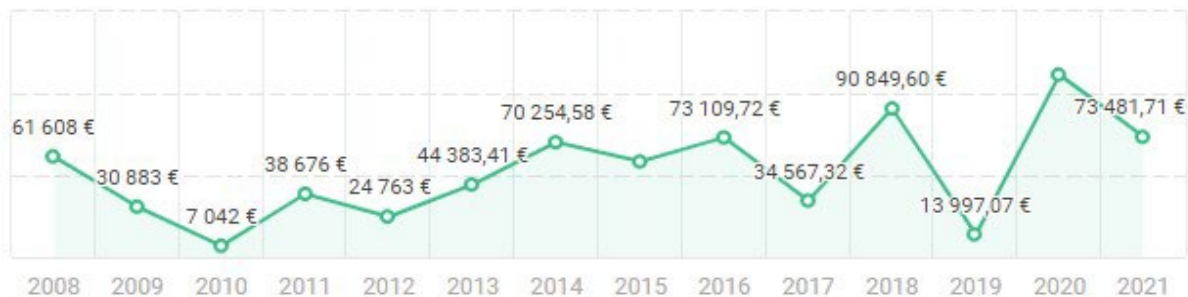
Zdroj : Obecný úrad

Zákonná hranica celkového dlhu obce na úrovni maximálne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a taktiež zákonná hranica výšky ročných splátok návratných zdrojov financovania na úrovni maximálne 25 % zo skutočných bežných príjmov znížených o zákonné výnimky **je dodržaná** a bola **splnená** zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) a b) zákona č.583/2004 Z.z.. Obec v súčasnosti nespláca žiaden úver a nemá žiadny dlh.

Obrázok 3 Výsledok hospodárenia obce Závadka od roku 2008

Výsledok hospodárenia

Obec Závadka

Zdroj : <https://finstat.sk/00329797>

2.1.17 BEZPEČNOSŤ A VEREJNÝ PORIADOK

Bezpečnosť a verejný poriadok v obci zabezpečuje miestne príslušný základný útvar Policajného zboru - Obvodné oddelenie Policajného zboru Nálepko vo počas hliadkových a obchôdzkových služieb, ktorého činnosť je upravená Zákonom č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore³⁶ a nariadením prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru³⁷, zameraná na

- ochranu základných práv a slobôd občanov, najmä pri ochrane života, zdravia a majetku,
- odhaľovanie trestnej činnosti a vedie trestné konanie,
- odhaľovanie priestupkov, ich objasňovanie a prejednávanie,
- dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky,
- pátranie po osobách a veciach.

Pri svojej činnosti spolupracuje so štátnymi orgánmi, obcami, právnickými a fyzickými osobami mimovládny organizáciami a záujmovými občianskymi združeniami a upozorňuje ich na nedostatky, ktoré sa dotýkajú týchto subjektov a môžu viesť k ohrozeniu alebo narušeniu verejného poriadku.

V Závadke nie je vybudovaný kamerový systém.

Obec má záujem a bude v budúcnosti podporovať zriadenie Miestnej občianskej poriadkovej služby (MOPS), ktorá by vykonávala dohľad nad verejným poriadkom a napomáhala k skvalitňovaniu sociálneho dialógu medzi rómskym a nerómskym obyvateľstvom obce, vzhľadom na zvyšujúci sa počet obyvateľov MRK.

2.1.18 VYHODNOTENIE REALIZÁCIE OPATRENÍ A AKTIVÍT PHSR OBCE ZÁVADKA NA ROKY 2017 – 2023

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2017 - 2023 (ďalej len PHSR) bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Závadke č. 90-09/05-2017 zo dňa 09.05.2017. V zmysle § 12 písm. b) zákona o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z.z. obec zabezpečovala pravidelne monitorovanie a vyhodnocovanie realizácie opatrení/aktivít PHSR.

PRIORITNÁ OBLASŤ (A) - HOSPODÁRSKA

(Zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky pre život miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu)

Tabuľka 52 Hodnotenie implementácie opatrení/aktivít PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 - HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie 1.1.	Rozvoj a skvalitňovanie vnútornej dopravnej infraštruktúry		
	Počet aktivít	Počet nezrealizovaných aktivít	Počet prebiehajúcich/realizovaných aktivít
Aktivity:	5 (1.1.1. – 1.1.5.)	1 (1.1.5)	3 (1.1.1, 1.1.2, 1.1.4)
Opatrenie 2.1.	Rozvoj sociálnej infraštruktúry		
Aktivity:	1 (2.1.1.)	0	0
Opatrenie 2.2.	Kultúra		
Aktivity:	4 (2.2.1.- 2.2.4.)	0	0
Opatrenie 2.3.	Rozvoj športovej infraštruktúry		
Aktivity:	3 (2.3.1.- 2.3.3.)	2 (2.3.2.-2.3.3.)	0
Opatrenie 2.4.	Rozvoj technickej infraštruktúry		

Aktivity:	3 (2.4.1. – 2.4.3.)	0	1 (2.4.2.)
Opatrenie 2.5.	Prevenencia kriminality a inej protispoločenskej činnosti		
Aktivity:	3 (2.5.1. – 2.5.3.)	1 (2.5.3.)	0
Opatrenie 2.6.	Rozvoj občianskej infraštruktúry		
Aktivity:	4 (2.6.1. – 2.6.4.)	0	1 (2.6.3.)
Opatrenie 2.7.	Rozvoj a skvalitňovanie bývania v obci		
Aktivity:	1 (2.7.1.)	0	0
Opatrenie 3.1.	Rozširovanie infraštruktúry cestovného ruchu a kvality ponúkaných služieb		
Aktivity:	3 (3.1.1. – 3.1.3.)	1 (3.1.2.)	1 (3.1.3.)
Opatrenie 3.2.	Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu		
Aktivity:	2 (3.2.1. – 3.2.2.)	0	0
Opatrenie 4.1.	Vytváranie kvalitných podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania		
Aktivity:	2 (4.1.1. – 4.1.2.)	0	0
Opatrenie 4.2.	Skvalitňovanie miestnych služieb		
Aktivity:	3 (4.2.1. – 4.2.3.)	0	1 (4.2.2.)

Zdroj : Vlastné spracovanie, Obecný úrad Závadka

PRIORITNÁ OBLASŤ (B) – SOCIÁLNA

(Podporovať rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci.)

Tabuľka 53 Hodnotenie implementácie opatrení/aktivít PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 - SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie 5.1.	Rozvoj spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií za účelom systémového znižovania nezamestnanosti rozvojom aktívnej politiky trhu práce		
	Počet aktivít	Počet nezrealizovaných aktivít	Počet prebiehajúcich/ realizovaných aktivít
Aktivity:	2 (5.1.1.-5.1.2)	0	0
Opatrenie 6.1.	Aktivizácia obyvateľstva		
Aktivity:	3 (6.1.1.-6.1.3)	0	0

Zdroj : Vlastné spracovanie, Obecný úrad Závadka

PRIORITNÁ OBLASŤ (C) – ENVIRONMENTÁLNA

(Realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovaniu nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívnemu systému odpadového hospodárstva)

Tabuľka 54 Hodnotenie implementácie opatrení/aktivít PHSR obce Závadka na roky 2017 – 2023 - ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie 7.1.	Ochrana kvality podzemných a povrchových vôd		
	Počet aktivít	Počet nezrealizovaných aktivít	Počet prebiehajúcich/ realizovaných aktivít
Aktivity:	2 (7.1.1.-7.1.2.)	0	1 (7.1.2..)
Opatrenie 7.2.	Podpora aktivít a projektov v oblasti odpadového hospodárstva		
Aktivity:	1 (7.2.1.)	0	0
Opatrenie 7.3.	Zlepšenie hospodárenia s odpadmi		
Aktivity:	3 (7.3.1.- 7.3.3.)	0	0
Opatrenie 7.4.	Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev v obci		
Aktivity:	2 (7.4.1.-7.4.2.)	0	2 (7.4.1., 7.4.2.)
Opatrenie 7.5.	Ochrana pred povodňami vytváraním vhodných podmienok a podporou realizácie protipovodňových		
Aktivity:	1 (7.5.1.)	0	1 (7.5.1.)

Zdroj : Vlastné spracovanie, Obecný úrad Závadka

Tabuľka 55 Zrealizované aktivity PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023

Aktivita	Prioritná oblasť A. HOSPODÁRSKA - názov zrealizovanej aktivity	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
1.1.3.	Rekonštrukcia verejných plôch na námestí	ÁNO	Revitalizácia II. etapa (vybudovanie chodníka)
2.1.1.	Rozvoj a skvalitňovanie opatrovateľskej služby	ÁNO	Pomoc pri zabezpečovaní obedov, potravín, spolupráca s ÚPSVaR
2.2.1.	Podpora kultúrnych a spoločenských akcií	ÁNO	Potreba každoročnej podpory
2.2.2.	Vybavenie kultúrneho domu	NIE	Vykonaná celková rekonštrukcia KD
2.2.3.	Rekonštrukcia a vybavenie kuchyne v KD	NIE	Vykonaná komplexná rekonštrukcia
2.2.4.	Vybavenie knižnice	ÁNO	Nákup kníh
2.3.1.	Podpora organizovania športových podujatí a športových klubov	ÁNO	Potreba každoročnej podpory
2.4.1	Rozšírenie a rekonštrukcia obecného rozhlasu	ÁNO	Rekonštrukcia vykonaná, potrebné rozšírenie obecného rozhlasu
2.4.3.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	ÁNO	Rekonštrukcia vykonaná, potrebná modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia
2.5.1.	Spolupráca s príslušnými inštitúciami v regióne Gelnického okresu pri zabezpečení bezpečnosti a ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce Závadka	ÁNO	Potreba ďalšej spolupráce
2.5.2.	Aktívna podpora besied a prednášok s obyvateľmi v obci	NIE	Potreba ďalšej podpory
2.6.1.	Rekonštrukcia budovy OcÚ	ÁNO	Potrebné zateplenie budovy
2.6.2.	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	ÁNO	Potrebné zateplenie budovy
2.6.4.	Revitalizácia priestranstva cintorína	ÁNO	
2.7.1.	Podpora úpravy a revitalizácie okolia rodinných a bytových domov a ostatných budov na území obce s dôrazom na zvyšovanie kvality života a bezpečnosti obyvateľov obce	NIE	Verejné priestranstvá
3.1.1.	Podpora aktivít podnikateľov v cestovnom ruchu pri využívaní silných stránok územia	ÁNO	Potreba ďalšej podpory
3.2.1.	Propagácia CR, obce a jej historických koreňov	ÁNO	Potreba ďalšej propagácie
3.2.2.	Rozvoj vlastných produktov cestovného ruchu	ÁNO	Potreba ďalšieho rozvoja
4.1.1.	Podpora vytvárania partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom	ÁNO	Potreba ďalšej podpory
4.1.2.	Podpora posilnenia služieb pre investorov	ÁNO	Potreba ďalšej podpory
4.2.1.	Obstaranie projektovej dokumentácie, štúdií a VO k pripravovaným investičným projektom	ÁNO	Potreba pokračovania v aktivite
4.2.3.	Pravidelná aktualizácia PHSR	ÁNO	Potreba pokračovania v aktivite
Aktivita	Prioritná oblasť B. SOCIÁLNA - názov zrealizovanej aktivity	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
5.1.1.	Aktívna spolupráca s VÚC KSK	ÁNO	Potreba ďalšej spolupráce

	a regiónom Gelnického okresu pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu		
5.1.2.	Spolupráca s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny pri aktivitách podporujúcich znižovanie nezamestnanosti, rovnosť príležitostí (pre ženy) a začleňovanie znevýhodnených skupín do pracovného procesu	ÁNO	Potreba ďalšej spolupráce
6.1.1.	Informačné kampane (environmentálna výchova, zvyšovanie povedomia o nutnosti separácie odpadov a pod.)	ÁNO	Kampane cestou obecného rozhlasu, webovej stránky obce, informačnej tabule obce, distribúcie letákov a ďalšie kampane.
6.1.2.	Rozvoj miestnej spolkovej činnosti a klubovej činnosti	ÁNO	Hudobná skupina Sygnall, Folklorná skupina Závadčan, Detská FS Sosninka.
6.1.3.	Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	ÁNO	Rozvoj budovania spolupráce a partnerstiev
Aktivita	Prioritná oblasť C. ENVIRONMENTÁLNA - názov zrealizovanej aktivity	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
7.1.1	Podpora prevencie pred nelegálnym znečisťovaním vôd rôznym druhom odpadov	ÁNO	Kampane cestou obecného rozhlasu, webovej stránky obce, informačnej tabule obce, distribúcie letákov a ďalšie kampane
7.2.1.	Revitalizácia parku a verejných priestranstiev v obci	ÁNO	
7.3.1.	Odstraňovanie odpadov v extraviláne obce	ÁNO	Realizované pri vzniku a zistení
7.3.2.	Zavedenie systému nakladania s odpadmi a zlepšenie systému prevencie a postihovania nelegálneho nakladania s odpadmi	ÁNO	Schválené VZN obce č. 2/2019 k nakladaniu s odpadmi
7.3.3.	Podpora zavádzania environmentálnych kritérií do verejných zákaziek obce	ÁNO	Posudzované individuálne podľa investičného projektu

Zdroj : Vlastné spracovanie, Obecný úrad Závadka

Tabuľka 56 Nerealizované aktivity PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023

Aktivita	Prioritná oblasť A. HOSPODÁRSKA - názov nerealizovanej aktivity	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Dôvod nerealizovania aktivity
1.1.5.	Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom nachádzajúci sa pod obecnými komunikáciami	ÁNO	Finančný, legislatívny
2.3.2.	Rekonštrukcia futbalového ihriska a šatní	ÁNO	Nevysporiadané pozemky pod futbalovým ihriskom a šatňami
2.3.3.	Výstavba detského ihriska	ÁNO	Financie, vysporiadanie pozemkov
2.5.3.	Zvyšovanie bezpečnosti miestnych obyvateľov – dobudovanie kamerového systému	ÁNO	Neschválený projekt
3.1.2.	Výstavba cyklotrasy	ÁNO	Potreba uzatvorenia nájomných zmlúv
Aktivita	Prioritná oblasť C. ENVIRONMENTÁLNA	Záujem obce	Dôvod nerealizovania aktivity

	- názov nerealizovanej aktivity	pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	
7.4.1.	Zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy OcÚ	ÁNO	Potreba zateplenia budovy OcÚ
7.4.2.	Investície do využívania OZE pri prevádzke obecných budov a zariadení	ÁNO	Nedostatok finančných prostriedkov

Zdroj : Vlastné spracovanie, Obecný úrad Závadka

Okrem vymedzenia realizovaných/nerealizovaných aktivít implementácie PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023 niektoré sa začali realizovať, ale nedošlo ku ukončeniu a boli zrealizované iba čiastočne, alebo ich realizácia stále prebieha.

Tabuľka 57 Čiastočne zrealizované/prebiehajúce aktivity PHSR obce Závadka na roky 2017 - 2023

Aktivita	Prioritná oblasť A. HOSPODÁRSKA - názov čiastočne/ prebiehajúcej realizovanej aktivity	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
1.1.1.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	ÁNO	Zrekonštruované miestne komunikácie cca na 40%.
1.1.2.	Rekonštrukcia a výstavba parkovacích plôch	ÁNO	Výstavba - splnené na cca 80%
1.1.4.	Dopravné značenie (dopravné značky)	ÁNO	Splnené na cca 70%
2.4.2.	Inštalácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky a i.)	ÁNO	Potreba doplnenia odpadkových košov a modernizácia lavičiek
2.6.3.	Technické vybavenie požiarnej zbrojnice	ÁNO	Potrebné zakúpenie požiarnej techniky
3.1.3.	Inštalácia prvkov drobnej architektúry pozdĺž cyklotrasy, turistických chodníkov a pri vstupe do obce (odpočívadlá, info tabule a pod.)	ÁNO	Potreba budovania infraštruktúry drobnej architektúry
4.2.2.	Elektronizácia verejných služieb	ÁNO	Potreba modernizácie elektronizácie verejných služieb
Aktivita	Prioritná oblasť C. ENVIRONMENTÁLNA - názov čiastočne/prebiehajúcej realizovanej aktivity	Záujem obce pokračovať v aktivite (ÁNO/NIE)	Poznámka
7.1.2	Dobudovanie verejnej kanalizácie a ČOV	ÁNO	Potrebné dobudovať verejnú obecnú kanalizáciu – vybudovaná na 30% a potrebná výstavba ČOV
7.5.1.	Protipovodňové opatrenia v obci	ÁNO	Každoročná potreba kontroly a údržby rigolov, cestných priekov, 0 priepustov

Zdroj : Vlastné spracovanie, Obecný úrad Závadka

2.1.19 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho obdobia je vyhodnotením najvýznamnejších doposiaľ zrealizovaných projektov/aktivít Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2017 – 2023.

Formulár 8 (Ú 9) Ex - post hodnotenie obdobia od roku 2017

Ex-post hodnotenie obdobia od roku 2017 - Závadka																			v tis. EUR			
Č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v predchádzajúcom PHSR	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov											
				Rok dokončenia		Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem finančných prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkromné zdroje	Iné zdroje		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
1	Výstavba multifunkčného ihriska			2018 2119		48,47		2018	47,18	47,18	37,51		10,49									
								2019	1,29	1,29	1,29		0,00									
2	Nákup budovy „COOP JEDNOTA“			2019		40,00		2019	25,00	40,00	0,00		40,00									
3	Nákup UNIMOBUNIEK			2019		34,17		2019	34,17	34,17	25,00		9,17									
4	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2112 - Miestne komunikácie	2019		106,35		2019	106,35	106,35	70,00		36,35									
5	Rekonštrukcia a modernizácia – KULTÚRNY DOM	2.2.3 Rekonštrukcia a vybavenie kuchyne KD	1261 - Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	2019 2021		119,79		2019	70,28	70,28			70,28									
								2020	6,97	6,97			6,97									
								2021	42,54	42,54			42,54									

Zdroj: Obecný úrad

2.1.20 EX-ANTE HODNOTENIE STAVU PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

Ex – ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií analyzuje súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. Obec Závadka v súčasnosti nerealizuje žiadne investičné zámery jej rozvojových aktivít, v ktorých by mala vypracovanú príslušnú projektovú dokumentáciu alebo už obec požiadala o nenávratné finančné prostriedky (NFP).

2.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Analýza vonkajšieho prostredia obsahuje identifikáciu hlavných vonkajších faktorov územia, analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území.

2.2.1 ANALÝZA VÄZIEB ÚZEMIA

Obec Závadka je situovaná severozápadnej časti okresu Gelnica a západnej časti Košického kraja v atraktívnom vidieckom prostredí. Katastrálne územie obce susedí s obcou Nálepkovo v okrese Gelnica a obcami okresu Spišská Nová Ves - Rudňany, Markušovce a Hnilčík.

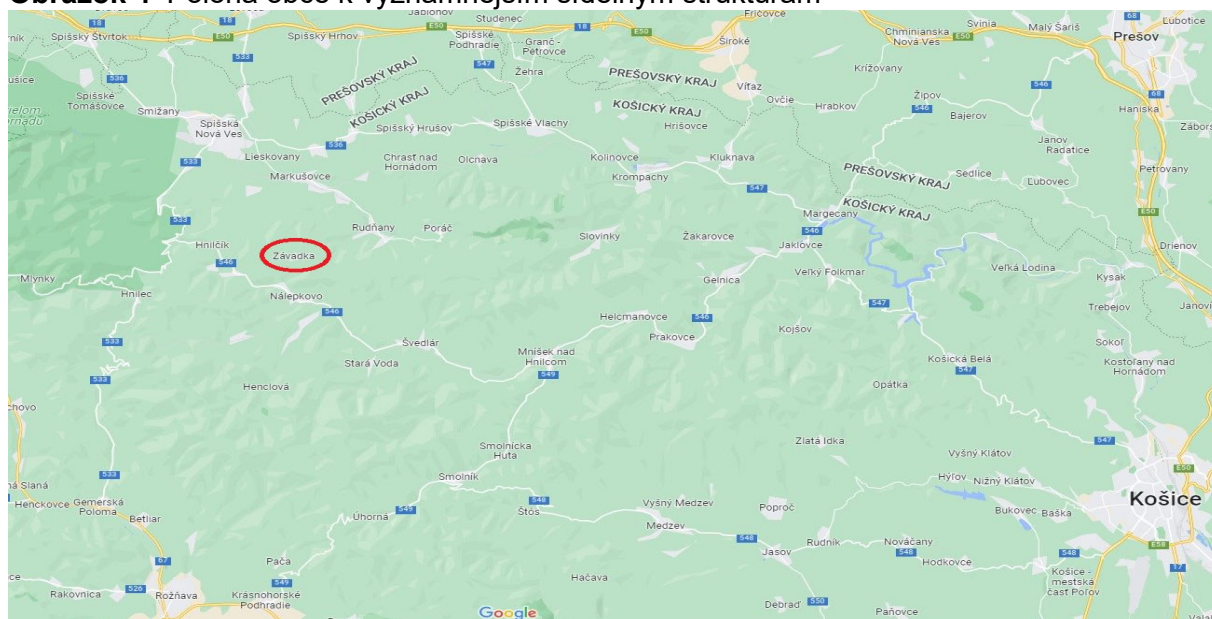
Tabuľka 58 Územné členenie

Územie	Rozloha katastrálneho územia (v km ²)	Počet obyvateľov k 31.12.2021	Hustota obyvateľov (obyv./km ²)
Obec ZÁVADKA	22,43	602	26,84
Okres Gelnica	584,43	31668	54,19
Košický kraj	6754	782216	115,82

Zdroj : vlastné spracovanie

Obec Závadka je prístupná z obce Nálepkovo (5 km) zo štátnej cesty II. triedy č. 546, na ktorú sa napája štátna cesta III. triedy č. 3277 končiaca v obci, pretože z hľadiska prejazdnosti je Závadka koncovou obcou.

Obrázok 4 Poloha obce k významnejším sídelným štruktúram

Zdroj : <https://www.google.com/maps>

Významní zamestnávateľia v okolí pre občanov obce sa nachádzajú predovšetkým v meste Spišská Nová Ves (25 km), kde je vybudovaná sieť priemyslu, obchodov a služieb so sieťou štátnych inštitúcií a najbližšia nemocnica. Obec Závadka je súčasťou okresu Gelnica, pričom okresné mesto Gelnica je vo vzdialenosti 40 km. Územie je vo vzdialenosti 5 km od železničnej stanice v obci Nálepokovo so zástavkami rýchlikov a 25 km od železničnej stanice vnútroštátneho a medzinárodného významu na hlavnej elektrifikovanej železničnej trati v meste Spišská Nová Ves, vo vzdialenosti 38 km od diaľnice D1 v obci Spišský Štvrtok a 52,6 km od rýchlostnej cesty I/16 (E58) v obci Krásnohorské Podhradie k rýchlejšej dostupnosti k významnejším sídelným štruktúram.

Okres Gelnica tzv. Hnilecká dolina sa nachádza v severozápadnej časti Košického samosprávneho kraja, kde charakter krajiny je členitý podhorský a horský a takmer celé územie okresu leží v oblasti Slovenské rudohorie, celku Volovské vrchy, na východe do územia okresu zasahujú geomorfologické celky Čierna hora, Branisko a Hornádska kotlina. Najvyšším bodom okresu je Zlatý stôl vo Volovských vrchoch v 1322 m n. m., ktorý sa vypína medzi obcami Stará Voda, Henclová, Úhorná a Smolník, taktiež v blízkosti obce vrchy Volovských vrchov Bukovec (1127 m n. m.), Pálenica (1115 m n. m.), Veľká Knola (1266 m n. m.), Babiná (1278 m n. m.), Skalisko – Volovec (1293 m n. m.), Pipitka (1225 m n. m.) a Kojšovská Hoľa (1246 m n. m.). V pohorí Branisko je vrch Sľubica v 1129 m n. m., najnižší bod je vodná nádrž Ružín v nadmorskej výške 330 m n. m.

Územie okresu Gelnica patrí do povodia Hornádu, ale je odvodňovaný hlavne riekou Hnilec po dĺžke 52,5 km (s významnejšími prítokmi Smolník, Stará Voda a Kojšovský potok), ktorý sa vlieva do rieky Hornád pri obci Margecany a tieto sú prítokmi priehrady Ružín.

Územím okresu neprechádza cesta I. triedy, cesty II. triedy sú v dĺžke 89,940 km a cesty III. triedy v dĺžke 41,537 km.

Okres je najlesnatejší okres v rámci SR s viac ako 74% lesnatosťou o rozlohe asi 436 km², kde hlavné dreviny sú smrek obyčajný, jedľa biela, buk lesný a borovica lesná. Vzácnny výskyt aj borovice horskej – kosodreviny a borovice limby.

Obec Závadka patrí do okresu Gelnica, kde sa nachádzajú sídla orgánov štátnej správy a to Okresný úrad Gelnica so zastúpením organizačného odboru, odboru krízového riadenia, odboru starostlivosti o životné prostredie a katastrálny odbor a Okresného úradu Spišská Nová Ves pracoviská Gelnica - odbor všeobecnej a vnútornej správy, odbor živnostenského podnikania a pozemkový a lesný odbor a miestnej samosprávy i pobočky viacerých verejnoprávnych a komerčných inštitúcií a organizácií poskytujúcich služby obyvateľom celého okresu – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Gelnica, Hasičský a záchranný zbor Gelnica, Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky Gelnica (pracoviská Okresného riaditeľstva PZ SR - občianske preukazy, cestovné doklady, vodičské preukazy, evidencia vozidiel), Sociálna poisťovňa – vysunuté pracovisko Gelnica (pre výkon nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti, lekárskej posudkovej činnosti), pobočka Všeobecnej zdravotnej poisťovne, pobočka Zdravotnej poisťovne Dôvera, pobočka Slovenskej pošty s filiálkou Poštovej banky, pobočky Slovenskej sporiteľne, Prima banky a pobočka poisťovne Allianz, Komunálna poisťovňa, Kooperativa, Gymnázium Gelnica a ďalšie inštitúcie.

Postavenie okresu Gelnica v rámci Košického samosprávneho kraja (ďalej iba KSK) v mnohých ukazovateľoch nezodpovedá celkovému postaveniu a hodnoteniu KSK, kde po transformácii sa spolu s niektorými okresmi východného a južného Slovenska okres Gelnica ocitol na okraji strategických záujmov krajiny. Po reštrukturalizácii ťažkého priemyslu, konverzii

zbrojárskeho priemyslu najmä v obci Prakovce, útlme banskej činnosti a nerealizovanej transformácii poľnohospodárstva došlo k prehlbovaniu regionálnych rozdielov a zaostávania.

Okres Gelnica bol Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR s platnosťou od 30. júna 2017 zaradený medzi najmenej rozvinuté okresy. Miera evidovanej nezamestnanosti bola podľa zákonom stanovených kritérií vyššia ako 1,6 násobok priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike za rovnaké obdobie. Akčný plán rozvoja okresu Gelnica bol schválený vládou SR na výjazdovom rokovaní dňa 05. apríla 2018 uznesením vlády č. 140/2018. V súlade s akčným plánom v priebehu 5 rokov od jeho schválenia bude môcť okres Gelnica využívať zvýhodnenia pri čerpaní európskych štrukturálnych a investičných fondov, výhodnejšie podmienky pre získanie investičných stimulov, či možnosť čerpania regionálneho príspevku. Všetky tieto opatrenia majú viesť k tvorbe pracovných miest.

Úroveň poskytovania služieb a tovarov je odrazom samotnej kúpyschopnosti, životnej úrovne obyvateľov a aj tým, že značná časť obyvateľov obce dochádza za prácou, štúdiom, špecializovaným lekársym vyšetrením do okolitých miest, kde aj využíva sieť služieb a obchodov.

V území sú najvýznamnejšie lesné pozemky, ktoré zaberajú viac ako 3/5 plochy katastrálneho územia obce (61,5%), trvalé trávne porasty takmer tretinu vymedzeného územia (32,3%), čo spolu predstavuje 93,8% plochy katastrálneho územia. Výrazne nízke je zastúpenie zastavaných plôch a nádvorí (2,32%) - je pozitívom z hľadiska environmentálnej záťaže na prírodné prostredie v krajine, ostatná plocha 2,22% a orná pôda s iba 0,32% podielom celkovej plochy územia.

Okresom Gelnica prechádza hlavná elektrifikovaná dvojkolažová železničná trať zo smeru Košice – Bratislava a vedľajšia neelektrifikovaná jednokolažová železničná trať v smere Margecany – Červená skala prechádzajúca susednou obcou Nálepko so železničnou stanicou so zastávkou pre rýchliky, osobné a nákladné vlaky.³⁸

Okres Gelnica, ktorého súčasťou je obec Závadka patrí do Košického samosprávneho kraja (KSK), ktorý je vidiecky, pomaly sa rozvíjajúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti. Na juhu hraničí s Maďarskou republikou a na východe s Ukrajinou. Hodnotením vnútorného potenciálu regiónu Košický kraj je druhým najväčším obývaným krajom s 14,7% podielom celkového počtu obyvateľov SR s hustotou zaľudnenia 119 obyvateľov na km a rozlohou je štvrtým najväčším krajom SR s 13,8% podielom územia SR.

Aj v území KSK sa začína prejavovať proces starnutia obyvateľstva, kopíruje celoslovenský trend a podiel detskej zložky klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, pričom obec Závadka je k 31.12.2021 pod celoslovenským priemerom, priemerom Košického kraja a okresu Gelnica.

Východiskovým dokumentom na riešenie územnej koncentrácie pre rozhodovanie o umiestňovaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov je rozvoj územia sídelnej štruktúry definovanej v Konceptii územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS) v znení zmien a doplnkov č.1 KURS 2011, s definíciou centier a ťažísk osídlenia. Závazná časť KURS v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č.1 KURS 2001, vyhodnotila dodržiavanie zásad a regulatív, schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033/2001. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

týkajúcich sa okresu Gelnica, sa jedná o podporovanie rozvoja centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu, medzi ktorými je zaradený aj okres Gelnica.³⁹

Najvyšší bod Košického kraja je vrch Stolica vysoký 1476 m nachádza sa v Slovenskom rudohorí, najnižšie miesto je 94 m n. m. pri vyústení rieky Bodrog. Najväčšou riekou je Bodrog, ktorý spolu so sýtokmi odvodňuje najvýchodnejšiu časť kraja. Hornádsku a košickú kotlinu odvodňuje rieka Hornád s prítokmi, západnú časť rieka Slaná a juhovýchodnú časť rieka Tisa. Hospodársky a rekreačný význam majú vodné nádrže Zemplínska Širava, Ružín, Palcianska Maša, Bukovec a Dobšiná.

Lesy v kraji pokrývajú až 2/5 územia kraja, najviac v najzalesnenejšom okrese Slovenska - Gelnica až 3/4 územia okresu a nachádzajú sa najmä v horských a podhorských oblastiach kraja v severnej a juhozápadnej časti kraja. Poľnohospodárska pôda zaberá 333 tisíc ha pôdy, čo je asi polovica výmery kraja, hlavne v okresoch Trebišov a Michalovce.

Priemerné ročné teploty sa v kraji pohybujú okolo 10 °C. podľa vybraných meteorologických staníc, pričom severnejšie časti kraja sú chladnejšie, južnejšie dosahujú až teploty vnútrozemských subtrópov.

Na území KSK sa nachádzajú rudné ložiská (železnej rudy v okresoch Rožňava a Spišská Nová Ves, medenej rudy v okrese Gelnica), nerudné (kamenná soľ v okrese Michalovce, mastenec a sadrovec v okrese Rožňava a Spišská Nová Ves) aj energetické suroviny (ropa a zemný plyn na území okresov Michalovce a Trebišov).

Priemysel v roku 2018 sa najviac, až 28,2% podieľal na tvorbe pridanej hodnoty kraja, následne s 18,8% sa podieľali obchod, doprava, ubytovanie a stravovanie a s 12,9% verejná správa, zdravotníctvo a sociálna pomoc.

V roku 2019 na území KSK vzdelávanie prebiehalo na 455 materských školách, 303 základných školách, 34 gymnáziách, 61 stredných odborných školách a 4 vysokých školách.

Zdravotná starostlivosť v roku 2019 na území KSK bola zabezpečovaná cestou 1 888 zdravotníckych zariadení, z toho v 17 nemocniciach, v 1 463 zariadeniach ambulantnej zdravotnej starostlivosti a v 7 liečebniach.

Cestovný ruch na území KSK má veľmi priaznivé predpoklady na rozvoj, v roku 2019 bolo ubytovaných 456 tisíc návštevníkov, kde medzi najnavštevovanejšie patrí aj okres Spišská Nová Ves. Na území kraja sa nachádzajú 2 národné parky a to Národný park Slovenský raj a Národný park Slovenský kras a prírodným unikátom európskeho významu sú Dobšinská ľadová jaskyňa, Herlianský gejzír, Gombasecká jaskyňa a jaskyňa Domica.

V kraji je 440 obcí, z toho 17 získalo štatút mesta.⁴⁰

Obec Závadka je členom 4 združení, prostredníctvom ktorých sa obec snaží uplatňovať a presadzovať svoje záujmy

- „Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) ul. Bezručova 9, 811 09 Bratislava – organizácia zastupujúca záujmy samospráv na celoslovenskej úrovni,
- Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu (ZMOHR) ul. Banícke námestie 4, Gelnica – združenie obcí Hnileckého regiónu, presadzujúce záujmy členských obcí,
- Miestna akčná skupina (MAS) HNILEC, ul. Obchodná 7, 055 01 Margecany – verejno-súkromné partnerstvo rôznych organizácií (obcí, podnikateľov, občianskych združení, neziskových organizácií a pod.), vytvorené za účelom zlepšovania kvality života v území združenia (územie obcí, ktoré sú jej členmi), s podporou trvalo udržateľného rozvoja,
- Združenie SEZO – Spiš ul. Sadová 13, 052 01 Spišská Nová Ves.– združenie obcí z okresov Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča, s cieľom vytvorenia podmienok v regióne k efektívnej a trvalo udržateľnej realizácii zberu triedených odpadov.

2.2.2 VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Vonkajšie prostredie reaguje na legislatívu, normy a odporúčania z úrovne EÚ, cestou legislatívy SR, regionálnej a miestnej úrovni. Vplyv vonkajšieho prostredia na úroveň samosprávy uvádza STEEP analýza.

STEER analýza obce zahŕňa posúdenie všetkých možných existujúcich vonkajších faktorov dotýkajúcich sa oblastí rozvoja vo vzťahu ku konkrétnemu územiu zameraná na :

- vplyvy sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických, politických a hodnotových faktorov vonkajšieho prostredia vplyvajú na schopnosť územia naplňať svoju víziu a hlavné ciele.
- analýzu známych a očakávaných udalostí
- dopad udalostí, trendov a plánovaného rozvoja na územie
- možný budúci vývoj územia vývoja pre územie obce (dôsledky sú čiastočne identifikované vo SWOT analýze - príležitosti a ohrozenia.

Vonkajšie faktory sú rozdelené podľa analyzovaných oblastí s využívaním vplyvu **hodnôt** vonkajšieho prostredia :

S – sociálne, T – technologické, E – ekonomické, E – ekologické, P – politické.

Sociálne - analýza dát týkajúca sa obyvateľstva, demografického vývoja, pracovnej aktivity a trhu práce, životného štýlu, postojov a hodnôt, vzdelania, zdravia, kriminality a pod.

Technologické - analýza dát k novým technológiám, vede a výskumu.

Ekonomické - analýza národných, regionálnych a miestnych ekonomík týkajúca možnosti využitia finančných prostriedkov, investícií do rozvoja infraštruktúry, trhu práce a zamestnanosti, ekonomicky aktívneho obyvateľstva a pod.

Ekologické analýza k ochrane vody, ovzdušia, možné environmentálne riziká, energetické zdroje, odpadové hospodárstvo

Politické – dáta oblasti štátnej politiky a verejných politík, legislatívy, možných štátnych zásahov, politických a súdnych rozhodnutí a pod.

Hodnoty – analýza hodnotových postojov k vonkajšiemu prostrediu.⁴¹

Formulár 11 (A 6) STEER analýza obce Závadka

SOCIÁLNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	EKOLOGICKÉ	POLITICKÉ	HODNOTY
Migrácia ekonomicky aktívnych ľudí za prácou	Digitalizácia verejných služieb a verejnej správy	Verejné zdroje k podpore rozvoja obce	Podpora ochrany životného prostredia	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej oblasti a oblasti ŽP	Tímová spolupráca so strategickými, partnermi, sociálno-ekonomickými a partnermi z oblasti ŽP
Mobilita obyvateľov	Zavádzanie mobilných aplikácií k využívaniu verejných služieb	Príležitosť pre rozvoj cestovného ruchu	Podpora znižovania environmentálnych záťaží	Podpora regionálneho rozvoja dotačnými programmi	Zmeny postojov vo vývoji spoločnosti
Zvyšujúci sa podiel obyvateľov MRK v obci	Vytváranie nových technologických riešení v školstve, zdravotníctve a sociálnych službách	Trendy v prístupe investorov	Zvyšovanie povedomia ľudí a tlak na environmentálnu zodpovednosť	Limitovaná možnosť čerpania financií z fondov EÚ	Rozvoj komunit, dobrovoľníctvo
Zmeny trhu práce ovplyvnené inováciami	Nové ekologické technológie v službách, cestovnom ruchu	Daňová politika	Vplyv rôznych subjektov na životné prostredie	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobnostné hodnoty

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov	Dostupnosť technológií a možnosť ich využívania	Pandémia Covid 19	Rozvoj nových ekologických služieb	Politická a bezpečnostná situácia v krajine	
Zmeny životného štýlu ľudí		Vojna na Ukrajine	Trendy k ekologickému zhodnocovaniu prírodných zdrojov územia	Komplikovaná legislatíva pri vysporiadavaní pozemkov a pri verejnom obstarávaní	
			Ekologizácia dopravy a rozvoj cyklo dopravy	Uplatňovanie partnerstva pri realizácii miestnej politiky	

Zdroj : Vlastné spracovanie

2.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry a využívania územia predstavuje hlavný prírodný potenciál obce najmä hospodárske využívanie lesov, poľnohospodárskej výroby a rozvoj produktov zameraných na cestovný ruch. Problémom územia je rozdrobenosť pozemkov a nevysporiadanie vlastníckych vzťahov.

Pozitívnu skutočnosťou vo vybavení technickej infraštruktúry obce Závadka je zásobovanie obce vodou z verejného vodovodu a elektrickou energiou, negatívom je absencia plynofikácie obce, ČOV a nedobudovaná kanalizácia a absencia zberného dvora, čo je aj záťažou pre životné prostredie.

V samotnej obci Závadka je na nedostatočnej úrovni vybudovaná infraštruktúra služieb, slabšie rozvinuté podnikateľské prostredie a chýbajú príležitosti k uplatneniu sa na trhu práce v obci, čím obyvatelia obce dochádzajú za zamestnaním mimo obce.

2.3.1 SWOT ANALÝZA

Základným nástrojom na vyhodnotenie súčasného stavu obce z hľadiska silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození je SWOT analýza. Zároveň predpokladá budúci vývoj, možnosti na ich využitie, prípadne ich riešenie. Je východiskom pre formulovanie stratégie a formuláciu špecifických cieľov.

Cieľom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého podnikateľského zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované trhom.

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy, ktorá bola vypracovaná na základe vyhodnotenia rozvojových možností obce.

Formulár 12 (A 5) SWOT analýza obce Závadka

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Atraktivita územia v krásnej okolitej prírode,- zachovalé životné prostredie v území a blízkom okolí,- existencia chránených území (CHVÚ Volovské vrchy),- prírodný a ľudský potenciál na rozvoj cestovného ruchu (Závadské skalky – prírodná pamiatka, Volovské vrchy, možnosti pre turistiku a cykloturistiku),- dobré finančné zdravie obce,- pripravenosť obce na získanie financií z dotačných zdrojov na realizáciu investičných aktivít,- dostatok obecných budov,- dostatočné prírodné zdroje drevnej hmoty k rozvoju podnikania,- existencia Materskej školy a I. stupeň Základnej školy,- vybudovaný verejný vodovod,- čiastočne vybudovaná kanalizácia,- existencia prírodného futbalového ihriska,- vybudované multifunkčné ihrisko,- existencia kultúrneho domu,- aktívny folklórny súbor Zavadčan,- aktívny detský folklórny súbor Sosninka,- aktívna hudobná skupina Sygnall,- blízkosť obce Nálepko s vybudovanou infraštruktúrou základných služieb,- blízkosť mesta Spišská Nová Ves a Gelnica s vyššou dostupnosťou pracovných príležitostí a vybudovanou infraštruktúrou služieb a cestovného ruchu,- blízkosť atraktívneho miesta cestovného ruchu Slovenský raj.	<ul style="list-style-type: none">- Vysoká nezamestnanosť a nedostatok pracovných miest priamo v obci,- migrácia mladej generácie za prácou, školou a bývaním,- nevýhodná poloha prístupu k diaľnici,- slabo rozvinuté a nedostatočne podporované podnikateľské prostredie,- znižujúca atraktivita územia existenciou MRK pri vstupe do obce a jej zvyšujúcim sa podielom k celkovému počtu obyvateľov obce,- nevybudovaná technická infraštruktúra - plyn, ČOV, nefunkčná kanalizácia a nedobudovaný verejný vodovod,- nedostatok finančných prostriedkov na vybudovanie, dobudovanie a údržbu technickej a dopravnej infraštruktúry,- zlý technický stav obecných budov (budova bývalého objektu COOP Jednota, budova bývalého obecného úradu) a chýbajúce bezbariérové vstupy,- rozdrobenosť pozemkov a vlastníckych vzťahov v obci,- nedostatočná ponuka služieb v obci,- nedostatočne vybudované aktivity k propagácii a rozvoju CR,- absencia II. stupňa Základnej školy- absencia celodennej prevádzky MŠ,- absencia zdravotníckeho zariadenia, lekárne a zariadenia sociálnych služieb v obci,- absencia infraštruktúry voľnočasových aktivít (detské ihrisko, posilňovňa, oddychové zóny),- absencia športového klubu,- nedostatočná ponuka kultúrno-spoločenských a športových aktivít v obci počas roka,- absencia chodníkov, parkovísk a infraštruktúry cyklo dopravy v obci,- absencia kamerového systému v obci,- poškodzovanie komunikácií v obci zvýšenou intenzitou a ťažkou cestnou dopravou,- chýbajúca infraštruktúra k IBV rodinných domov pre mladé rodiny.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">- Možnosť využitia Európskych investičných fondov na financovanie rozvojových aktivít obce,- dobudovanie základnej technickej infraštruktúry - ČOV, kanalizácia a verejný vodovod,- možnosti modernizácií miestnych komunikácií výstavba chodníkov a parkovísk,- modernizácia obecného rozhlasu,- možnosť nadobudnutia nových nehnuteľností za účelom realizácie niektorých opatrení PHRSR,- rozvoj podnikania a miestnych služieb,- tvorba nových produktov CR,	<ul style="list-style-type: none">- Odliv mladých ľudí za prácou a bývaním,- rýchly rast obyvateľov MRK v obci,- administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF,- nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ,- zvyšovanie administratívy a ďalších kompetencií bez kompenzácie finančných a personálnych zdrojov,- zhoršovanie technického stavu miestnych komunikácií vplyvom ťažkej dopravy, a narastajúcim počtom motorových vozidiel- zvyšujúce sa náklady na údržbu ciest a chodníkov, náklady na stavebné materiály, služby a ceny práce,

<ul style="list-style-type: none">- možnosti modernizácie a zníženia energetickej náročnosti obecných budov,- revitalizácia verejných priestranstiev,- aktivita obce k príprave lokalít pre rozvoj IBV,- možnosti k vybudovaniu ďalších chodníkov a parkovísk,- možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci projektov AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...),- zvyšovanie povedomia občanov k ochrane životného prostredia,- skvalitnenie triedeného zberu odpadov,- záujem obce o rozvoj ekologickej mobility,- možnosti pre využívanie obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie,- budovanie partnerstva a rozširovanie spolupráce obce na regionálnej, okresnej a miestnej úrovni.	<ul style="list-style-type: none">- konkurencia okolitých obcí a miest z hľadiska prilákania turistov,- zhoršenie sociálnej situácie niektorých skupín obyvateľstva,- nízke príjmy obyvateľov a s tým súvisiaca nízka kúpyschopnosť obyvateľstva,- malá miera podpory obce zo strany štátu,- hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby a rozvoja územia a tým aj zhoršenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva,- zníženie kvality životného prostredia absenciou kanalizačnej siete v odľahlých lokalitách obce,- nárast množstva produkovaných odpadov,- neriešenie vznikajúcich čiernych skládok,- nezáujem občanov o ochranu ŽP,- zhoršujúca sa sociálna situácia súvisiaca s pandemiou COVID 19,- vojna na Ukrajine.
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja

- krásna a zachovalá okolitá príroda, atraktivita územia,
- existencia chránených území (CHVÚ Volovské vrchy),
- prírodný a ľudský potenciál na rozvoj cestovného ruchu (Závadské skalky – prírodná pamiatka, Volovské vrchy, možnosti pre turistiku a cykloturistiku)
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov,
- dobré finančné zdravie obce,
- rozvoj podnikania a miestnych služieb,
- tvorba nových produktov CR,
- dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, parkovísk a infraštruktúry cyklodopravy,
- aktivita obce k príprave lokalít pre rozvoj IBV,
- dostatok obecných budov,
- dostatočné prírodné zdroje drevnej hmoty k rozvoju podnikania,
- vybudovaný verejný vodovod,
- čiastočne vybudovaná kanalizácia,
- existencia Materskej školy a I. stupeň Základnej školy,
- existencia prírodného futbalového ihriska a vybudované multifunkčné ihrisko,
- existencia kultúrneho domu,
- aktívny folklórny súbor Závadčan,
- aktívny detský folklórny súbor Sosninka,
- aktívna hudobná skupina Sygnall,
- záujem obce o rozvoj ekologickej mobility,
- blízkosť obce Nálepko s vybudovanou infraštruktúrou základných služieb,
- možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci projektov AOTP (menšie obecné služby, regionálna zamestnanosť...),

- blízkosť mesta Spišská Nová Ves a Gelnica s vyššou dostupnosťou pracovných príležitostí pre občanov, s vybudovanou infraštruktúrou služieb a cestovného ruchu,
- aktivita obce k modernizácii a znižovaniu energetickej náročnosti obecných budov,
- možnosti pre využívanie obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie,
- aktívne zapojenie mladých ľudí do rozvojového procesu obce,
- zvyšovanie povedomia obyvateľstva k ochrane životného prostredia.

Hlavné disparity ohrozujúce miestny rozvoj :

- Administratívna náročnosť pre získanie finančných prostriedkov z EŠIF,
- takmer žiadna ponuka pracovných príležitostí – obec nedokáže ponúknuť dostatočný počet pracovných príležitostí pre svojich obyvateľov,
- migrácia obyvateľstva – z obce sa sťahujú do väčších miest za prácou a bývaním mladí a ekonomicky aktívni obyvatelia,
- nevýhodná poloha prístupu k diaľnici,
- slabo rozvinuté a nedostatočne podporované podnikateľské prostredie,
- znižujúca atraktivita územia existenciou MRK pri vstupe do obce a jej zvyšujúcim sa podielom k celkovému počtu obyvateľov obce,
- nedobudovaná technická infraštruktúra - plyn, ČOV a nedobudovaná kanalizácia a verejný vodovod v okrajových častiach obce,
- zhoršujúci sa stav komunikácií v obci, absencia chodníkov, parkovísk a infraštruktúry cyklo dopravy v obci,
- zlý technický stav obecných budov a chýbajúce bezbariérové vstupy,
- chýbajúca infraštruktúra k IBV rodinných domov pre mladé rodiny,
- absencia zdravotnej infraštruktúry,
- absencia II. stupňa Základnej školy,
- nedostatočná ponuka služieb v obci,
- nedostatočne vybudované aktivity k propagácii a rozvoju CR,
- rozdrobenosť pozemkov – extrémne limitujúci faktor rozvojových aktivít pre veľkú náročnosť k vysporiadaniu vlastníckych vzťahov (napr. k infraštruktúre IBV, miestne komunikácie, chodníky, parkoviská a pod.),
- zvyšujúce sa náklady pre zdražovanie stavebných materiálov a zvyšovania ceny práce,
- hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby a rozvoja územia a tým aj zhoršenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva,
- nedostatočná ponuka kultúrno – spoločenských a športových aktivít v obci,
- absencia športového klubu,
- absencia infraštruktúry voľnočasových aktivít (detské ihrisko, posilňovňa, cyklotrasy, oddychové zóny ...),
- absencia kamerového systému v obci,
- konkurencia okolitých miest a obcí.

2.3.2 IDENTIFIKÁCIA POTRIEB A ODHAD BUDÚCEHO VÝVOJA OBCE

Prioritné potreby územia boli identifikované z analýzy vnútorného prostredia, z dotazníkového prieskumu, SWOT analýzy a analýzy vonkajšieho prostredia. Výber kľúčových potrieb predstavuje najdôležitejší krok v strategickom plánovaní a zostavení samotnej stratégie PHRSR. Prioritné oblasti stratégie PHRSR vychádzajú z identifikovaných základných problémov a potrieb a predstavujú oblasti rozvoja, do ktorých je potrebné plánovať financovanie, personálne a materiálne zdroje. Základné problémy súčasnej situácie územia boli identifikované vykonanými analýzami počas pracovných stretnutí.

Pri definovaní problémov a potrieb sa vychádzalo z názorov všetkých cieľových skupín obyvateľstva, ktorí boli aktívne zapojení pri tvorbe dokumentu, taktiež obyvatelia obce mali možnosť vyjadriť svoje názory formou dotazníkového prieskumu prostredníctvom elektronického formulára na webovej stránke obce ako aj v tlačenej verzii dostupnej na obecnom úrade v období od 24.03.2022 – 19.04.2022, do ktorého sa zapojilo 55 občanov (v niektorých otázkach bola možnosť označiť aj viac odpovedí) :

- Zúčastnení respondenti podľa pohlavia - 29 mužov (47%) a 26 žien (53%).
- Zúčastnení respondenti podľa veku – 15-19 rokov 1 (2%), 20-29 rokov 14 (25%), 30-39 rokov 7 (13%), 40-49 rokov 11 (20%), 50-64 rokov 16 (29%), 65 a viac rokov 6 (11%).
- Zúčastnení respondenti podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania – základné 4 (7%), vyučení 13 (24%), vyučení s maturitou 12 (22%), stredné všeobecné 1 (2%), stredné odborné 12 (22%), vysokoškolské I. stupeň 4 (7%) a vysokoškolské II. stupeň 9 (16%).
- Ekonomická aktivity respondentov – zamestnaný 31 (56%), súkromní podnikatelia 5 (9%), dôchodcovia 12 (22%), študenti 4 (7%), materská dovolenka 3 (6%) a nezamestnaní 0 (0%).
- Bydlisko respondentov – trvalé bydlisko 50 (91%) a prechodné bydlisko 5 (9%).
- Spokojnosť s kvalitou života v obci - veľmi spokojní 7 (13%), spokojní 36 (65%), menej spokojní 11 (20%) a 1 nespokojní (2%).
- Hodnotenie rozvoja a napredovania obce v posledných 5 rokoch – pozitívne 19 (35%), priemerne 26 (47%), negatívne 7 (13%) a 3 nevedeli posúdiť (5%).
- Zdroje informácií respondentov o obci – internet 5 (9%), rozhlas/televízia 2 (4%), úradná tabuľa 8 (14%) a rodina/priatelia 40 (73%).
- Vyjadrenie respondentov, či poznajú rozvojové aktivity obce – áno 10 (18%), čiastočne 34 (62%), nie 10 (18%) a 1 respondent neodpovedal (2%).
- Oblasť verejného života, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť a rozvíjať (s možnosťou označenia 5 najdôležitejších) – rozvoj bývania a bytovej politiky 34, zlepšenie technickej infraštruktúry 31, rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb 29, rozvoj kultúry a kultúrnych činností 22, využívanie obnoviteľných zdrojov energie 18, rozvoj športových činností 17, rozvoj cestovného ruchu – 17, školstvo a vzdelávanie 16, ochrana životného prostredia – 16, ekonomický rozvoj 10, rozvoj a skvalitňovanie vzťahov OBEC - OBČANIA 10, rozvoj ľudských zdrojov 7, rozvoj odpadového hospodárstva 7.
- Prioritné oblasti rozvoja technickej infraštruktúry (s možnosťou označenia 3 najdôležitejších) – kanalizačná sieť 49, výstavba odvodňovacích rigolov a priekop 28, vodovod, voda 23, energetická sieť 13, verejne prístupný internet 9, plyn 4, zásobovanie teplom a verejné osvetlenie 1, a 1 respondent odpovedal iné.
- Priority rozvoja dopravnej infraštruktúry (s možnosťou označenia 3 najdôležitejších) – miestne komunikácie 51, chodníky 15, informačné tabule 14, cyklopráva 11, zvýšenie prepravnej intenzity 10, parkoviská 4, úprava autobusových zastávok 0 a 3 respondenti neodpovedali.

- Prioritné oblasti rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnych služieb (s možnosťou označenia 3 najdôležitejších) – materská škola 33, telocvičňa 21, sociálne príspevky na stravu dôchodcom 17, základná škola 16, a starostlivosť o sociálne odkázaných občanov 10, denné centrum pre seniorov 8, starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov 8, klub mládeže 7, školské ihrisko 6, doplnkové vzdelávanie občanov 2, komunitné centrum 2 a 3 respondenti neodpovedali.
- Priority rozvoja kultúry (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – podpora tradícií 39, spoločenské posedenia s kultúrnym programom 27, hudobné programy, tanečné akcie 13, súťaže 8, knižnica 7, umenie 3 a 6 respondenti neodpovedali.
- Priority rozvoja športu (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – telocvičňa 24, športové podujatia 22, cyklotrasy 13, detské ihrisko 11, voľnočasové športové aktivity v interiéri 8, turistika 8, multifunkčné športové ihrisko 7, futbalový areál 3 a 5 respondenti neodpovedali.
- Priority v oblasti životného prostredia (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – opatrenia proti čiernym skládkam 42, úprava verejných priestranstiev 24, úprava zelene, parkov, oddychových zón 10, znižovanie energetickej zaťaženia obecných budov 10, ochrana ovzdušia 1, úprava okolia vodných plôch 2, rozvoj nízkouhlíkovej dopravy 1, protipovodňové opatrenia 0 a 3 respondenti neodpovedali.
- Priority rozvoja cestovného ruchu (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – rozvoj služieb pre turistov 23, rozvoj atrakcií 22, cyklistické trasy 17, turistické chodníky 11, dopravná infraštruktúra 10, informačné centrum 2, iné 1 a 6 respondenti neodpovedali.
- Priority rozvoja odpadového hospodárstva (s možnosťou označenia 2 najdôležitejších) – likvidácia nelegálnych skládok odpadu 30, skvalitnenie triedenia odpadov 22, umiestnenie košov na odpady 17, častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi 16, zberný dvor 8, obehové odpadové hospodárstvo 2 a 3 respondenti neodpovedali.
- Najväčšie problémy, nedostatky obce (vyhodnotenie) – (vyjadrilo sa 38 respondentov a vyhodnotenie je zosumarizované do oblastí a zoradené podľa počtu odpovedí) – miestne komunikácie 10, rozvoj bytovej výstavby pre mladých 8, kanalizácia 7, MRK 6, čierne skládky 6, finančné prostriedky obce 4, materská škola 3. Ďalšie odpovede sú uvedené v prehľade otázky č. 15, prílohy č. 7.
- Prednostné využitie verejných financií občanmi obce, ak by mali rozhodovaciu možnosť (vyjadrilo sa 42 respondentov a vyhodnotenie je zosumarizované do oblastí a zoradené podľa počtu odpovedí) – kanalizácia 21, miestne komunikácie 15, rozvoj bytovej výstavby pre mladých 8, ČOV 7, Materská škola 6, vodovod 2 a sceľovanie pozemkov 2. Ďalšie odpovede sú uvedené v prehľade otázky č. 16, prílohy č. 7.
- Iné pripomienky, návrhy a odporúčania k rozvoju obce – (vyjadrilo sa 23 respondentov a vyhodnotenie je zosumarizované do oblastí a zoradené podľa počtu odpovedí) – rozvoj IBV - 6, miestne komunikácie 5, Materská škola 4, dokončenie kanalizácie 4, problematické spolunažívanie s MRK a rozvoj kultúry 2. Ďalšie odpovede sú uvedené v prehľade otázky č. 17, prílohy č. 7.

Okrem dotazníkového prieskumu boli vykonané rozhovory s obyvateľmi obce a taktiež občania sa mali možnosť zúčastniť na organizovaných pracovných stretnutiach. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy (slabé stránky + ohrozenia) členovia pracovných skupín pomenovali kľúčové problémy obce a jej územia nasledovne :

- Potreba zvyšovania atraktivity územia,
- nedostatočne využívanie možností zabezpečenia služieb v obci,

- nedostatočná podpora miestnych podnikateľov a živnostníkov,
- nutné skvalitnenie IT infraštruktúry,
- nutné vybudovanie, dobudovanie a modernizácia technickej a dopravnej infraštruktúry,
- nedostatočné využívanie možností pre rozvoj cestovného ruchu,
- nedostatočná občianska vybavenosť,
- nedostatok pracovných príležitostí,
- nutnosť dochádzania za prácou,
- migrácia mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou,
- zvyšovanie podielu MRK v obci,
- potreba skvalitnenia poskytovania sociálnych služieb,
- nedostatočná dostupnosť bývania,
- nedostatočná motivácia mladých ľudí k zapájaniu sa do vecí verejných a do spoločensko – kultúrneho a športového života v obci,
- nedostatočná úroveň poskytovania komunitných služieb,
- nutnosť znižovania energetickej záťaže verejných budov a ich modernizácia,
- podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- potreba zabezpečiť účinné opatrenia k ochrane životného prostredia,
- potreba skvalitnenia a zefektívnenia nakladania s odpadmi,
- realizácia účinných opatrení proti vzniku a likvidácii čiernych skládok.

Neriešením problémov a potrieb obce sa znižuje kvalita života miestnych obyvateľov, spomaľuje rozvoj obce a znižuje sa jej konkurencieschopnosť.

Hospodársky rozvojový potenciál obce je viazaný na ekonomiku, ktorú tvoria živnostníci v oblasti lesníctva, cestovného ruchu a v rozvoji služieb občianskej vybavenosti obce. Príležitosťou na rozvoj ekonomiky sa v prípade obce javí v efektívnejšom zhodnotení jestvujúcich kapacít, pričom najväčší potenciál je v oblasti cestovného ruchu, lesníctva a využitia drevnej hmoty k rozvoju podnikania.

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 -2030 nadväzuje na komplexnú analýzu územia vypracovanú v analytickej časti a obsahuje stratégiu udržateľného rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká, rešpektovaním princípov európskej, národnej a regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia. Obsahuje rozvojovú víziu, formuláciu a návrh stratégie rozvoja, taktiež aj formuláciu cieľov v oblastiach hospodárskej, sociálnej a životného prostredia.

3.1 NÁDVÄZNOŠŤ NA STRATÉGIE VYŠŠEJ ÚROVNE

Pri realizácii stratégie je kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu spolupráce medzi hlavnými oblasťami hospodárskou, sociálnou a životným prostredím, definovanými v dokumente.

Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 - 2030 boli zohľadnené priority SR definované v dokumentoch EÚ.

Jednotlivé členské štáty EÚ majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, povinnosť predložiť svoje partnerské dohody

v súlade s princípom partnerstva.

Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR zakotvuje **Partnerská dohoda** Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej PD SR), uzatvorená s Európskou komisiou a je základným strategickým dokumentom vypracovaný Slovenskou republikou za účasti partnerov, ktorým sa stanovuje stratégia, priority a opatrenia na účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov Európskej únie. Je základom pre čerpanie fondov Európskej únie na území Slovenskej republiky.⁴²

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného financovania EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027, ktorá má podporovať dva hlavné ciele

- Investovanie do rastu a zamestnanosti
- Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti :

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom.

Napĺňanie rozvojových cieľov a priorít s možnosťou čerpania mimorozpočtových zdrojov vychádza podľa stanovených cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na koordinovaný postup pri riešení najzávažnejších výziev súčasnosti.⁴³ Obec Závadka reaguje na nové rozvojové možnosti nadradených dokumentov národnej úrovne vymedzených v stratégii *Slovensko 2030*, ktorá stojí na šiestich národných prioritách Agendy 2030, ktoré boli schválené uznesením vlády SR č. 273/2018

- vzdelanie pre dôstojný život,

- smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,
- znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,
- udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,
- právny štát, demokracia a bezpečnosť,
- dobré zdravie.

integrovane do troch rozvojových programov (stratégia pre Partnerskú dohodu), ktoré tvoria ochrana a rozvoj zdrojov, udržateľné využívanie prírodných zdrojov a rozvoj komunít.

Základom stratégie Európskej komisie pre implementáciu Agendy 2030 je *Európska zelená dohoda* so zvýšením ambícií EÚ v oblasti klímy na roky 2030 – 2050 nasledovne :

- bezpečné dodávky čistej a cenovo dostupnej energie
- mobilizácia priemyslu v záujme čistého a obehového hospodárstva
- výstavba a renovácia efektívne využívajúca energiu a zdroje
- ambícia nulového znečistenia pre netoxické prostredie udržanie a zlepšenie kvality ovzdušia
- zachovanie a obnova ekosystémov a biodiverzity
- z farmy na stôl : spravodlivý, zdravý a ekologický potravinový systém
- urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu
- začleňovanie hľadiska udržateľnosti do všetkých politík EÚ.

Európska únia zabezpečuje rôznymi spôsobmi spolupráce medzi európskymi a národnými politikami, jednotnými politikami využívanie finančných nástrojov. Stratégia Slovensko 2030 je východiskovým dokumentom na prípravu *Partnerskej dohody na roky 2021 – 2027* a jej implementáciu prostredníctvom integrovaného Operačného programu Slovensko.⁴⁴

Vízia stratégie Slovensko 2030

„ *Slovensko je krajina s vysokou životnou úrovňou, kvalitnými verejnými službami a zdravým životným prostredím pre všetkých obyvateľov.*“

Ekonomický rozvoj sa opiera o inovácie a odvetvia s vysokou pridanou hodnotou, čo vedie k rastu životnej úrovne obyvateľov pri vyváženom pomere pracovného a rodinného života.

Ako hlavné oblasti pre národnú stratégiu rozvoja Slovenska 2030 boli identifikované oblasti

- Ochrana a rozvoj ľudských, prírodných a ľudských zdrojov
- Rozvoj hospodárstva na inovačne a udržateľné hospodárstvo
- Zhodnotenie vnútorných zdrojov a potenciálov regiónov
- Environmentálna a sociálna udržateľnosť ekonomiky
- Kvalita prostredia pre zdravý a plnohodnotný život jednotlivca a komunít
- Princípy otvoreného vládnutia
- Efektívnosť a transparentnosť verejnej správy a verejných politík
- Strategické plánovanie a riadenie a efektívnosť riadenia investícií
- Efektívne a udržateľné financovanie rozvoja

Priority a ciele regionálneho rozvoja

- udržateľná konkurencieschopná, environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika
- zvýšenie kvality života a využitie prírodného a ľudského kapitálu
- integrovaný regionálny a územný rozvoj.³⁸

Pre formuláciu vízie a návrh stratégie obce Závadka je nevyhnutné vychádzať z návrhov a smerovaní zapracovaných z dokumentov na národnej a regionálnej úrovni.

3.2 VÍZIE A CIELE STANOVENÉ NA REGIONÁLNEJ ÚROVNI

Základným regionálnym rozvojovým dokumentom je *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022*, ktorý spolu s Územným plánom vyššieho územného celku Košického kraja sú základnými a kľúčovými dokumentmi pre riadenie samosprávy územia košického kraja v oblasti regionálneho rozvoja. Regionálny rozvoj na miestnej úrovni musí byť zosúladený a vychádzať nielen z princípov národného ale i regionálneho plánovaného rozvoja.

Vízia Košického samosprávneho kraja v regionálnom rozvoji je

„Vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja“.

Základné poslanie regionálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja spočíva v intenzívnej podpore tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd cestou budovania regionálnej identity v Košickom kraji.⁴⁵

Formulár 13 Prehľad cieľov stanovených v PHSR KSK 2016 - 2022

HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Strategický cieľ	1. Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce
Špecifické ciele	1.1 Tvorba nových pracovných miest v IT sektore 1.2 Tvorba nových pracovných miest v oblasti znalostnej ekonomiky 1.3 Tvorba nových pracovných miest v oblasti kreatívneho priemyslu 1.4 Tvorba nových pracovných miest v oblasti logistického priemyslu 1.5 Tvorba nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu
Strategický cieľ	2. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka
Špecifický cieľ	2.1 Tvorba nových pracovných miest podporou vzniku miestnych distribučných a spracovateľských sietí
Strategický cieľ	3. Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená
Špecifický cieľ	3.1 Podpora rozvoja komunitného spôsobu života
SOCIÁLNA OBLASŤ	
Strategický cieľ	4. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja občianskej spoločnosti
Špecifické ciele	4.1 Podpora rozvoja spoločenskej zodpovednosti podnikania 4.2 Podpora zvyšovania občianskej participácie podporou v združovania obyvateľov a vzniku záujmových skupín
Strategický cieľ	5. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv
Špecifické ciele	5.1 Skvalitňovanie poskytovania sociálnych služieb 5.2 Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva 5.3 Skvalitnenie systému vzdelávania 5.4 Riadená migrácia
Strategický cieľ	6. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva
Špecifické ciele	6.1 Podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra 6.2 Podpora budovania infraštruktúry dobrovoľníctva
Strategický cieľ	7. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja kultúrneho dedičstva
Špecifický cieľ	7.1 Zachovanie kultúrneho dedičstva

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Strategický cieľ	8. Posilňovanie regionálnej identity cestou ochrany prírodného dedičstva a zvyšovania kvality života obyvateľov
Špecifické ciele	8.1 Budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry 8.2 Zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd 8.3 Zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie 8.4 Zvýšenie objemu materiálového zhodnocovania odpadov 8.5 Uchovanie, ochrana a zveľaďovanie prírodného dedičstva

Zdroj: vlastné spracovanie

Ciele a priority stanovené na úrovni MAS Hnilec na roky 2018 - 2023

Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) predstavuje inovatívny prístup na rozvoj vidieka, na základe partnerstva verejného a súkromného sektora s organizovanou občianskou spoločnosťou a obyvateľmi regiónu, pričom cieľom stratégie CLLD územia MAS HNILEC, ktorého členom je aj obec Závadka, je naštartovať rast kvality a atraktivity územia Hnileckého regiónu, na základe vypracovanej spoločnej rozvojovej stratégie k získaniu finančných prostriedkov z EÚ s cieľom zlepšenia kvality života a životného prostredia v Hnileckej doline.

Spoločná vízia stanovená obyvateľmi územia MAS HNILEC :

Zmena Hnileckej „hladovej“ doliny na konkurencieschopný Hnilecký región s rozvinutým podnikateľským prostredím predovšetkým v oblasti lesníctva, poľnohospodárstva, vidieckeho cestovného ruchu a s prítazlivými podmienkami pre život všetkých obyvateľov.

Strategické ciele, priority a špecifické ciele sú uvedené v nasledovnej tabuľke.⁴⁶

Formulár 14 Prehľad cieľov a priorít stratégie CLLD územia MAS HNILEC na roky 2018 – 2023

STRATEGICKÝ CIEĽ	
Rast kvality a atraktivity územia Hnileckého regiónu prostredníctvom využitia prírodného, kultúrneho a ľudského potenciálu územia, dobudovaním infraštruktúry, podporou zamestnanosti, rozvojom podnikateľského prostredia a informovanosti obyvateľov na území MAS HNILEC	
PRIORITA 1 - Infraštruktúra obcí a ochrana životného prostredia	
Špecifický cieľ 1.1	<i>Do roku 2023 rozšíriť a skvalitniť občiansku vybavenosť, technickú, rekreačnú a dopravnú infraštruktúru a zlepšiť stav životného prostredia s pozitívnym dopadom na tvorbu nových pracovných miest.</i>
PRIORITA 2 - Zamestnanosť a inovatívny rozvoj podnikateľského prostredia	
Špecifický cieľ 2.1	<i>Do roku 2023 vytvoriť minimálne 23 nových pracovných miest a podporiť zachovanie existujúcich pracovných miest prostredníctvom investícií do podnikania a inovácií, predovšetkým v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a vidieckeho cestovného ruchu</i>
PRIORITA 3 - Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra	
Špecifický cieľ 3.1	<i>Do roku 2023 podporiť vytvorenie nových a skvalitnenie existujúcich služieb v oblasti budovania ľudských zdrojov, vzdelávania, sociálnej inklúzie, informovanosti obyvateľov, prevencie kriminality a poskytovania komunitných a sociálnych služieb.</i>
PRIORITA 4 - Efektívna činnosť MAS a projekty spolupráce	
Špecifický cieľ 4.1	<i>Efektívna implementácia stratégie CLLD, animácie a projekty spolupráce.</i>

Zdroj: vlastné spracovanie, MAS HNILEC

3.3 VÍZIA A HLAVNÝ CIEĽ OBCE ZÁVADKA

Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doposiaľ realizovaných a plánovaných aktivít a analýzou hlavných faktorov rozvoja bola sformulovaná **rozvojová vízia obce Závadka do roku 2030** :

„ZÁVADKA JE KONKURENCIESCHOPNÁ A VŠESTRANNE SA ROZVÍJAJÚCA OBEC S ATRAKTÍVNYM PROSTREDÍM PRE ŽIVOT, KTORÁ VYUŽÍVANÍM SVOJHO VNÚTORNEHO POTENCIÁLU PRI ZABEZPEČENÍ TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA OBCE S PODPOROU INOVATÍVNYCH, EKOLOGICKEJŠÍCH RIEŠENÍ S KVALITNÝMI SLUŽBAMI ZABEZPEČUJE ZVYŠOVANIE SVOJEJ ATRAKTIVITY A KVALITY ŽIVOTA“

Vízia je predstava obyvateľov o budúcnosti, ako by mala obec vyzeráť v roku 2030. Je motiváciu k dosiahnutiu ideálneho stavu, ktorý by občania obce chceli v budúcnosti dosiahnuť, stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít v strednodobom časovom horizonte.

Hlavný cieľ, prioritné ciele prioritných oblastí a špecifické ciele jednotlivých priorít PHRSR vychádzajú z § 3 ods. 1) Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ktorý definuje ciele podpory regionálneho rozvoja (ďalej zákon), kde hlavný cieľ podpory regionálneho rozvoja spočíva v odstraňovaní alebo zmierňovaní nežiaducich rozdielov na úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja regiónov, zvyšovaní ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti regiónov a rozvoji inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovaní zamestnanosti a životnej úrovne obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie regiónu, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšenia jeho produktivity, vytváranie nových pracovných miest so stabilizáciou ohrozených pracovných miest, rozvoj ľudských zdrojov, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na úseku ochrany životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie, zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne, zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia.³

K napĺňaniu rozvojovej vízie obce na základe analýzy terajšieho stavu a predpokladov ďalšieho rozvoja obce bol navrhnutý **hlavný cieľ** rozvoja obce Závadka do roku 2030

„EFEKTÍVNYM VYUŽÍVANÍM PRÍRODNÝCH, KULTÚRNYCH A ĽUDSKÝCH ZDROJOV VYTVARÁŤ PODMIENKY NA ZVYŠOVANIE ATRAKTIVITY OBCE SO ZABEZPEČENÝMI KVALITNÝMI SLUŽBAMI PRI ZABEZPEČENÍ TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA OBCE S PODPOROU INOVÁCIÍ PRI DODRŽANÍ ZÁSAD OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA K ZABEZPEČENIU ZVYŠOVANIA KVALITY ŽIVOTA VŠETKÝM JEJ OBYVATEĽOV“.

Cieľom strategickej časti programu je navrhnúť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Stratégia rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz.

Základom definovania rozvojovej stratégie je stanovenie základnej hierarchickej štruktúry, ktorá v dokumente je tvorená :

- Prioritnými oblasťami s prioritnými cieľmi,
- prioritami s ich špecifickými cieľmi,
- opatreniami,
- aktivitami.

Špecifické ciele naplňajú prioritné ciele a predstavujú charakteristiku vízie a hlavného cieľa a pozostávajú z opatrení a aktivít. Obsahom opatrení sú aktivity pomáhajúce realizovať jednotlivé programy a tieto priority stratégie. Aktivita je súhrn činností, ktoré sa bude snažiť obec realizovať a tým naplňať svoj rozvojový program.

Rozvojovú stratégiu obce Závadka vypracovanej v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 predstavuje vízia a hlavný cieľ, ktorý pozostáva z troch prioritných cieľov vychádzajúcich z identifikovaných potrieb územia a určujú tri základné prioritné rozvojové oblasti s prioritnými cieľmi (PC):

- **Hospodárska oblasť**
PC1 – Zabezpečiť trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce pri zvyšovaní jej atraktivity, podpore podnikania, zamestnanosti, dobudovaní a modernizácií technickej a dopravnej infraštruktúry a rozvoji cestovného ruchu pri dodržaní zásad ochrany životného prostredia.
- **Sociálna oblasť**
PC2 - Vytvárať podmienky na zvýšenie kvality života v obci podporou rozvoja občianskej vybavenosti, sociálnych služieb, bývania, vzdelávania a bezpečnosti.
- **Oblasť životné prostredie**
PC3 - Realizovať opatrenia smerujúce k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a zdravia občanov.

Každú z týchto prioritných oblastí tvoria priority, z ktorých každá má svoj špecifický cieľ, ktorých naplňanie bude zo strednodobého hľadiska prispievať k naplňaniu hlavného cieľa rozvojovej stratégie obce.

Výber a popis cieľov bol realizovaný v súlade s nadradenými programovými dokumentmi na národnej (tieto spracované v súlade s programovými dokumentmi Európskej únie) a regionálnej úrovni (PHSR Košického samosprávneho kraja na roky 2016 - 2022, MAS HNILEC na roky 2018 - 2023).

Formulár 15 (S 1) Prehľad cieľov stanovených v PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030

VÍZIA			
„ZÁVADKA JE KONKURENCIESCHOPNÁ A VŠESTRANNE SA ROZVÍJAJÚCA OBEC S ATRAKTÍVNYM PROSTREDÍM PRE ŽIVOT, KTORÁ VYUŽÍVANÍM SVOJHO VNÚTORNÉHO POTENCIÁLU PRI ZABEZPEČENÍ TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA OBCE S PODPOROU INOVATÍVNYCH, EKOLOGICKEJŠÍCH RIEŠENÍ S KVALITNÝMI SLUŽBAMI ZABEZPEČUJE ZVYŠOVANIE SVOJEJ ATRAKTIVITY A KVALITY ŽIVOTA“.			
HLAVNÝ CIEĽ			
„EFEKTÍVNYM VYUŽÍVANÍM PRÍRODNÝCH, KULTÚRNYCH A ĽUDSKÝCH ZDROJOV VYTVÁRAŤ PODMIENKY NA ZVYŠOVANIE ATRAKTIVITY OBCE SO ZABEZPEČENÝMI KVALITNÝMI SLUŽBAMI PRI ZABEZPEČENÍ TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA OBCE S PODPOROU INOVÁCIÍ PRI DODRŽANÍ ZÁSAD OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA K ZABEZPEČENIU ZVYŠOVANIA KVALITY ŽIVOTA VŠETKÝM JEJ OBYVATEĽOV“.			
PRIORITNÁ OBLASŤ	HOSPODÁRSKA	SOCIÁLNA	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
PRIORITNÉ CIELE	ZABEZPEČIŤ TRVALO UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE PRI ZVYŠOVANÍ JEJ ATRAKTIVITY, PODPORA PODNIKANIA, ZAMESTNANOSTI, DOBUDOVANÍ A MODERNIZÁCIÍ TECHNICKEJ A DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ROZVOJI CESTOVNÉHO RUCHU PRI DODRŽANÍ ZÁSAD OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA.	VYTVÁRAŤ PODMIENKY NA ZVÝŠENIE KVALITY ŽIVOTA V OBCI PODPOROU ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI, SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, BÝVANIA, VZDELÁVANIA A BEZPEČNOSTI.	REALIZOVAŤ OPATRENIA SMERUJÚCE K OCHRANE A ZLEPŠOVANIU KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBČANOV
ŠPECIFICKÉ CIELE	1/ VYTVÁRAŤ PODMIENKY PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ PRI ZVYŠOVANÍ ATRAKTIVITY ÚZEMIA.	5/ MODERNIZÁCIA A ZVÝŠENIE KVALITY A ÚČINNOSTI SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI.	9/ PODPORA AKTIVÍT A PROCESOV K ZABEZPEČOVANIU EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA.
	2/ VYTVORIŤ PODMIENKY K SKVALITNENIU A MODERNIZÁCIÍ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY.	6/ ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM.	10/ SKVALITNENIE SYSTÉMU NAKLADANIA S ODPADMI.
	3/ VYTVORIŤ PODMIENKY K SKVALITNENIU A MODERNIZÁCIÍ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY.	7/ VYTVÁRANIE PODMIENOK K ZVYŠOVANIU DOSTUPNOSTI BÝVANIA.	
	4/ ÚČINNÁ PROPAGÁCIA, PODPORA A ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU.	8/ VYTVÁRANIE PODMIENOK K ZVYŠOVANIU BEZPEČNOSTI.	

Zdroj : vlastné spracovanie

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení a aktivít, bude obec naplňať definovanú víziu rozvoja. Plnením jednotlivých cieľov podľa stanovených opatrení a aktivít bude obec zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 16 Prehľad priorit a opatrení stanovených v PHRSR obce Závadka na roky
2023 – 2030

PRIORITNÁ OBLASŤ		
HOSPODÁRSKA	SOCIÁLNA	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
PRIORITY		
PRIORITA 1 VYTVORENIE PODMIENOK PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	PRIORITA 5 ROZVOJ SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	PRIORITA 9 OPATRENIA NA ÚSEKU OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBYVATEĽOV
PRIORITA 2 MODERNIZÁCIA A DOBUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY	PRIORITA 6 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM	PRIORITA 10 KVALITNÉ A EFEKTÍVNE ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
PRIORITA 3 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	PRIORITA 7 ZVYŠOVANIE DOSTUPNOSTI BÝVANIA	
PRIORITA 4 ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU	PRIORITA 8 ZVYŠOVANIE BEZPEČNOSTI V OBCI	
OPATRENIA		
1.1 REALIZÁCIA ÚČINNÝCH OPATRENÍ K ZLEPŠENIU EKONOMICKEJ KONDÍCIE OBCE 1.2 ROZŠÍRENIE INOVAČNÝCH KAPACÍT INFORMAČNEJ INFRAŠTRUKTÚRY 1.3 ZVÝŠENIE ATRAKTIVITY ÚZEMIA 2.1 ZABEZPEČENIE ROZŠÍRENIA A MODERNIZÁCIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY 3.1 ZABEZPEČOVANIE SKVALITNENIA A MODERNIZÁCIE DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY OBCE A ZVYŠOVANIE JEJ DOSTUPNOSTI 4.1 PODPORA ROZVOJA VŠETKÝCH FORIEM CESTOVNÉHO RUCHU 4.2 ZATRAKTÍVNENIE ÚZEMIA SKVALITNENÍM A MODERNIZÁCIOU INFRAŠTRUKTÚRY CR	5.1 MODERNIZÁCIA OBJEKTOV A BUDOVANIE PRVKOV SOCIÁLNEJ VYBAVENOSTI 5.2 PODPORA VZDELÁVANIA 5.3 PODPORA A ROZVOJ ŠPORTU 5.4 PODPORA A ROZVOJ KULTÚRY 5.5 PODPORA KOMUNITNEJ SPOLUPRÁCE 6.1 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBYVATEĽOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM 6.2 OPATRENIA K ZNIŽOVANIU NEZAMESTNANOSTI V OBCI 7.1 REALIZÁCIA AKTIVÍT K ZABEZPEČOVANIU DOSTUPNOSTI BÝVANIA 8.1 REALIZÁCIA OPATRENÍ K ZVYŠOVANIU BEZPEČNOSTI V OBCI	9.1 REALIZÁCIA PREVENTÍVNYCH AKTIVÍT K OCHRANE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA 9.2 PODPORA AKTIVÍT K ZLEPŠENIU KVALITY VŮD A STAVU V ZÁSOBOVANÍ VODOU A ČISTENÍ ODPADOVÝCH VŮD 9.3 REALIZÁCIA OPATRENÍ V OBLASTI OCHRANY OVZDUŠIA 9.4 ZNIŽOVANIE ENERGETICKEJ NÁROČNOSTI OBECNÝCH BUDOV ICH REKONŠTRUKCIOU 9.5 PODPORA VYUŽÍVANIA OBNOVITELNÝCH ZDROJOV ENERGIE 9.6 ROZVOJ ALTERNATÍVNYCH POHONOV A PRVKOV EKOLOGICKEJ MOBILITY 10.1 ZABEZPEČENIE EFEKTÍVNEHO SYSTÉMU NAKLADANIA S ODPADMI 10.2 ÚČINNÉ OPATRENIA K VZNIKU A LIKVIDÁCIÍ ČIERNYCH SKLÁDOK 10.3 ROZVOJ OBEHOVÉHO ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Zdroj : Vlastné spracovanie

4 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHRSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje popis opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, spolu s priradenými špecifickými cieľmi s prioritami a prioritnými cieľmi s prioritnými oblasťami k napĺňaniu hlavného cieľa a rozvojovej vízie obce. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v oblastiach hospodárskej, sociálnej a oblasti životné prostredie na úroveň opatrení a aktivít.

Táto časť obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a prioritným oblastiam a všetky opatrenia a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať.

Formulár 17 (P1) Rozvojová stratégia obce ZÁVADKA na obdobie rokov 2023 – 2030

I. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

PRIORITY – 1 - 4

OPATRENIA – 1.1 – 4.2

AKTIVITY – 1.1.1 – 4.2.3

1 VYTVORENIE PODMIENOK PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

ŠC 1 : *Vytvárať podmienky pre inovatívny, konkurencieschopný a trvale udržateľný ekonomický rozvoj pri zvyšovaní atraktivity územia.*

1.1 Realizácia účinných opatrení k zlepšeniu ekonomickej kondície obce

1.1.1 Odpredaj nepotrebného majetku vo vlastníctve obce

1.1.2 Realizácia opatrení k zvýšeniu príjmov obce zlepšením výberu miestnych daní a poplatkov

1.2 Rozšírenie inovačných kapacít informačnej infraštruktúry

1.2.1 Modernizácia informačných systémov samosprávy

1.2.2 Elektronizácia verejných služieb

1.3 Zvýšenie atraktivity územia

1.3.1 Tvorba územného plánu obce Závadka

1.3.2 Rekonštrukcia objektu bývalej budovy COOP Jednota

1.3.3 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom obce

1.3.4 Zabezpečenie nadobudnutia nových pozemkov obce za účelom realizácie niektorých opatrení PHRSR

1.3.5 Vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie k rozvojovým projektom obce

1.3.6 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni

1.3.7 Rozvoj partnerstva s podnikateľmi pri prezentovaní aktivít a pri realizácii projektov

2 MODERNIZÁCIA A DOBUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

ŠC 2 : *Vytvoriť podmienky k skvalitneniu a modernizácii technickej infraštruktúry*

2.1 Zabezpečenie rozšírenia a modernizácie technickej infraštruktúry

2.1.1 Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia

2.1.2 Modernizácia a rozšírenie obecného rozhlasu

3 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

ŠC 3 : *Vytvoriť podmienky k skvalitneniu a modernizácii dopravnej infraštruktúry*

3.1 Zabezpečovanie skvalitnenia a modernizácie dopravnej infraštruktúry obce a zvyšovanie jej dostupnosti

- 3.1.1 Modernizácia miestnych komunikácií a chodníkov
- 3.1.2 Vybudovanie parkovísk a obnova existujúcich
- 3.1.3 Podpora obnovy povrchu ciest KSK
- 3.1.4 Podpora modernizácie mosta
- 3.1.5 Zabezpečenie dopravného značenia a bezpečnostných dopravných prvkov
- 3.1.6 Podpora zvýšenia dopravnej dostupnosti územia

4 ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

ŠC 4 : Účinná propagácia, podpora a rozvoj cestovného ruchu

4.1 Podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu

- 4.1.1 Podpora podnikania v cestovnom ruchu
- 4.1.2 Vytváranie nových produktov cestovného ruchu
- 4.1.3 Rozšírenie aktivít v rámci regionálnych produktov cestovného ruchu a účinná regionálna spolupráca

4.2 Zatraktívnenie územia skvalitnením a modernizáciou infraštruktúry CR

- 4.2.1 Vybudovanie turistických chodníkov a rekonštrukcia existujúcich s dobudovaním odpočívadiel (turistické chodníky k často navštevovaným miestam v okolí obce)
- 4.2.2 Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.3 Podpora vybudovania cyklotrasy (najmä napojenie na regionálne cyklotrasy v okolí obce)

II. SOCIÁLNA OBLASŤ

PRIORITY – 5 - 8

OPATRENIA – 5.1 – 8.1

AKTIVITY – 5.1.1 – 8.1.3

5 ROZVOJ SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

ŠC 5. : Modernizácia a zvýšenie kvality a účinnosti systémov občianskej vybavenosti

5.1 Modernizácia objektov a budovanie prvkov sociálnej vybavenosti

- 5.1.1 Modernizácia Domu smútku
- 5.1.2 Vybudovanie bezbariérových vstupov do obecných budov
- 5.1.3 Zriadenie vývarovne pre potreby obce
- 5.1.4 Zabezpečenie technického vybavenia Požiarnej zbrojnice
- 5.1.5 Inštalácia a modernizácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky ...)
- 5.1.6 Revitalizácia priestranstva cintorína

5.2 Podpora vzdelávania

- 5.2.1 Vybudovanie Materskej školy
- 5.2.2 Zabezpečenie celodennej prevádzky Materskej školy
- 5.2.3 Zabezpečenie technického a materiálového vybavenia Základnej školy a Materskej školy
- 5.2.4 Vybudovanie telocvične
- 5.2.5 Zabezpečenie technického a materiálového vybavenia knižnice

5.3 Podpora a rozvoj športu

- 5.3.1 Vybudovanie detského ihriska
- 5.3.2 Rekonštrukcia plochy futbalového ihriska a šatní

5.3.3 Podpora a rozšírenie ponuky športových podujatí

5.3.4 Podpora športových klubov

5.4 Podpora a rozvoj kultúry

5.4.1 Podpora a rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí

5.4.2 Podpora rozvoja a činnosti kultúrnych telies v obci

5.5 Podpora komunitnej spolupráce

5.5.1 Podpora miestnej spolkovej a klubovej činnosti

5.5.2 Podpora dobrovoľníctva v obci

6 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM

ŠC : *Rozvoj sociálnych služieb v obci a podpora občanov so sociálnym znevýhodnením*

6.1 Poskytovanie sociálnych služieb a podpora obyvateľov so sociálnym znevýhodnením

6.1.1 Poskytovanie základného sociálneho poradenstva

6.1.2 Zvyšovanie povedomia znevýhodnených skupín v sociálnej oblasti

6.1.3 Podpora opatrovateľskej služby

6.1.4 Podpora terénnej sociálnej práce

6.1.5 Podpora verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb

6.1.6 Podpora ohrozených rodín v kríze

6.2 Opatrenia k znižovaniu nezamestnanosti v obci

6.2.1 Spolupráca s ÚPSVaR a zapájanie sa do projektov na úseku aktívnych opatrení trhu práce (AOTP)

7 ZVYŠOVANIE DOSTUPNOSTI BÝVANIA

ŠC 7 : *Vytváranie podmienok k zvyšovaniu dostupnosti bývania*

7.1 Realizácia aktivít k zabezpečovaniu dostupnosti bývania

7.1.1 Vysporiadanie pozemkov k IBV s vybudovaním infraštruktúry v lokalite Roveň

7.1.2 Svojpomocná bytová výstavba nízkoštandardného bývania MRK

8 ZVYŠOVANIE BEZPEČNOSTI V OBCI

ŠC 8 : *Vytváranie podmienok k zvyšovaniu bezpečnosti*

8.1 Realizácia opatrení k zvyšovaniu bezpečnosti v obci

8.1.1 Vybudovanie kamerového systému obce

8.1.2 Preventívne aktivity k zabezpečeniu bezpečnosti v obci

8.1.3 Podpora miestnej občianskej poriadkovej služby (MOPS) v obci

III. OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

PRIORITY – 9 - 10

OPATRENIA – 9.1 – 10.3

AKTIVITY – 9.1.1 – 10.3.1

9 OPATRENIA NA ÚSEKU OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBYVATEĽOV

ŠC 9 : *Podpora aktivít a procesov k zabezpečovaniu ekologickej stability územia*

9.1 Realizácia preventívnych aktivít k ochrane životného prostredia

9.1.1 Vzdelávanie detí, mládeže (aj pri mimoškolských aktivitách) a dospelých v oblasti ochrany životného prostredia

9.2 Podpora aktivít k zlepšeniu kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd

- 9.2.1 Dobudovanie verejného vodovodu
- 9.2.2 Zabezpečenie prístupu k pitnej vode pre obyvateľov MRK
- 9.2.3 Dobudovanie verejnej kanalizácie
- 9.2.4 Výstavba ČOV
- 9.2.5 Rekonštrukcia cestných kanálov, priepustov a priekop

9.3 Realizácia opatrení v oblasti ochrany ovzdušia

- 9.3.1 Revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o zeleň v obci
- 9.3.2 Zabezpečenie materiálového a technického vybavenia k starostlivosti o verejné priestranstvá

9.4 Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov ich rekonštrukciou

- 9.4.1 Zateplenie budovy Obecného úradu
- 9.4.2 Zateplenie budovy objektu bývalej predajne COOP Jednota
- 9.4.3 Zateplenie budovy bývalého objektu Obecného úradu

9.5 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE)

- 9.5.1 Využívanie OZE pri prevádzke budovy Obecného úradu
- 9.5.2 Využívanie OZE pri prevádzke budovy bývalého objektu COOP Jednota
- 9.5.3 Využívanie OZE pri prevádzke budovy bývalého Obecného úradu

9.6 Rozvoj alternatívnych pohonov a prvkov ekologickej mobility

- 9.6.1 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony (napr. nabíjacie stanice ...)
- 9.6.2 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy (nabíjacie stanice pre elektrobicykle, stojany, prístrešky, koše ...)

10 KVALITNÉ A EFEKTÍVNE ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

ŠC 10 : Skvalitnenie systému nakladania s odpadmi

10.1 Zabezpečenie efektívneho systému nakladania s odpadmi

- 10.1.1 Zabezpečenie aktivít k zvyšovaniu povedomia občanov k separovaniu odpadov a k ich efektívnemu zhodnocovaniu
- 10.1.2 Zabezpečenie efektívnej separácie odpadov
- 10.1.3 Vybudovanie zberného dvora

10.2 Účinné opatrenia k vzniku a likvidácii čiernych skládok

- 10.2.1 Realizácia opatrení k predchádzaniu vzniku nelegálnych skládok a vykonávanie opatrení k postihu za ich založenie
- 10.2.2 Zabezpečovanie odstraňovania odpadov v intraviláne a extraviláne obce

10.3 Rozvoj obehového odpadového hospodárstva

- 10.3.1 Vybudovanie malej obecnej kompostárne

5 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce so stanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Realizačná časť obsahuje :

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHRSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR,
- komunikačnú stratégiu PHRSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR,
- Akčný plán PHRSR na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie s určením ukazovateľov a výstupov.

5.1 SPOLUPRÁCA S PARTNERMI

Obec Závadka využívala rôzne formy partnerskej spolupráce od prípravy PHRSR, pri zbere údajov, analytickom hodnotení stavu obce, SWOT analýze a problémovej analýze obce, pri stanovení vízie a cieľov rozvojovej stratégie, následne pri návrhu programovej a strategickej časti. Podľa § 2 písm. g) zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov partnerstvo je forma spolupráce sociálno – ekonomických partnerov k zabezpečeniu hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja územia s ohľadom na udržateľný rozvoj.³ Jednotliví partneri majú rôznu časovú, personálnu a kvalitatívnu kapacitu k zapojeniu sa do procesov tvorby a samotnej realizácie (implementácie) PHRSR, od poskytnutia informácií, priameho vstupu do procesu tvorby dokumentu, koordinácií čiastkových úloh, poskytnutia zdrojov (materiálnych, priestorových, personálnych, finančných a iných) až po konštruktívnu kritiku. Cieľom partnerstva spočíva v osvojení filozofie stratégie PHRSR, k získaniu ich podpory v procese implementácie PHRSR v praxi.

Partnerská spolupráca počas realizácie rozvojového programu bude zameraná na

- informačnú spoluprácu zameranú na zber údajov, informácií a poznatkov k problémom a potrebám partnera, možnostiach spolupráce spočívajúce v odbornej pomoci, poradenstve, inštitucionálnom a organizačnom zabezpečení plnenia niektorých aktivít a na realizáciu jednotlivých aktivít,
- finančnú spoluprácu spočívajúcu v spolufinancovaní spoločných projektov, realizácií a financovaní rozvojových projektov v súlade s rozvojovou stratégiou obce, sponzorských príspevkov a dotácií k realizácii vybraných aktivít obce a pod.,
- materiálnu spoluprácu a spoluprácu pri zabezpečovaní personálnych zdrojov zameranú na nefinančnú pomoc, na materiálne, technické zabezpečenie realizácie projektových aktivít obce, odbornú pomoc, poradenstvo, organizáciu vzdelávacích aktivít k úspešnej realizácii PHRSR,
- mediálnu spoluprácu zameranú na propagačné a mediálne aktivity a spolupráca pri zabezpečovaní komunikačných a informačných aktivít v súlade s komunikačnou stratégiou PHRSR.²

PHRSR je otvorený dokument počas celej doby platnosti, pričom identifikácia partnerov prebieha nielen v rámci spracovania dokumentu, ale aj počas celej doby jeho realizácie, kde partnerom sa priradí hlavná motivácia zapojenia sa do participatívneho procesu.

Partnerská spolupráca bude prebiehať na základe podpísaných partnerských dohôd.

5.2 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR

Orgánom koordinácie implementácie PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 pri realizácii aktivít, napĺňaní cieľov, monitorovaní, hodnotení a finančnom zabezpečení bude Obecný úrad Závadka, ktorý prostredníctvom Akčného plánu bude vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj územnej spolupráce k napĺňaniu stanovených cieľov. Implementácia jednotlivých aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí k ich realizácii a aj k zodpovednosti za ich plnenie. Vzhľadom na chýbajúce personálne kapacity obce sa predpokladá, že niektoré aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými odborníkmi.

Riadiacim orgánom v systéme implementácie PHRSR na úrovni obce je Obecný úrad prostredníctvom starostu obce, ktorý zodpovedá za systém plnenia PHRSR a aj jeho financovania prostredníctvom vlastných zdrojov Obce, získaných dotácií, úverových zdrojov príp. iného financovania.

Monitorovacím orgánom je Obecné zastupiteľstvo (OZ), prípadne príslušná určená komisia OZ, ak je zriadená.

Kontrolným orgánom je kontrolór obce resp. príslušná komisia OZ, ak bola zriadená, resp. poverený zamestnanec obce alebo poslanec OZ. Z uvedeného dôvodu sa odporúča zriadenie komisie miestneho rozvoja pri OZ, ktorá by zodpovedala za každoročné vyhodnocovanie plnenia aktivít akčného plánu, jeho prehodnocovania s možnosťou doplnenia potrebných opatrení a aktivít, vyňatia splnených a pod. Vyhodnocovanie sa bude vykonávať každoročne na základe získavania pripomienok poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti a ich spracovania **do 30. apríla**, kedy bude Obecnému zastupiteľstvu predložené vyhodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok a aj prípadný návrh aktualizácie. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k vypracovaniu a realizácii PHRSR berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHRSR, každoročne schvaľuje vyhodnotenie monitorovania a hodnotenia jeho plnenia (do 30.04.), schvaľuje spolufinancovanie pripravovaných projektových aktivít k realizácii a schvaľuje prípadné aktualizácie dokumentu.

5.3 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHRSR

Významným komunikačným kanálom k informovaniu verejnosti o pripravovaných a realizovaných aktivitách je v podmienkach obce osobným kontaktom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami, cestou pozvánky na verejné zasadania Obecného zastupiteľstva, pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov komunikácia prebieha hlavne prostredníctvom webovej stránky obce, starší občania obce preferujú obecný rozhlas, osobné stretnutie a verejnú úradnú tabuľu umiestnenú na vhodnom verejne prístupnom mieste.

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných aktivít PHRSR budú z dôvodu povinného informovania verejnosti, najmä pri investičných aktivitách využitia verejných zdrojov (EŠIF, zo štátneho rozpočtu z operačných programov jednotlivých ministerstiev a vlastných zdrojov ...) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami a partnermi pri príprave a realizácii aktivít, budú rôzne formy komunikácie prostredníctvom verejných informačných tabúl, organizovaním informačných, pracovných seminárov a stretnutí.

Cestou uvedených komunikačných kanálov bude prebiehať pravidelná komunikácia s občanmi obce týkajúca sa prípravy a realizácie aktivít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce k napĺňaniu vízie a strategického cieľa k zabezpečeniu zvyšovania kvality života svojich obyvateľov.

5.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHRSR

Monitorovanie a hodnotenie patria medzi kľúčové činnosti pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR, ktorého cieľom je získavanie informácií o plnení PHRSR a aj o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dobrým nastavením systému monitorovania a hodnotenia bude reagované na prípadné zmeny spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijímanie nových opatrení, za aktívnej účasti významných sociálno ekonomických subjektov pôsobiacimi na území obce (partnerov).

Úlohou samosprávy v rámci monitorovania bude minimálne raz ročne (do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti, pričom monitorovanie sa bude vykonávať priebežne počas celej doby realizácie PHRSR. Pripomienky získané v rámci monitorovania sa vyhodnotia a zapracujú do monitorovacej správy a budú predložené OZ s vyhodnotením PHRSR za predchádzajúci rok, aj s jeho prípadnou aktualizáciou.

Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov PHRSR a aktivít s využitím systému merateľných ukazovateľov. Za prípravu monitorovacej správy PHRSR bude zodpovedať samospráva obce – starosta obce a s jeho poverením poslanci OZ, zriadená komisia OZ k tomuto účelu, zamestnanci obecného úradu, príp. iné poverené osoby.

Monitorovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa bude vykonávať podľa akčného plánu na základe ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých aktivít a výsledkom monitorovania PHRSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, s prílohami monitorovacích správ zrealizovaných aktivít v príslušnom hodnotenom roku. Za prípravu monitorovacej správy konkrétneho aktivít bude zodpovedať jeho garant resp. ďalšia poverená osoba OZ.

Formulár 18 (R 5) Plán monitorovania a hodnotenia PHRSR

Plán priebežných hodnotení PHRSR obce Závadka na roky 2023-2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2026	Podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie	V prípade potreby podľa rozhodnutia samosprávy, minimálne na ročnej báze	Kontrola súladu programu s reálnou situáciou hodnotenie jednotlivých projektových aktivít a ich vplyv na samotné riešené územie, vykonáva sa pravidelnejšie, aj niekoľkokrát ročne, určené minimálne k 30. aprílu za predchádzajúci rok.
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2025 2027 2029	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	V prípade potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov a pri zistení potreby revízie PHRSR.
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	2023-2030 - podľa potreby - na konci obdobia platnosti	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu, protokolu NKÚ SR a pod..

Zdroj: Príloha k metodike na vypracovanie PHRSR, vlastné spracovanie

5.5 AKČNÝ PLÁN PHRSR

Akčný plán (AP) predstavuje konkrétny harmonogram aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno ekonomického rozvoja. Vychádza zo stratégie rozvoja obce, spracováva na rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych aktivít, pričom samospráva plán priebežne monitoruje a **každoročne do 30. apríla vyhodnocuje** za predchádzajúci rok a **aktualizuje** na nasledujúci rozpočtový rok s výhľadom na ďalšie 2 roky a následne vyhodnotenie prejednáva v Obecnom zastupiteľstve (OZ). Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam zodpovedných subjektov za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov s určenou mernou jednotkou hodnotenia príslušnej aktivity, vrátane východiskových a cieľových hodnôt. Východiskové merateľné hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHRSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2023, priebežná hodnota určená na rok 2026 a cieľová hodnota bola stanovená na rok 2030.

Akčný plán je spracovaný na rok 2023 s výhľadom do roku 2025.

Po každoročnom vyhodnotení PHRSR obce (k 30.aprílu), v zmysle § 12 zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov je povinnosťou obce pre účely regionálneho rozvoja každoročne **do 31. mája zasielať Košickému samosprávnemu kraju správu o plnení PHRSR.**³

Formulár 19 (R 6) AKČNÝ PLÁN (AP) implementácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 - 2030 s určením personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných a monitorovacích a hodnotiacich podmienok realizácie.

AKČNÝ PLÁN (na roky 2023 – 2025) Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ZÁVADKA na obdobie rokov 2023 – 2030											
PRIORITA, Opatrenie Aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie		Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Merná jednotka	Východisková/priebežná/ cieľová hodnota			Každoročné vyhodnotenie AP
			Zdroje	Výška v €				2023	2026	2030	
PRIORITNÁ OBLASŤ	I. HOSPODÁRSKA OBLASŤ <i>PC : Zabezpečiť trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce pri zvyšovaní jej atraktivity, podpore podnikania, zamestnanosti, dobudovaní a modernizácii technickej a dopravnej infraštruktúry a rozvoji cestovného ruchu pri dodržaní zásad ochrany životného prostredia.</i>										
PRIORITA	1 VYTVORENIE PODMIENOK PRE INOVATÍVNY, KONKURENCIESCHOPNÝ A TRVALE UDRŽATEĽNÝ EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE										
Opatrenie	1.1 Realizácia účinných opatrení k zlepšeniu ekonomickej kondície obce										
1.1.1 Odpredaj nepotrebného majetku vo vlastníctve obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.1.2 Realizácia opatrení k zvýšeniu príjmov obce zlepšením výberu miestnych daní a poplatkov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	1.2 Rozšírenie inovačných kapacít informačnej infraštruktúry										
1.2.1 Modernizácia informačných systémov samosprávy	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

1.2.2 Elektronizácia verejných služieb	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	1.3 Zvýšenie atraktivity územia										
1.3.1 Tvorba územného plánu obce Závadka	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.3.2 Rekonštrukcia objektu bývalej budovy COOP Jednota	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonanej rekonštrukcie	%	0	50	80	
1.3.3 Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.3.4 Zabezpečenie nadobudnutia nových pozemkov obce za účelom realizácie niektorých opatrení PHRSR	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
1.3.5 Vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie k rozvojovým projektom obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
1.3.6 Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	12	24	
1.3.7 Rozvoj partnerstva s podnikateľmi pri prezentovaní aktivít a pri realizácii projektov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	

PRIORITA	2 MODERNIZÁCIA A DOBUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY										
Opatrenie	2.1 Zabezpečenie rozšírenia a modernizácie technickej infraštruktúry										
2.1.1 Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah zmodernizovaného/rozšír eného verejného osvetlenia	%	0/0	50/50	80/80	
2.1.2 Modernizácia a rozšírenie obecného rozhlasu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah zmodernizovaného/ a rozšíreného vedenia obecného rozhlasu	%	0	50/50	80/80	
PRIORITA	3 SKVALITŇOVANIE A MODERNIZÁCIA DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY										
Opatrenie	3.1 Zabezpečovanie skvalitnenia a modernizácie dopravnej infraštruktúry obce a zvyšovanie jej dostupnosti										
3.1.1 Modernizácia miestnych komunikácií a chodníkov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	5 000,-	Výsledok	Dĺžka zmodernizovaných miestnych komunikácií/ chodníkov	m	0/0	1 000/ 100	2 000/ 200	
3.1.2 Vybudovanie parkovísk a obnova existujúcich	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	1 000,-	Výsledok	Počet podporených aktivít vybudovania/obnovy parkovísk	Počet	0/0	4/4	6/8	
3.1.3 Podpora obnovy povrchu ciest KSK	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
3.1.4 Podpora modernizácie mosta	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
3.1.5 Zabezpečenie dopravného značenia a bezpečnostných dopravných prvkov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	500,-	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	

3.1.6 Podpora zvýšenia dopravnej dostupnosti územia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	4 ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU										
Opatrenie	4.1 Podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu										
4.1.1 Podpora podnikania v cestovnom ruchu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet podporených aktivít	Počet	0	8	16	
4.1.2 Vytváranie nových produktov cestovného ruchu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
4.1.3 Rozšírenie aktivít v rámci regionálnych produktov cestovného ruchu a účinná regionálna spolupráca	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	4.2 Zatraktívnenie územia skvalitnením a modernizáciou infraštruktúry CR										
4.2.1 Vybudovanie turistických chodníkov a rekonštrukcia existujúcich s dobudovaním odpočívadiel	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah prác vybudovania turistických chodníkov/rozsah v rekonštrukcie existujúcich	%	0/0	30/50	50/70	
4.2.2 Vybudovanie oddychových zón	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
4.2.3 Podpora vybudovania cyklotrasy (najmä napojenie na regionálne cyklotrasy v okolí obce)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

PRIORITNÁ OBLASŤ	II. SOCIÁLNA OBLASŤ										
	<i>PC : Vytvárať podmienky na zvýšenie kvality života v obci podporou rozvoja občianskej vybavenosti, sociálnych služieb, bývania, vzdelávania a bezpečnosti.</i>										
PRIORITA	5 ROZVOJ SYSTÉMOV OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI										
Opatrenie	5.1 Modernizácia objektov a budovanie prvkov sociálnej vybavenosti										
5.1.1 Modernizácia Domu smútku	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonanej modernizácie	%	0	30	80	
5.1.2 Vybudovanie bezbariérových vstupov do obecných budov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.3 Zriadenie vývarovne pre potreby obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.4 Zabezpečenie technického vybavenia Požiarnej zbrojnice	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.5 Inštalácia a modernizácia prvkov drobnej architektúry v obci (odpadkové koše, lavičky ...)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.1.6 Revitalizácia priestranstva cintorína	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	1 000,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
Opatrenie	5.2 Rozvoj infraštruktúry vzdelávania										
5.2.1 Vybudovanie Materskej školy	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah realizovanej výstavby	%	0	50	80	

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Závadka
na roky 2023 - 2030

5.2.2 Zabezpečenie celodennej prevádzky Materskej školy	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.2.3 Zabezpečenie technického a materiálového vybavenia Základnej školy a Materskej školy	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	1 000,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
5.2.4 Vybudovanie telocvične	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah realizovanej výstavby	%	0	50	80	
5.2.5 Zabezpečenie technického a materiálového vybavenia knižnice	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	300,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	5.3 Podpora a rozvoj športu										
5.3.1 Vybudovanie detského ihriska	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.3.2 Rekonštrukcia plochy futbalového ihriska a šatní	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.3.3 Podpora a rozšírenie ponuky športových podujatí	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	1 000,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.3.4 Podpora športových klubov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	5.4 Podpora a rozvoj kultúry										
5.4.1 Podpora a rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	4 000,-	Výsledok	Počet podporených kultúrnych podujatí	Počet	0	8	16	

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Závadka
na roky 2023 - 2030

5.4.2 Podpora rozvoja a činnosti kultúrnych telies v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	1 000,-	Výsledok	Počet podporených kultúrnych telies	Počet	0	12	24	
Opatrenie	5.5 Podpora komunitnej spolupráce										
5.5.1 Podpora miestnej spolkovej a klubovej činnosti	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
5.5.2 Podpora dobrovoľníctva v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	200,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	6 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A PODPORA OBČANOV SO SOCIÁLNYM ZNEVÝHODNENÍM										
Opatrenie	6.1 Poskytovanie sociálnych služieb a podpora obyvateľov so sociálnym znevýhodnením										
6.1.1 Poskytovanie základného sociálneho poradenstva	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	100,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.2 Zvyšovanie povedomia znevýhodnených skupín v sociálnej oblasti	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	100,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.3 Podpora opatrovateľskej služby	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.4 Podpora terénnej sociálnej práce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	300,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
6.1.5 Podpora verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	200,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Závadka
na roky 2023 - 2030

6.1.6 Podpora ohrozených rodín v kríze	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	6.2 Opatrenia k znižovaniu nezamestnanosti v obci										
6.2.1 Spolupráca s ÚPSVaR a zapájanie sa do projektov na úseku aktívnych opatrení trhu práce (AOTP)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	7 ZVYŠOVANIE DOSTUPNOSTI BÝVANIA										
Opatrenie	7.1 Realizácia aktivít k zabezpečovaniu dostupnosti bývania										
7.1.1 Vysporiadanie pozemkov k IBV s vybudovaním infraštruktúry v lokalite Roveň	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
7.1.2 Svojpomocná bytová výstavba nízkošandardného bývania MRK	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	50	80	
PRIORITA	8 ZVYŠOVANIE BEZPEČNOSTI V OBCI										
Opatrenie	8.1 Realizácia opatrení k zvyšovaniu bezpečnosti v obci										
8.1.1 Vybudovanie kamerového systému obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	1 000,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
8.1.2 Preventívne aktivity k zabezpečeniu bezpečnosti v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
8.1.3 Podpora miestnej občianskej poriadkovej služby (MOPS) v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

PRIORITNÁ OBLASŤ	III. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE <i>PC : Realizovať opatrenia smerujúce k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a zdravia občanov</i>										
PRIORITA	9 OPATRENIA NA ÚSEKU OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA OBYVATEĽOV										
Opatrenie	9.1 Realizácia preventívnych aktivít k ochrane životného prostredia										
9.1.1 Vzdelávanie detí, mládeže (aj pri mimoškolských aktivitách) a dospelých v oblasti ochrany životného prostredia	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
Opatrenie	9.2 Podpora aktivít k zlepšeniu kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd										
9.2.1 Dobudovanie verejného vodovodu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	30	70	
9.2.2 Zabezpečenie prístupu k pitnej vode pre obyvateľov MRK	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
9.2.3 Dobudovanie verejnej kanalizácie	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	30	70	
9.2.4 Výstavba ČOV	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	30	70	
9.2.5 Rekonštrukcia cestných kanálov, priepustov a priekop	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	2 000,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
Opatrenie	9.3 Realizácia opatrení v oblasti ochrany ovzdušia										
9.3.1 Revitalizácia verejných priestranstiev a starostlivosť o zeleň v obci	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	500,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	

9.3.2 Zabezpečenie materiálového a technického vybavenia k starostlivosti o verejné priestranstvá	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	300,-	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.4 Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov ich rekonštrukciou										
9.4.1 Zateplenie budovy Obecného úradu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	50	80	
9.4.2 Zateplenie budovy objektu bývalej predajne COOP Jednota	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	50	80	
9.4.3 Zateplenie budovy bývalého objektu Obecného úradu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Rozsah vykonaných prác	%	0	50	80	
Opatrenie	9.5 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie (OZE)										
9.5.1 Využívanie OZE pri prevádzke budovy Obecného úradu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.5.2 Využívanie OZE pri prevádzke budovy bývalého objektu COOP Jednota	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
9.5.3 Využívanie OZE pri prevádzke budovy bývalého Obecného úradu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	9.6 Rozvoj alternatívnych pohonov a prvkov ekologickej mobility										
9.6.1 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony (napr. nabíjacie stanice ...)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzie dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Závadka
na roky 2023 - 2030

9.6.2 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy (nabíjacie stanice pre elektrobicykle, stojany, prístrešky, koše ...)	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
PRIORITA	10 KVALITNÉ A EFEKTÍVNE ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO										
Opatrenie	10.1 Zabezpečenie efektívneho systému nakladania s odpadmi										
10.1.1 Zabezpečenie aktivít k zvyšovaniu povedomia občanov k separovaniu odpadov a k ich efektívnemu zhodnocovaniu	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	8	16	
10.1.2 Zabezpečenie efektívnej separácie odpadov	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	15	30	
10.1.3 Vybudovanie zberného dvora	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	
Opatrenie	10.2 Účinné opatrenia k vzniku a likvidácii čiernych skládok										
10.2.1 Realizácia opatrení k predchádzaniu vzniku nelegálnych skládok a vykonávanie opatrení k postihu za ich založenie	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet vykonaných opatrení	Počet	0	12	24	
10.2.2 Zabezpečovanie odstraňovania odpadov v intraviláne a extraviláne obce	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe	200,-	Výsledok	Počet odstránených nelegálnych skládok	Počet	0	8	16	
Opatrenie	10.3 Rozvoj obehového odpadového hospodárstva										
10.3.1 Vybudovanie malej obecnej kompostárne	2023-2030 každoročne	OcÚ	vlastné cudzíe dotácie granty	n	Výsledok	Počet aktivít	Počet	0	4	8	

Uvedená minimálna finančná potreba financovania + n

n – výška neurčená (potrebné spolufinancovanie, individuálne posudzovanie)

Zdroj : Vlastné spracovanie

6 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Financovanie implementácie Vízie a stratégie sa realizuje cestou **integrovaných investičných balíkov** v nadväznosti na zákon č 539/2008 Z.z. o regionálnom rozvoji, integrujúci aj zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), napojených na integrované rozvojové programy Vízie a stratégie, pričom každý investičný balík bude mať alokovanú celkovú sumu členenú na 3 úrovne kompetencií a to štátu, VÚC a miest a obci.⁴⁷

Alokovaná suma v integrovaných balíkoch bude zahŕňať grantové investičné zdroje

- EŠIF,
- štátneho rozpočtu,
- rozpočtu VÚC,
- rozpočtu miestnych samospráv,
- zdroje súkromného sektoru,

a návratné investičné zdroje bankového a súkromného sektoru.

Operačné programy sú podrobné plány, v ktorých členské štáty uvádzajú použitie finančných prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) počas programového obdobia, pričom členské štáty predkladajú svoje operačné programy na základe dohôd o partnerstve.

Samospráva môže svoje rozvojové aktivity financovať buď z vlastného rozpočtu v prípade samostatného projektu obce alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov na úrovni kraja zohráva významnú úlohu Košický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii.

Ďalšie zdroje k podpore jednotlivých rozvojových aktivít v súlade s národnými prioritami sú predovšetkým európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) a pri zostavovaní rozpočtu vo vzťahu k plánovaným aktivitám je potrebné sa zamerať na opatrenia novej finančnej podpory, na možnosti ich spolufinancovania podporou zo štátneho rozpočtu.

6.1 INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN

Výška potrebných finančných prostriedkov k realizácii jednotlivých aktivít je určená predbežným odhadom, nakoľko bez spracovanej projektovej dokumentácie konkrétnej realizovanej aktivity, túto sumu nie je možné presne vyčísliť a je závislá od cien materiálnych, personálnych zdrojov, energií a aj určenými podmienkami verejného obstarávania.

Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých aktivít sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce, pričom niektoré aktivity bude možné realizovať v rámci vlastných zdrojov obce, ale náročnejšie investičné aktivity obce budú vyžadovať náročnejšie zdroje k finančnému a personálnemu zabezpečeniu realizácie projektovej aktivity.

Potenciálne zdroje, ktoré sa obec môže snažiť získať a využiť na realizáciu projektových aktivít

- vlastné zdroje z rozpočtu obce,
- bankové úvery,

- štátne dotácie z účelových fondov,
- financie z projektov jednotlivých ministerstiev (MPSVR, MŽP, MVSR.....),
- európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF),
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii a prioritných potrebách obce.

Predpokladanú minimálnu plánovanú finančnú potrebu vlastných zdrojov obce Závadka k zabezpečeniu realizácie aktivít podľa jednotlivých rokov a stanovených oblasti rozvoja uvádza nasledovný formulár, pričom pri aktivitách označených n – výška neurčená s potrebným spolufinancovaním a individuálnym posudzovaním. Táto časť financovania bude každoročne **k 30. aprílu** aktualizovaná a konkretizovaná (k príprave rozpočtu na nasledujúci rok + 2 ďalšie roky a k aktualizácii akčného plánu) a priebežne v závislosti od reálneho čerpania finančných prostriedkov v reálnom čase z dostupných dotačných schém, možnosti obecného rozpočtu, atď.

Formulár 20 Finančný plán realizácie aktivít PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030 (€)

Opatrenie Aktivita	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SPOLU
1.1									
1.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.2									
1.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3									
1.3.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.5	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.6	n	n	n	n	n	n	n	n	n
1.3.7	n	n	n	n	n	n	n	n	n
2.1									
2.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
2.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1									
3.1.1	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	40 000
3.1.2	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
3.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
3.1.5	500	500	500	500	500	500	500	500	4 000
3.1.6	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1									
4.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2									
4.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
4.2.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
HOSPODÁRSKA OBLASŤ (HO)	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	52 000 n

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Závadka
na roky 2023 - 2030

5.1									
5.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.5	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.1.6	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
5.2									
5.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.2.3	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
5.2.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.2.5	300	300	300	300	300	300	300	300	2 400
5.3									
5.3.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.3.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.3.3	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
5.3.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.4									
5.4.1	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	32 000
5.4.2	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
5.5									
5.5.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
5.5.2	200	200	200	200	200	200	200	200	1 600
6.1									
6.1.1	100	100	100	100	100	100	100	100	800
6.1.2	100	100	100	100	100	100	100	100	800
6.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
6.1.4	300	300	300	300	300	300	300	300	2 400
6.1.5	200	200	200	200	200	200	200	200	1 600
6.1.6	n	n	n	n	n	n	n	n	n
6.2									
6.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
7.1									
7.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
7.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
8.1									
8.1.1	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
8.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
8.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
SOCIÁLNA OBLASŤ (SO)	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	81 600 n
9.1									
9.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2									
9.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.4	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.2.5	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	16 000
9.3									
9.3.1	500	500	500	500	500	500	500	500	4 000
9.3.2	300	300	300	300	300	300	300	300	2 400
9.4									
9.4.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.4.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.4.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.5									
9.5.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.5.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.5.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n

9.6									
9.6.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
9.6.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.1									
10.1.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.1.2	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.1.3	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.2									
10.2.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
10.2.2	200	200	200	200	200	200	200	200	1 600
10.3									
10.3.1	n	n	n	n	n	n	n	n	n
OBLASŤ – ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (OŽP)	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	24 000 n
SPOLU HO+SO+OŽP	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	157 600 n

Uvedená minimálna finančná potreba financovania + n

Zdroj : Vlastné spracovanie

n – výška neurčená (potrebne spolufinancovanie, individuálne posudzovanie)

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 21 (F 5) Indikatívny rozpočet - sumarizácia

PRIORITNÁ OBLASŤ	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SPOLU
HOSPODÁRSKA	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	6 500 n	52 000 n
SOCIÁLNA	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	10 200 n	81 600 n
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	3 000 n	24 000 n
SPOLU	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	19 700 n	157 600 n

Uvedená minimálna finančná potreba financovania + n

Zdroj : Vlastné spracovanie

n – výška neurčená (potrebne spolufinancovanie, individuálne posudzovanie jednotlivých aktivít)

Identifikácia minimálnej finančnej potreby vychádza z akčného plánu, ktorý sa spracováva na n + 2 roky, pričom väčšina položiek aktivít nemá konkrétne finančné vyjadrenie kôli potrebe spolufinancovania a predstavovali by veľké riziko pre naplnenie plánovaných indikátorov vo vzťahu k udržateľnému hospodáreniu obce Závadka. Všetky známe financie budú dopĺňané do akčného plánu pri jeho aktualizáciách.

7 ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030 je strednodobý strategický dokument, ktorý určuje rozvojovú víziu obce, reaguje na jej prioritné potreby s cieľom skvalitnenia života obyvateľov, so zvyšovaním konkurencieschopnosti obce, s podporou podnikania, zamestnanosti, rozvojom služieb, vybavenosti obce, cestovného ruchu, pri zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb v čistom a zdravom životnom prostredí v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a regiónu.

PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 je otvoreným dokumentom, ktorého plnenie bude v priebehu jeho realizácie pravidelne monitorované, vyhodnocované a podľa reálnych potrieb aktualizované na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a je východiskom k spracovaniu ďalších rozvojových dokumentov obce.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov bude závislé od aktívnej podpory obyvateľov obce pri koordinácii jednotlivých aktivít Obecným zastupiteľstvom, aktívny prístup volených zástupcov Obecného zastupiteľstva pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných rozvojových aktivít.

Zodpovednosť za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít PHRSR a za jeho administratívne zabezpečenie má Obecné zastupiteľstvo, starosta obce a prípadné zriadené príslušné komisie.

Vypracovaný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030 podlieha schvaľovaniu v Obecnom zastupiteľstve na základe predchádzajúceho pripomienkovania dotknutej verejnosti a jeho implementácia začína rozhodnutím Obecného zastupiteľstva.

PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 bol schválený na zasadnutí Obecného zastupiteľstva

dňa

uznesením obecného zastupiteľstva č.

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

1. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií. Schválenie Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 z 26.04.2017. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/narodny-investicny-plan/vladne-materialy/metodika-a-institucionalny-ramec-tvorby-verejnych-strategii/index.html>
2. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. verzia 1.0.3. 2020. Dostupné https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2020/09/Metodika_PHRSR2020.pdf
3. Zákon č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-539>.
4. Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2006-24>
5. Dostupné. <https://www.zavadkanaspisi.sk/>
6. Dostupné. [Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia \(sazp.sk\)](https://www.sazp.sk/).
7. Dostupné. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Hnilec_\(rieka\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Hnilec_(rieka))
8. Dostupné. <https://www.nsrv.sk/index.php?pl=18&article=615>.
9. Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-543>.
10. Opatrenie Ministerstva životného prostredia SR č. 1/2017 zo dňa 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004. Dostupné. <https://www.minzp.sk/files/vestniky/vestnik-2017-6.pdf>
11. Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 196/2010 Z.z. o vyhlásení Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-196>
12. Dostupné. <https://www.sopsr.sk/cinnost/biotopy/mokrade/MokrSlov/tab2.htm#Gelnica>
13. Dostupné. <https://www.hbu.sk/sk/Chranene-loziskove-uzemia/Kosice.alej>
14. Dostupné. <https://envirozataze.enviroportal.sk/>
15. Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/364/>.
16. Zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Dostupné <https://www.zakonypreludi.sk/>
17. Dostupné. <https://www.zavadkanaspisi.sk/-prirodne-pomery>
18. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica. Program starostlivosti chránené vtáčie územie Volovské vrchy 2016 – 2045. November 2015. Dostupné. <http://www.sopsr.sk/ps.chvu2/files/Volovske-vrchy.pdf>.
19. Dostupné. https://web.vucke.sk/files/dokumenty/pub/regionalny_rozvoj/phsr/phsr_kapitola_13_1_7.pdf
20. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012, ktorou sa vykonávajú niektoré opatrenia zákona NR SR č. 137/2010 Z.z. o ovzduší. Dostupné. https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/prilohy/SK/ZZ/2012/410/20210315_5304725-2.pdf, <https://www.epi.sk/zz/2010-137>.
- 21 Dostupné. https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2020_Sprava_o_KO_v_SR_v2.pdf.

22. Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/549/>
23. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-79>.
24. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Dostupné. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/371/>.
25. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/Slovensko-2030.pdf>
26. Dostupné. https://sk.wikipedia.org/wiki/Cestovn%C3%BD_ruch.
27. Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2002-49>.
28. Dostupné. <https://zavadka.gl.oma.sk/cyklotrasa>
29. Dostupné. <https://www.cykloportal.sk/trasy/021-hnilecka-cyklomagistrala/>
30. Dostupné. <https://www.kamnavylet.sk/>.
31. Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-416>.
32. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2008-448>.
33. Komunitný plán sociálnych služieb obce Závadka na obdobie rokov 2022 – 2027. Dostupné. <https://www.zavadkanaspisi.sk/>.
34. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1990-369>.
35. Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-583>.
36. Zákon č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk/zz/1993-171>.
37. Nariadením prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru. Dostupné. <https://www.minv.sk/>
38. Dostupné. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Gelnica_\(okres\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Gelnica_(okres))
39. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001. Dostupné. <https://www.mindop.sk/>.
- 40/ Dostupné. https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/regional/kosicky%20kraj/about!/ut/p/z0/04_Sj9CPyKssy0xPLMnMz0vMAfIjo8ziw3wCLJycDB0N3M1DDA08_fyCQ8MsAo19PQz1C7IdFQHCdmVI/.
- 41/ Metodika na vypracovanie PHRSR. Povinné prílohy, plánovacie formuláre a podporné dokumenty. Verzia 1.0. 2014. Dostupné. <https://web.vucke.sk/>
42. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027. Dostupné. <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/>.
43. Agenda 2030. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/>.
44. Stratégia Slovensko 2030. Dostupné. <https://www.mirri.gov.sk/>.
45. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického kraja na roky 2016 – 2022. Dostupné. <https://web.vucke.sk/>.
46. Stratégia MAS Hnilec. Dostupné. <https://www.mashnilec.sk/>
47. Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dostupné. <https://www.zakonypreludi.sk>

Ďalšie zdroje

Vlastné spracovanie

Obecný úrad

Štatistický úrad SR

ÚPSVaR

Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Základná škola Závadka

Materská škola Závadka

<https://www.zavadkanaspisi.sk/>

[Atlas krajiny SR - Webová mapová aplikácia \(sazp.sk\)](#)

<https://www.google.com/maps>

<https://mapa.zoznam.sk/?search=Zavadka+na+spisi>

<https://mojaobec.statistics.sk/>

<http://datacube.statistics.sk/>

<http://www.hospodarenieobci.sk/>

<https://finstat.sk/00329398>

<https://www.scitanie.sk/>

<https://www.vsetkyfirmy.sk/>

[Enviroportál - životné prostredie online \(enviroportal.sk\)](#)

<https://www.sopsr.sk/natura>

Ďalšia súvisiaca legislatíva (Dostupné <https://www.zakonypreludi.sk>)

1/ Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2/ Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

ZOZNAM PRÍLOH

- 1/ Vstupná správa k vypracovaniu dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030“ - (samostatná príloha)
- 2/ Uznesenie OZ Závadka č. 135-05/05-2022 zo dňa 05.05.2022 – schválenie Vstupnej správy PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030
- 3/ Formulár 6 (Ú 6) Zoznam členov pracovných skupín
- 4/ Formulár 9 (A 7) Evidencia podnikateľských subjektov (samostatná príloha v xlsx.)
- 5/ Formulár 10 (A 8) Evidencia mimovládnych organizácií (samostatná príloha v xlsx.)
- 6/ Dotazník k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030
- 7/ Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu k tvorbe Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 - 2030
- 8/ Uznesenie OZ Závadka č. 142-14/06-2022 - prerokovanie návrhu strategickje časti a dokumentu PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030
- 9/ Oznámenie o strategickom dokumente na zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (SEA) (samostatná príloha)
- 10/ Rozhodnutie OÚ OSŽP Gelnica č. OU-GL-OSZP-2023/000120-017 zo zisťovacieho konania strategického dokumentu PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 (samostatná príloha)
- 11/ Uznesenie OZ Závadka č. 42-06/28-2023 zo dňa 28.06.2023 - schválenie PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030
- 12/ Záverečná správa tvorby stratégie PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030

Príloha č. 2 : Uznesenie OZ Závadka č. 135-05/05-2022 zo dňa 05.05.2022 – schválenie Vstupnej správy PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030

OBEC ZÁVADKA, 053 33 Nálepково

Číslo tel.: 053/4494210, číslo faxu: 053/4494210, e-mail: zavadkaobec@gmail.com

IČO: 00329797, DIČ: 2020717952,

V Závadke 09.05.2022

Vec:

Výpis uznesenia obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo pri obecnom úrade v Závadke na svojom zasadnutí dňa **05.05.2022** prijalo uznesenie číslo **135-05/05-2022**, ktorým schválilo **Vstupnú správu k vypracovaniu dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Závadka na roky 2023 – 2030“**

Hlasovanie:

za: 6

proti : 0

zdržal sa: 0

S pozdravom

Vladimír Kišák
starosta obce

Príloha č. 3 : Formulár 6 (Ú 6) Zoznam členov pracovných skupín

Funkcia	Titl., Meno a priezvisko	Funkcia v pracovnom zaradení
Zoznam členov riadiaceho výboru		
Gestor PHRSR	Vladimír Kišák	starosta obce Závadka
Koordinátor spracovania PHRSR	Ing. Ľudovít Gurčík	Projektový manažér regionálneho rozvoja
Člen riadiaceho výboru	Ján Zakucia	zástupca starostu obce Závadka
Člen riadiaceho výboru	Monika Drabová	administratívna pracovníčka OcÚ Závadka
Člen riadiaceho výboru	Mgr. Viera Zakuciová	riaditeľka ZŠ Závadka
Člen riadiaceho výboru	Ing. Ján Drab	Spišská katolícka charita Spišská Nová Ves
Člen riadiaceho výboru	Mgr. Katarína Vansáčová	pedagogický zamestnanec ZŠ Závadka
Člen riadiaceho výboru	Ing. Mária Turčanová	pedagogický zamestnanec ZŠ Závadka
Člen riadiaceho výboru	Ing. Arch. Matej Drab	poslanec OZ Závadka
Člen riadiaceho výboru	Pavol Kišák	zástupca občanov obce
Zoznam členov tímu pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR		
Hospodárska pracovná skupina		
koordinátor	Ján Zakucia	zástupca starostu obce Závadka
člen	Ing. Arch. Matej Drab	poslanec OZ
člen	Pavol Kišák	zástupca občanov obce
Sociálna pracovná skupina		
koordinátor	Ing. Ján Drab	Spišská katolícka charita Spišská Nová Ves
člen	Mgr. Viera Zakuciová	riaditeľka ZŠ Závadka
člen	Mgr. Katarína Vansáčová	pedagogický zamestnanec ZŠ Závadka
Pracovná skupina - Životné prostredie		
koordinátor	Monika Drabová	administratívna pracovníčka obce Závadka
člen	Ing. Mária Turčanová	pedagogický zamestnanec ZŠ Závadka
člen	Martina Turčanová	poslankyňa OZ Závadka

Zdroj : vlastné spracovanie

Príloha č. 6 : Dotazník k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
Závadka na roky 2023 – 2030

Dotazník realizovaný pre obec Závadka za účelom vypracovania strategického rozvojového dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023+“.

Vážení občania,

dovoľte, aby sme Vám poďakovali za spoluprácu i čas, ktorý nám venujete pri vyplňaní nasledujúceho dotazníka. Dotazník je anonymný a bude slúžiť pre potreby obce a výsledky budú podkladom k príprave nového strednodobého strategického rozvojového dokumentu obce „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023+.

Vašu odpoveď vyznačte do písmenkom x

CHARAKTERISTIKA RESPONDENTA :

Pohlavie

- muž
- žena

Veková kategória

- 15 – 19 rokov
- 20 – 29 rokov
- 30 – 39 rokov
- 40 – 49 rokov
- 50 – 64 rokov
- 65 a viac rokov

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

- základné
- vyučený/á
- vyučený/á s maturitou
- stredné všeobecné
- stredné odborné
- vysokoškolské I. stupeň
- vysokoškolské II. stupeň
- iné

Ekonomická aktivita

- zamestnaný/á
- súkromný/á podnikateľ/ka
- dôchodca/kyňa
- študent/ka
- materská dovolenka
- nezamestnaný/á
- iné

1. Máte v Závadke trvalé alebo prechodné bydlisko ?

- trvalé bydlisko
- prechodné bydlisko

2. Ako ste spokojný/á s kvalitou života v obci ?

- veľmi spokojný/á
- spokojný/á
- menej spokojný/á
- nespokojný/á

3. Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch ?

- pozitívne
- priemerne
- negatívne
- neviem posúdiť

4. Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o Vašej obci ?

- internet
- rozhlas/televízia
- úradná tabuľa
- rodina/priatelia

5. Poznáte rozvojové aktivity svojej obce ?

- áno
- čiastočne
- nie

6. Ktoré z nasledujúcich oblastí je podľa Vášho názoru potrebné v obci čo najskôr riešiť a rozvíjať ? ((x) vyberte max. 5 najdôležitejšie)

- ekonomický rozvoj (rozvoj služieb, malého a stredného podnikania ...)
- rozvoj ľudských zdrojov
- zlepšenie technickej a dopravnej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia) vyššpecifikované v otázke nižšie
- rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb (výstavba, rekonštrukcia a skvalitnenie)
- rozvoj kultúry, kultúrnych činností
- rozvoj športových aktivít
- ochrana životného prostredia
- rozvoj cestovného ruchu
- školstvo a vzdelávanie
- rozvoj a skvalitňovanie služieb a výroby
- rozvoj a skvalitňovanie vzťahov OBEC - OBČANIA
- rozvoj bývania (nové lokality pre individuálnu bytovú výstavbu ...)
- využívanie obnoviteľných zdrojov energie (slnko, voda, vietor)
- rozvoj odpadového hospodárstva
- iné

7. Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie technickej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ?
((x) vyberte max. 3 najdôležitejšie)

- výstavba odvodňovacích rigolov a priekop
- kanalizačná sieť
- energetická sieť (opravy, prekládky, rozšírenie)
- verejné osvetlenie
- verejne prístupný internet
- vodovod, voda
- zásobovanie teplom
- plyn
- iné

8. Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie dopravnej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ?
((x) vyberte max. 3 najdôležitejšie)

- miestne komunikácie
- úprava/rozšírenie autobusových zastávok
- informačné tabule
- zvýšenie prepravnej intenzity dopravy
- parkoviská
- chodníky
- cyklodoprava
- iné

9. Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb (výstavba, modernizácia a skvalitnenie služieb), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 3 najdôležitejšie)

- materská škola
- základná škola
- telocvičňa
- školské ihrisko
- klub mládeže
- denné centrum pre seniorov
- sociálne príspevky na stravu dôchodcom
- doplnkové vzdelávanie pre občanov
- komunitné centrum
- starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov
- starostlivosť o sociálne odkázaných občanov
- iné

10. Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie kultúry, kultúrnych činností a služieb, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- hudobné programy, tanečné akcie
- spoločenské posedenia s kultúrnym programom
- súťaže (detské, mládežnícke, pre dospelých)
- podpora tradícií (zachovávanie a obnova)
- umenie

- knižnica a knižné aktivity
- iné

11. Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj športových aktivít v obci, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- detské ihrisko
- multifunkčné športové ihrisko
- futbalový areál
- voľnočasové športové aktivity v interiéri
- športové podujatia
- cyklotrasy
- turistika
- telocvičňa
- iné

12. Ak si myslíte, že sú potrebné aktivity v oblasti životného prostredia, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- úprava verejných priestranstiev
- úprava zelene, parkov, oddychových zón
- úprava okolia vodných plôch
- protipovodňové opatrenia
- opatrenia k ochrane ovzdušia
- opatrenia proti čiernym skládkam
- znižovanie energetickej efektívnosti budov
- rozvoj nízkoúhlíkovej dopravy
- iné

13. Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj cestovného ruchu, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- informačné centrum
- rozvoj služieb pre turistov (ubytovacie, stravovacie...)
- rozvoj atrakcií
- cyklistické trasy
- turistické chodníky
- dopravná infraštruktúra
- iné

14. Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj odpadového hospodárstva, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? ((x) vyberte max. 2 najdôležitejšie)

- skvalitnenie triedenia odpadov
- likvidácia nelegálnych skládok odpadov
- častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi
- umiestnenie košov na odpadky
- zberný dvor
- obehové odpadové hospodárstvo
- iné

15. Ktoré sú podľa Vás najväčšie problémy, nedostatky obce ? (kritické oblasti rozvoja v súčasnosti)

.....

.....

16. Ak by ste mali možnosť rozhodovať o využití verejných finančných prostriedkov obce, na čo by ste ich vo Vašej obci prednostne využili ?

.....

.....

17. Uvedte iné pripomienky, návrhy a odporúčania k rozvoju obce

.....

.....

Príloha č. 7 : Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu k tvorbe Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 - 2030

Európska únia
Európsky sociálny fond

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

PHRSR OBCE ZÁVADKA NA ROKY 2023 - 2030

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu občanov obce ZÁVADKA

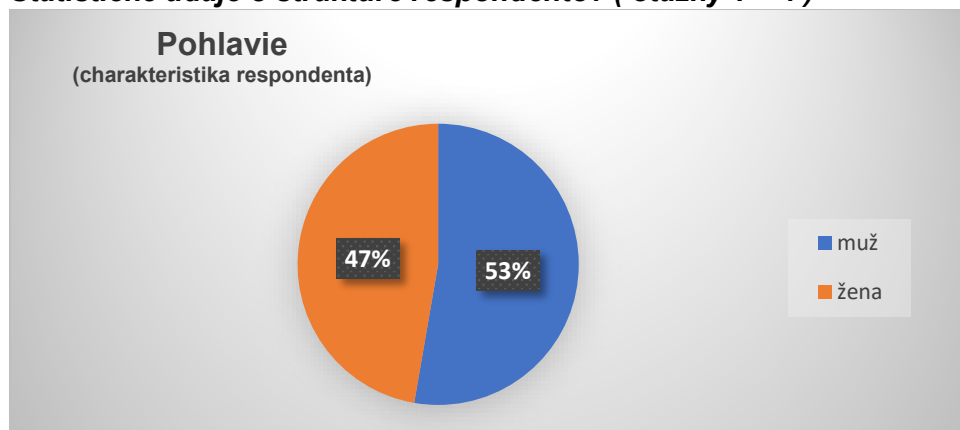
Názov projektu : Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica
NFP314011APG4 Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu

Dotazníkového prieskumu k programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023+ sa v období od 24.03. 2022 – 19.04.2022 zúčastnilo celkom 55 respondentov.

(boli spracované 2 druhy dotazníkov so zhodným obsahom

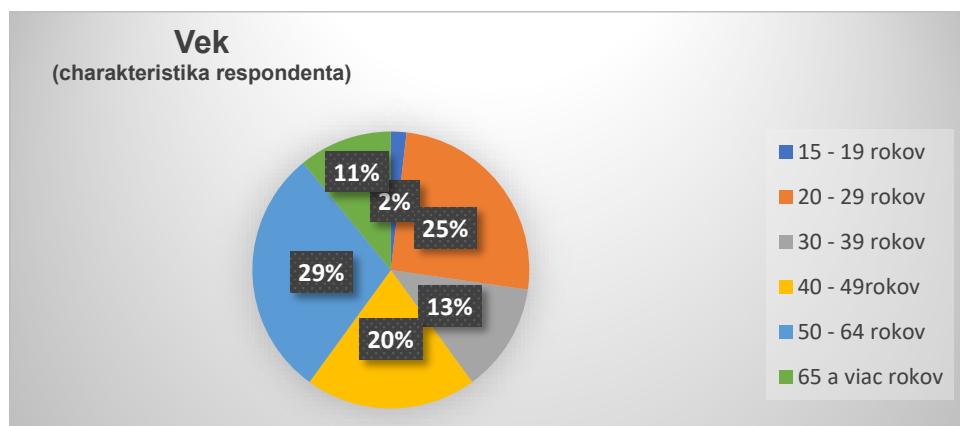
- *v elektronickej forme cez google dokumenty umiestnený na elektronickej stránke obce*
- *v textovej forme umiestnené na verejných miestach v obci (9 dotazníkov).*

Štatistické údaje o štruktúre respondentov (otázky 1 – 4)

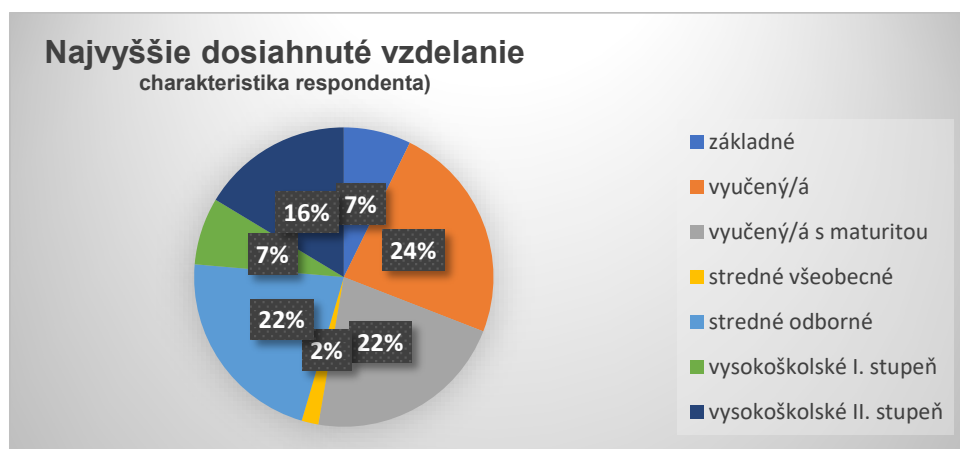
Pohlavie respondenta	Počet	Percento
muž	29	53%
žena	26	47%
celkový počet respondentov	55	100%

Odpovedalo 55 respondentov, z toho 29 mužov a 26 žien.

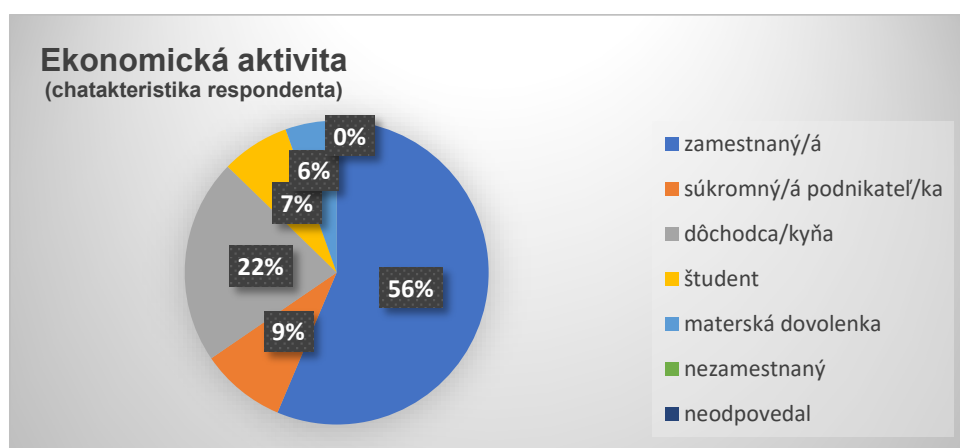
Vek respondenta	Počet	Percento
15 – 19 rokov	1	2%
20 – 29 rokov	14	25%
30 – 39 rokov	7	13%
40 – 49 rokov	11	20%
50 – 64 rokov	16	29%
65 a viac rokov	6	11%
celkový počet respondentov	55	100%

Dotazníkového prieskumu z 55 zúčastnených podľa veku najviac odpovedalo zo skupiny 50 - 64 rokov - 16 respondentov, následne zo skupiny 20 – 29 rokov - 14 respondentov a zo skupiny 40 – 49 rokov - 11 respondentov. Prehľad o skupinách respondentov podľa veku sú uvedené v tabuľke a grafe.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	Percento
základné	4	7%
vyučení/á	13	24%
vyučení/á s maturitou	12	22%
stredné všeobecné	1	2%
stredné odborné	12	22%
vysokoškolské I. stupeň	4	7%
vysokoškolské II. stupeň	9	16%
celkový počet respondentov	55	100,0%

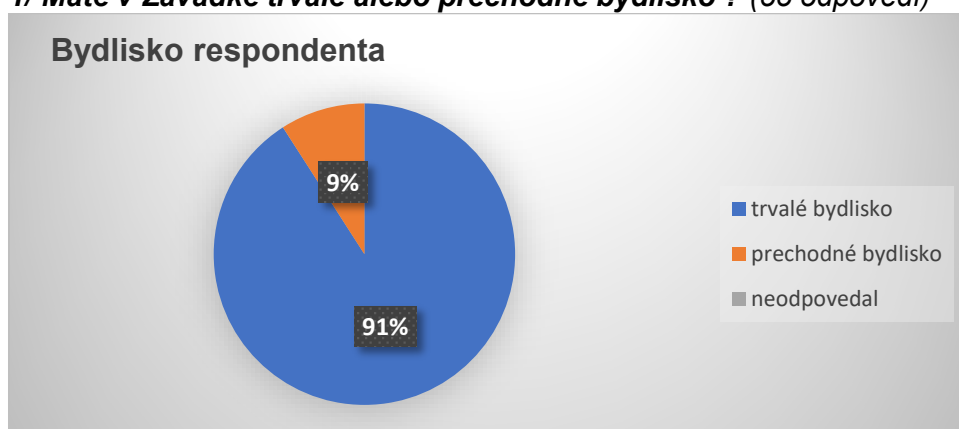
Dotazníkového prieskumu z 55 zúčastnených sa podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania zapojilo najviac zo skupiny vyučený/á - 13 respondentov, vyučený/á s maturitou - 12, so stredným odborným vzdelaním - 12, s vysokoškolským vzdelaním II. stupeň - 9 respondentov. Prehľad o skupinách respondentov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania sú uvedené v tabuľke a grafe.

Ekonomická aktivita	Počet	Percento
Zamestnaný/á	31	56%
súkromný/á podnikateľ/ka	5	9%
dôchodca/kyňa	12	22%
študent/ka	4	7%
materská dovolenka	3	6%
nezamestnaný/á	0	0%
celkový počet respondentov	55	100,0 %

Dotazníkového prieskumu podľa ekonomickej aktivity sa najviac respondentov zúčastnilo zo skupiny zamestnaných – 31, následne 12 dôchodcov, 5 súkromní podnikatelia, 4 študenti a 3 respondenti zo skupiny na materskej dovolenke.

1/ Máte v Závadke trvalé alebo prechodné bydlisko ? (55 odpovedí)

Bydlisko	Počet	Percento
Trvalé bydlisko	50	91%
Prechodné bydlisko	5	9%
celkový počet respondentov	55	100,0 %

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 50 respondentov s trvalým bydliskom v obci a 5 respondentov s prechodným bydliskom v obci.

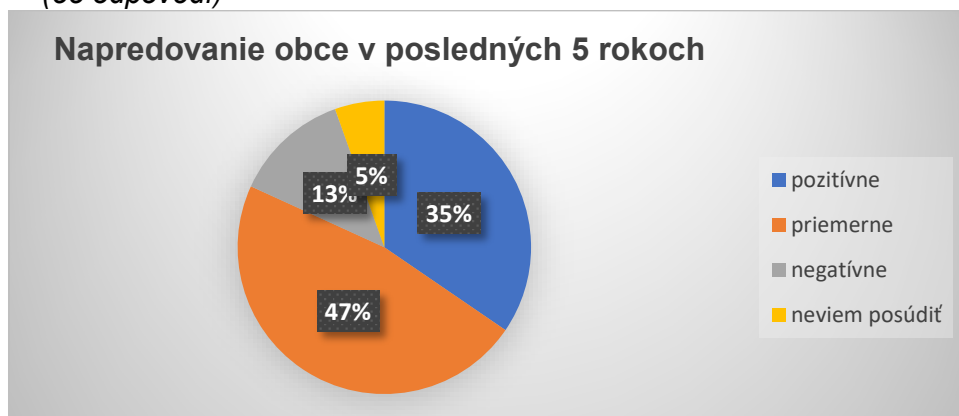
2/ Ako ste spokojný/á s kvalitou života v obci ? (55 odpovedí)

Spokojnosť s kvalitou života v obci	Počet	Percento
veľmi spokojný/á	7	13%
spokojný/á	36	65%
menej spokojný/á	11	20%
nespokojný/á	1	2%
celkový počet respondentov	55	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 55 odpovedí sa 36 respondenti k spokojnosti s kvalitou života v obci vyjadrili, že sú spokojní, 11 respondentov sú menej spokojní, 7 respondentov sú veľmi spokojní a 1 respondent je nespokojný.

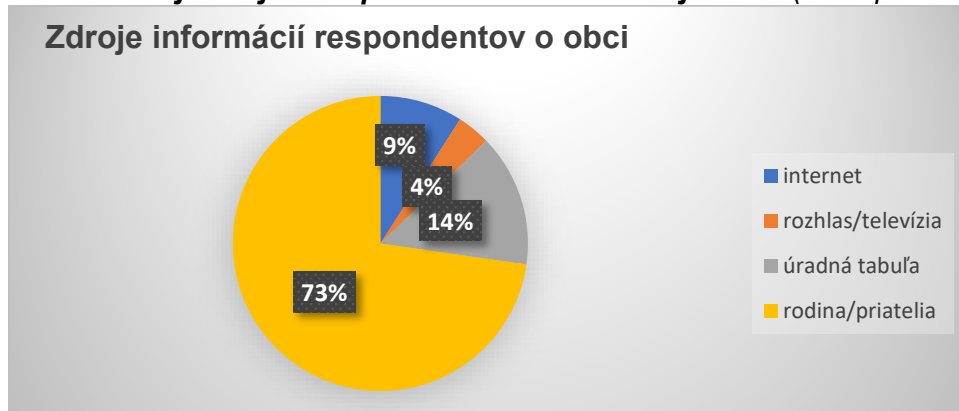
3/ Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch ? (55 odpovedí)

Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch	Počet	Percento
pozitívne	19	35%
priemerne	26	47%
negatívne	7	13%
neviem posúdiť	3	5%
celkový počet respondentov	55	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov sa 26 vyjadrili, že rozvoj a napredovanie obce v posledných 5 rokoch hodnotia priemerne, 19 pozitívne, 7 negatívne a 3 nevedeli posúdiť.

4/ Odkiaľ najčastejšie čerpáte informácie o Vašej obci ? (55 odpovedí)

Zdroje informácií respondentov o obci	Počet	Percento
internet	5	9%
rozhlas/televízia	2	4%
úradná tabuľa	8	14%
rodina/ priatelia	40	73%
celkový počet respondentov	55	100,0 %

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov sa 40 vyjadrili, že najčastejšie informácie o obci čerpajú od rodiny a priateľov, 8 respondentí z úradnej tabule obce, 5 z internetu, a 2 respondentí z rozhlasu a televízie.

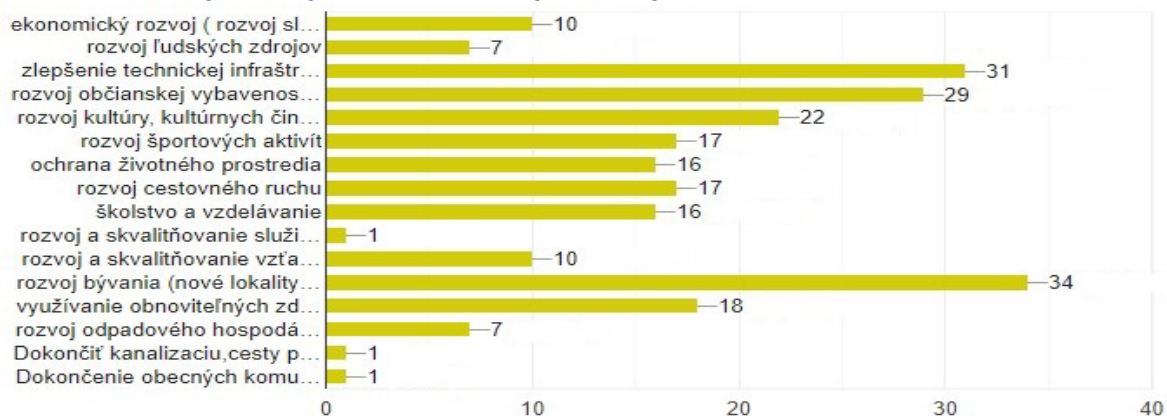
5/ Poznáte rozvojové aktivity svojej obce ? (54 odpovedí)

Poznáte rozvojové aktivity svojej obce ?	Počet	Percento
áno	10	18%
častočne	34	62%
nie	10	18%
neodpovedal	1	2%
celkový počet respondentov	55	100,0 %

K otázke z 55 respondentov sa 34 vyjadrili, že čiastočne poznajú rozvojové aktivity obce, zhodne 10 respondentí poznajú a aj nepoznajú rozvojové aktivity obce, 1 respondent neodpovedal.

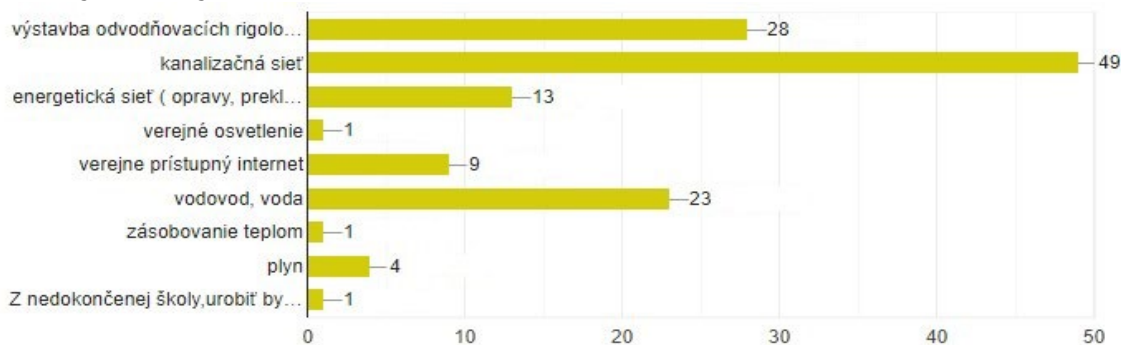
6/ Ktoré z nasledujúcich oblastí je podľa Vášho názoru potrebné v Závadke čo najskôr riešiť a rozvíjať ? (vyberte max. 5 najdôležitejšie) - (55 respondentov)

Potreba riešenia a rozvoja oblastí v obci	Počet odpovedí
ekonomický rozvoj	10
rozvoj ľudských zdrojov	7
zlepšenie technickej infraštruktúry	31
rozvoj občianskej vybavenosti a soc. služieb	29
rozvoj kultúry a kultúrnych činností	22
rozvoj športových aktivít	17
ochrana životného prostredia	16
rozvoj cestovného ruchu	17
školsťvo a vzdelávanie	16
rozvoj a skvalitnenie služieb	1
rozvoj a skvalitnenie vzťahov OBEC - OBČANIA	10
rozvoj bývania a bytovej politiky	34
využívanie obnoviteľných zdrojov energie	18
rozvoj odpadového hospodárstva	7
iné	2

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov, kde bola možnosť označiť max. 5 najdôležitejšie oblasti, ktoré je potrebné v obci riešiť a rozvíjať je najviac 34 odpovedí smerovaných k rozvoju bývania a bytovej politiky, 31 odpovedí k zlepšeniu technickej infraštruktúry, 29 k rozvoju občianskej vybavenosti a sociálnych služieb, 22 odpovedí k rozvoju kultúry a kultúrnych činností, následne 18 odpovedí rozvoja využívania obnoviteľných zdrojov energie. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

7/ Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie technickej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 3 najdôležitejšie) - (55 respondentov)

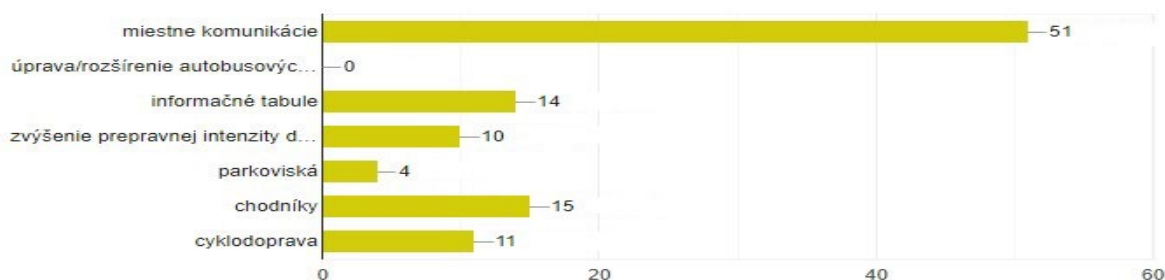

Prioritné oblasti, ak je potrebné zlepšenie technickej infraštruktúry	Počet odpovedí
výstavba odvodňovacích rigolov a priekop	28
kanalizačná sieť	49
energetická sieť (opravy, prekládky, rozšírenie)	13
verejné osvetlenie	1
verejne prístupný internet	9
vodovod, voda	23

zásobovanie teplom	1
plyn	4
iné	1

Dotazníkového prieskumu sa z 55 respondentov s možnosťou označiť max. 3 najdôležitejšie oblasti rozvoja technickej infraštruktúry, bolo najviac 49 odpovedí ku kanalizačnej sieti, 28 k výstavbe odvodňovacích rigolov a priekop, 23 odpovedí k problematike vodovod, voda a 9 odpovedí k verejne prístupnému internetu. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

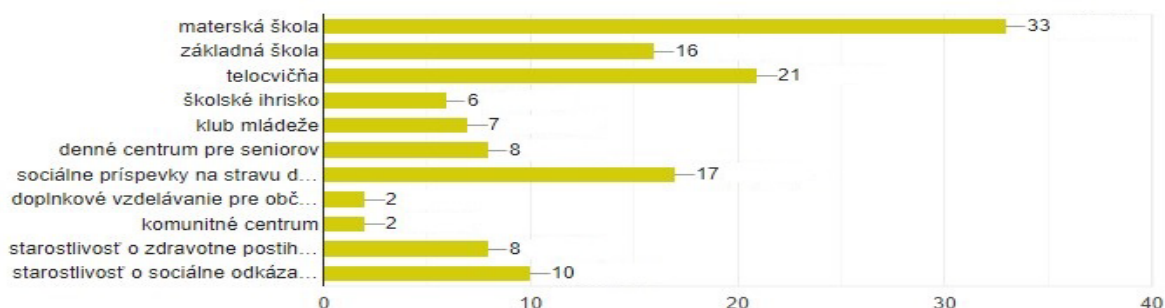
8/ Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie dopravnej infraštruktúry (výstavba, dokončenie, rekonštrukcia), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 3 najdôležitejšie) - (52 respondentov)

Prioritné oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry	Počet odpovedí
miestne komunikácie	51
úprava/rozšírenie autobusových zastávok	0
informačné tabule	14
zvýšenie prepravnej intenzity dopravy	10
parkoviská	4
chodníky	15
cyklodoprava	11
počet respondentov, ktorí sa neodpovedali	3

Dotazníkového prieskumu sa z 55 respondentov k otázke vyjadrili 52, kde bola možnosť označiť max. 3 najdôležitejšie oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry, kde bolo najviac 51 odpovedí k problematike miestnych komunikácií, následne 15 k chodníkom, 14 k informačným tabuliam a 11 k cyklodoprave. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

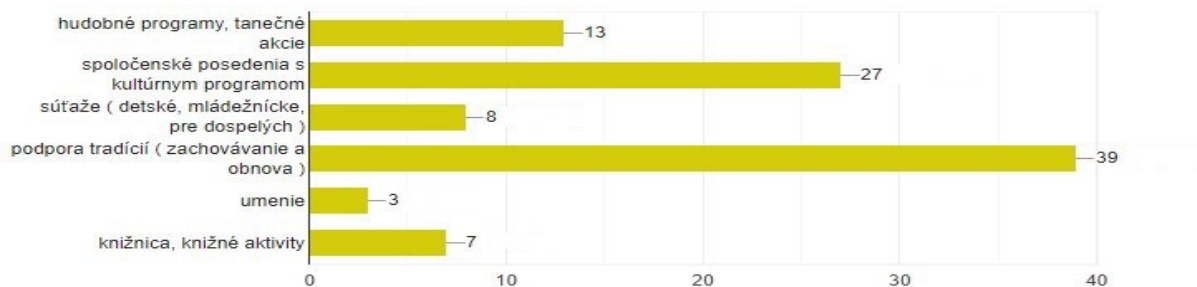
9/ Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb (výstavba, modernizácia a skvalitnenie služieb), tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 3 najdôležitejšie) - (52 respondentov)

Prioritné oblasti rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnych služieb	Počet odpovedí
materská škola	33
základná škola	16
telocvičňa	21
školské ihrisko	6
klub mládeže	7
denné centrum pre seniorov	8
sociálne príspevky na stravu dôchodcom	17
doplnkové vzdelávanie pre občanov	2
komunitné centrum	2
starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov	8
starostlivosť o sociálne odkázaných občanov	10
počet respondentov, ktorí sa neodpovedali	3

Dotazníkového prieskumu sa z 55 respondentov k otázke vyjadrili 52, kde bola možnosť označiť max. 3 najdôležitejšie oblasti rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnych služieb, kde bolo najviac 33 odpovedí k problematike Materskej školy, následne 21 odpovedí k telocvični, 17 odpovedí k sociálnym príspevkom na stravu dôchodcom a 16 k Základnej škole. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

10/ Ak si myslíte, že je potrebné zlepšenie kultúry, kultúrnych činností a služieb, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) – (49 respondentov)

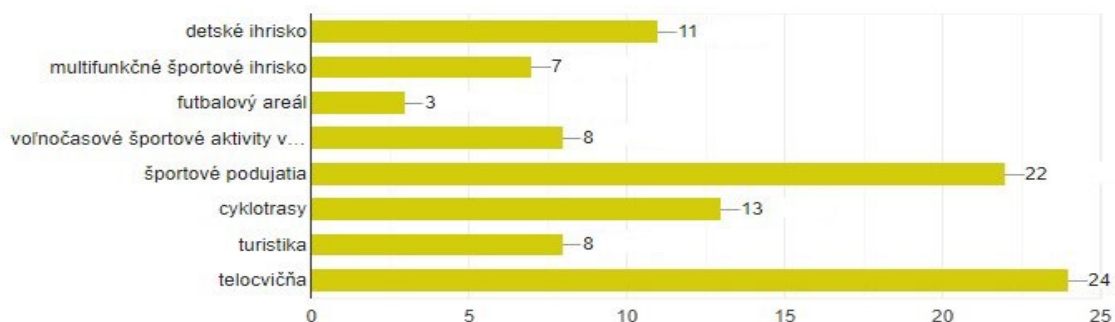

Prioritné oblasti, ak je potrebné zlepšenie kultúry, kultúrnych služieb	Počet
hudobné programy, tanečné akcie	13
spoločenské posedenia s kultúrnym programom	27
súťaže (detské, mládežnícke, pre dospelých)	8
podpora tradícií (zachovanie a obnova)	39
umenie	3
knižnica, knižné aktivity	7
počet respondentov, ktorí sa neodpovedali	6

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov sa k otázke vyjadrili 49, s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie oblasti rozvoja kultúry, kultúrnych činností a služieb obce, kde zhodne u 39 odpovedí

je prioritou podpora tradícií, u 27 spoločenských posedení s kultúrnym programom, u 13 odpovedí je prioritou hudobné programy, tanečné akcie a u 8 respondentov sú prioritou súťaže. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

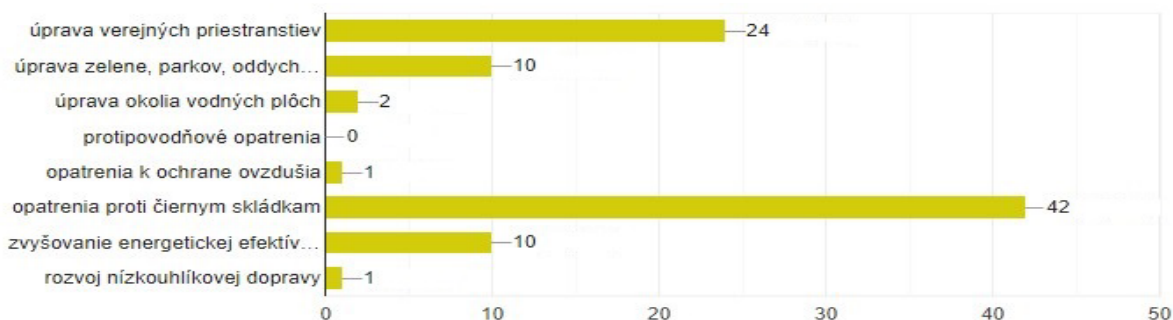
11/ Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj športových aktivít, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) - (50 respondentov)

Prioritné oblasti, ak je potrebný rozvoj športových aktivít	Počet
detské ihrisko	11
multifunkčné športové ihrisko	7
futbalový areál (tribúna, šatne, plocha)	3
voľnočasové športové aktivity v interiéri	8
športové podujatia	22
cyklotrasy	13
turistika	8
telocvičňa	24
neodpovedali	5

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov sa k otázke vyjadrili 50, s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie oblasti rozvoja športových aktivít obce, kde u 24 odpovedí je prioritou telocvičňa, u 22 odpovedí športové podujatia, u 13 cyklotrasy a u 11 detské ihrisko. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

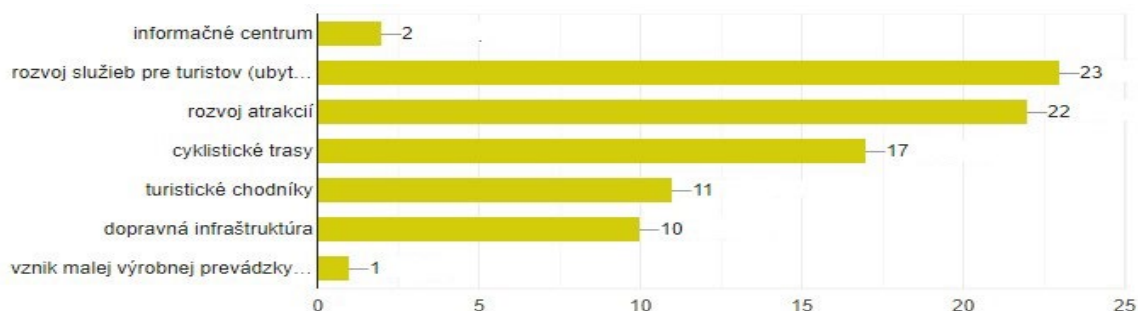
12/ Ak si myslíte, že sú potrebné aktivity v oblasti životného prostredia, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) - (52 respondentov)

Priority v oblasti životného prostredia	Počet
úprava verejných priestranstiev	24
úprava zelene, parkov, oddychových zón	10
úprava okolia vodných plôch	2
protipovodňové opatrenia	0
opatrenia k ochrane ovzdušia	1
opatrenia proti čiernym skládkam	42
znižovanie energetickej zaťaženia obecných budov	10
rozvoj nízkouhlíkovej dopravy	1
neodpovedali	3

Dotazníkového prieskumu zo 55 respondentov sa k otázke vyjadrili 52, s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie prioritné aktivity v oblasti ochrany životného prostredia, kde u 42 odpovedí je prioritou opatrenia proti čiernym skládkam, u 24 odpovedí úprava verejných priestranstiev a zhodne u 10 respondentov je prioritou úprava zelene, parkov, oddychových zón a znižovanie energetickej zaťaženia obecných budov. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

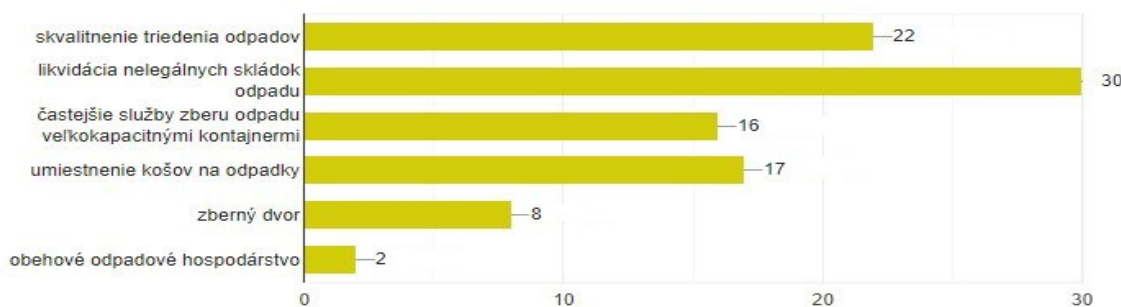
13/ Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj cestovného ruchu, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) - (49 respondentov)

Priority v oblasti rozvoja cestovného ruchu	Počet
Informačné centrum	2
rozvoj služieb pre turistov (ubytovacie, stravovacie ..)	23
rozvoj atrakcií	22
cyklistické trasy	17
turistické chodníky	11
dopravná infraštruktúra	10
iné	1
neodpovedali	6

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov sa k otázke vyjadrili 49, s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie oblasti rozvoja cestovného ruchu, kde pre 23 odpovedí je prioritou rozvoj služieb pre turistov, u 22 rozvoj atrakcií, u 17 odpovedí cyklistické trasy a u 11 odpovedí sú prioritou turistické chodníky. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

14/ Ak si myslíte, že je potrebný rozvoj odpadového hospodárstva, tak ktoré sú podľa Vás prioritné oblasti ? (vyberte max. 2 najdôležitejšie) - (52 respondentov)

Priority v oblasti rozvoja odpadového hospodárstva	Počet
skvalitnenie triedenia odpadov	22
likvidácia nelegálnych skládok odpadu	30
častejšie služby zberu odpadu veľkokapacitnými kontajnermi	16
umiestnenie košov na odpadky	17
zberný dvor	8
obehové odpadové hospodárstvo	2
neodpovedali	3

Dotazníkového prieskumu z 55 respondentov sa k otázke vyjadrili 52, s možnosťou označiť max. 2 najdôležitejšie oblasti rozvoja odpadového hospodárstva, kde u 30 odpovedí je prioritou likvidácia nelegálnych skládok odpadu, u 22 skvalitnenie triedenia odpadov a u odpovedí 17 odpovedí umiestnenie košov na odpadky.. Výsledky ďalších oblastí sú uvedené v grafe a tabuľke.

15/ Ktoré sú podľa Vás najväčšie problémy, nedostatky obce ? (kritické oblasti rozvoja v súčasnosti)

(38 odpovedí, tak ako ich uviedli respondenti)

MRK

Myslím si, že obec málo myslí na možnosti usídlieť sa v obci, teda nemá dostatok pozemkov na výstavbu a tiež nemyslí na mladé rodiny s deťmi a možnými aktivitami pre ne.

chýbajúce pripojenie na kanalizáciu, cesty v obci

chýbajúca kanalizácia v časti obce, cesty - rozpadnuté, nárast vandalizmu rómskych občanov

Materská škôlka - chýba celodenná prevádzka, nelegálne skládky odpadu v osade

Výstavba IBV

Bývanie - výstavba rodinných domov pre mladých, aby nám neodchádzali do mesta

cesta, cesty mimo stredu obce

Miestne komunikácie

Finančné prostriedky

Je potrebná materská škola s celodennou prevádzkou, vedľajšie cesty sú v katastrofálnom stave, žiadna zimná údržba vedľajších ciest

Odpadky okolo osady

Rozvoj bývania (výstavba nových domov), nedostatok autobusovej dopravy

Cesta

1. Vybrať stavebné pozemky na výstavbu domov napr. Roveň, pod starou farou...
2. Dokončenie obecných komunikácií aj v odľahlých uliciach obce
3. Riešiť akútne rómov! - smeti okolo ich obydľí

Ziadne

Čierne skládky, kanalizácia

Kanalizácia

Obecná cesta (katastrofa)

Nelegálne skládky pri rómskych občanov

Kanalizácia a cestne komunikácie ako take

Romovia

Stavebný pozemok a kanalizácia.

Rómovia

Kanalizácia

výstavba pre mladé rodiny

výstavba rodinných domov

Kanalizácia, cestné komunikácie, chodníky, plyn, domov dôchodcov, obchody (potraviny, papierníctvo, gastronómia, obed v materskej a základnej škole, 2. stupeň základnej školy, postielky do materských škôl (aby si rodičia mohli vyzdvihnúť svoje deti aj v poobedňajších alebo podvečerných hodinách), spoločenské akcie, športové aktivity, lyžiarsky vleč, sceľovanie pozemkov, výstavba nových lokalít, rozvoj bývania, komunitné centrum, centrum pre dôchodcov

Rozvoj bývania pre mladých!!!

oprava miestnych komunikácií a výstavba rodinných domov pre mladé rodiny

Financie

Finacie

nelákavý vstup do obce s pohľadom na cigánsku osadu a smeti okolo

V zimnom období sa v niektorých lokalitách nevyváža komunálny odpad

Nevyváža sa v zime niekedy komunálny odpad

Finančné

Najväčšie problémy, nedostatky obce (vyhodnotenie)	Počet odpovedí
miestne komunikácie	10
rozvoj bytovej výstavby pre mladých	8
kanalizácia	7
MRK (rómovia)	6
čierne skládky	6
finančné prostriedky obce	4
Materská škola (celodenná prevádzka)	3
občasná absencia vývozu komunálneho odpadu	2
absencia športových aktivít	1
sceľovanie pozemkov	1
komunitné centrum	1
centrum pre dôchodcov	1
II. stupeň ZŠ	1

**16/ Ak by ste mali možnosť rozhodovať o využití verejných finančných prostriedkov obce, na čo by ste ich vo Vašej obci prednostne využili ?
(42 odpovedí – tak ako ich uviedli respondenti)**

Kanalizácia, ČOV

IBV

Hlavne by som investoval do celodennej materskej škôlky a denné stacionáre pre seniorov prípadne ich zlúčenie ako sa to realizuje s veľkou obľubou v zahraničí.

dokončenie kanalizácie v obci, oprava ciest

dokončenie kanalizácie v celej obci, úprava miestnych komunikácií, vytvorenie detského ihriska,

Materská škôlka s celodennou starostlivosťou, úprava ciest, dobudovanie kanalizácie

Výstavba ČOV, Kanalizácie

celodenná škôlka , bývanie pre mladé rodiny a dokončiť vodovod a kanalizáciu

cestv. chodníkv. kanalizácia

Výstavba ČOV, Kanalizácie

Materská škola s celodennou prevádzkou

Celodenná prevádzka materskej školy

Vysporiadanie pozemkov (skupovanie)

Kanalizácia, miestna komunikácia

Cesty, dokončenie kanalizácií , výstavba čističky

Cestná komunikácia

Kanalizácia

Kanalizácia

Cesta, kanalizácia
Obecná cesta
Kanalizácia a cestne komunikácie
MŠ na celý deň.
Automat na vodu pre občanov zo SZP.
Rozvoj bývania
Kanalizácia a vybudovania nových asfaltových ciest.
Kultúra a šport
Na rozvoj cestovného ruchu a športu.
inžinierske siete ,lokalita pre vybudovanie rodinných domov
pozemky na výstavbu rodinných domov
Lyžiarsky vleč, kanalizácia nové lokality pre rozvoj bývania, cestné komunikácia, nová základná škola aj pre 2.stupeň, telocvičňa, centrum pre dôchodcov, park pre deti, plyn, chodníky.
Stavebné pozemky pre mladé rodiny
na inžinierske siete na výstavbu rodinných domov
COV , Kanalizácia I
COV, MK
Výstavba kanalizácie, ČOV
dokončenie vodovodu a kanalizácie,
vodovod, kanalizácia
Kanalizácia, miestnu komunikáciu
Kanalizáciu, miestnu komunikáciu

Prednostné využitie verejných finančných prostriedkov obce občanmi podľa oblastí (vyhodnotenie)	Počet odpovedí
kanalizácia	21
miestne komunikácie	15
rozvoj bytovej výstavby pre mladých	8
ČOV	7
Materská škola (celodenná prevádzka)	6
vodovod	2
sceľovanie pozemkov	2
rozvoj cestovného ruchu (napr. lyž. vleč)	2
rozvoj športu	2
rozvoj kultúry	1
automat na vodu pre MRK	1
prevádzka II. stupňa Základnej školy	1
detské ihrisko	1
denný stacionár pre dôchodcov	1

17/ Uved'te iné pripomienky, návrhy a odporúčania k rozvoju obce
(23 odpovedí – tak ako ich uviedli respondenti)

Veľkú odvahu pre realizáciu projektov, ktoré budú pre pomoc a zblíženie občanov.

potrebná celodenná prevádzka materskej škôlky

zriadenie celodennej prevádzky materskej škôlky

Materská škôlka s celodennou starostlivosťou

cesty, chodníky, kanalizácia

Realizácia výstavby IBV

Zriadenie VPP - vykonávanie VPP - dohľad na pracovníkov

Dokončenie kanalizácie a oprava miestnych komunikácií

Dokončenie ciest

Celodenná prevádzka do MŠ, jedáleň pre školy, udržať mladých na dedine, tým, že im umožníme výstavbu bývania alebo opravy bývalej školy na bytovku.

Nic

Žiadne

Výstavba bytov

Kanalizácia, obecná cesta, skládky, požiare, nelegálne vyrubovanie lesov (v chránených oblastiach) rómskymi občanmi, útoky na spoluobčanov rómskymi občanmi, potláčanie osobných záujmov, konflikty občanov

Vytvárať stavebné parcely a zvisovať úroveň obce

Kultúra a niečo zábavné pre deti

Rozvoj bývania

kanalizácia obce

Viac kultúrnych akcií

opraviť vedľajšiu cestu-miestna komunikácia, pozemky na výstavbu rodinných domov

Služby

IBV

motivovať občanov aj v osade k skrášleniu priestranstiev okolo domov

Pripomienky, návrhy, odporúčania k rozvoju obce (vyhodnotenie)	Počet odpovedí
rozvoj IBV	6
miestne komunikácie	5
Materská škola (celodenná prevádzka)	4
dokončenie kanalizácie	4
problematické spolunažívanie s MRK	3
rozvoj kultúry	2
zamestnávanie v obci VPP	1
udržanie mladých v obci	1
odvaha pri realizácii projektov k rozvoju obce	1
motivácia občanov k skrášľovaniu okolia rodinných domov	1
nelegálny výrub dreva občanmi MRK	1

Názov projektu : Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica
NFP314011APG4 **Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu**

Príloha č. 8 : Uznesenie OZ Závadka č. 142-14/06-2022 - prerokovanie návrhu strategickej časti a dokumentu PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030

OBEC ZÁVADKA, 053 33 Nálepково

Číslo tel.: 053/4494210, číslo faxu: 053/4494210, e-mail: zavadkaobec@gmail.com
IČO: 00329797, DIČ: 2020717952,

V Závadke 21.06.2022

Vec:

Výpis uznesenia obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo pri obecnom úrade v Závadke na svojom zasadnutí dňa **14.06.2022** prijalo uznesenie číslo **142-14/06-2022**, ktorým zobralo na vedomie **Návrh Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Závadka na roky 2023 – 2030**

Hlasovanie:

za: 7
proti : 0
zdržal sa: 0

S pozdravom

Vladimír Kišák
starosta obce

**Príloha č. 11 : Uznesenie OZ Závadka č. 42-06/28-2023 zo dňa 28.06.2023 - schválenie
PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030**

OBEC ZÁVADKA, 053 33 Nálepko

Číslo tel.: 053/4494210, číslo faxu: 053/4494210, e-mail: zavadkaobec@gmail.com
IČO: 00329797, DIČ: 2020717952.

Váš list číslo/značka

Náš list číslo
OcÚ-Z- 239/2023

Závadka
18.07.2023

Vec:

Výpis uznesenia obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo pri obecnom úrade v Závadke na svojom zasadnutí dňa **28.06.2023** prijalo uznesenie číslo **42-06/28-2023**, ktorým **ruší** uznesenie číslo **90-09/05-2017** zo dňa **09.05.2017** a zároveň **schvaľuje**:

„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Obce Závadka na roky 2023-2030“ s účinnosťou od **29.06.2023** bez pripomienok.

Hlasovanie: účasť: 5
 za: 5
 proti : 0
 zdržal sa: 0

S pozdravom

Ing. arch. Matej Drab
starosta obce

Európska únia
Európsky sociálny fond

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA **tvorby stratégie PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030**

Vypracovanie dokumentu „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030“ bolo realizované v rámci implementácie projektu „Podpora regionálneho rozvoja najmenej rozvinutého okresu Gelnica“ Operačného programu Efektívna verejná správa a spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z314011APG4 medzi Ministerstvom vnútra SR a Mestom Gelnica, financovaný z vlastných zdrojov mesta Gelnica vo výške spolufinancovania uvedeného projektu.

Po vykonaných stretnutiach s vedením samosprávy a informovaní verejnosti, aktérov rozvoja obce a sociálno – ekonomických partnerov na území obce o zahájení prípravných prác tvorby PHRSR obce Závadka v mesiaci marec 2022 bol zadávateľom a gestorom tvorby stratégie (starosta obce) poverený koordinátor prípravných prác a menovaní členovia prípravného tímu, ktorého úlohou bolo pripraviť podklady na rozhodnutie samosprávy o spracovaní nového dokumentu, jeho forme, obsahu rozvojovom smerovaní obce na programové obdobie 2023 - 2030 s určením materiálnych, personálnych a finančných zdrojov.

Prípravné práce tvorby spočívali v

- dotazníkovom prieskume občanov obce Závadka,
- zbere údajov k vyhodnoteniu aktivít predchádzajúceho programového obdobia od roku 2017 (Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2017 – 2023),
- vyhodnotení zistení k naplneným, čiastočne naplneným, nenaplneným potrebám obyvateľov obce Závadka,
- identifikovaní nových cieľov, aktivít a potrieb, ktoré boli prejednávané prípravným tímom spracovávaní PHRSR a tieto vedením obce konfrontované a identifikované 3 oblasti rozvoja obce Závadka – Hospodárska, Sociálna a Životné prostredie.

Od mesiaca marec 2022 sa začalo aj so zberom dát analytickej časti dokumentu.

Po rozpracovaní analytickej časti dokumentu PHRSR, vyhodnotení dotazníkového prieskumu, vyhodnotením pracovných stretnutí prípravného tímu v synergii potrieb a plánovaných aktivít obce bola schválená Vstupná správa PHRSR obce Závadka na roky 2023 - 2030 dňa 05.05.2022 OZ Závadka uznesením číslo 135-05/05-2022. Schválením vstupnej správy PHRSR zanikol prípravný tím a bol zriadený riadiaci výbor a tím pre

koordináciu tvorby PHRSR s pracovnými skupinami podľa identifikovaných oblastí rozvoja s menovaním koordinátora tvorby stratégie.

V mesiacoch apríl - jún 2022 bol vypracovaný návrh vlastnej stratégie, návrh implementácie, financovania, monitorovania, vyhodnocovania a aktualizácie na základe stretnutí riadiaceho výboru a tímu pre koordináciu tvorby PHRSR a následne v mesiaci jún 2022 bola stratégia rozvoja obce predložená na verejné pripomienkovanie obyvateľom obce Závadka, členom pracovných skupín spracovania dokumentu a poslancom Obecného zastupiteľstva Závadka, ktorý návrh stratégie a návrh dokumentu PHRSR obce Závadka na roky 2023 – 2030 uznesením č. 142-14/06-2022 zo dňa 14.06.2022 vzalo na vedomie.

Vypracovaný návrh dokumentu bol dňa 01.07.2022 zaslaný Okresnému úradu Gelnica, Odbor starostlivosti o životné prostredie so žiadosťou o posúdenie vplyvov realizácie jednotlivých rozvojových aktivít obce na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dňa 09.01.2023 bolo Okresným úradom Gelnica, Odbor starostlivosti o životné prostredie vydané rozhodnutie zo zisťovacieho konania strategického dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030“ (ďalej strategický dokument PHRSR) pod č. OÚ-GL-OSZP-2023/000120-017, podľa ktorého sa strategický dokument PHRSR nebude posudzovať podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Po dopracovaní strategického dokumentu PHRSR a vysporiadaní sa z jednotlivými požiadavkami, pripomienkami a odporúčaniami uvedenými v závere predmetného rozhodnutia OÚ Gelnica, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých orgánov k oznámeniu o strategickom dokumente bol návrh strategického dokumentu PHRSR prejednaný s novozvoleným starostom obce Závadka (november 2022) a opätovne predložený k pripomienkovaniu spolu s predmetným rozhodnutím OÚ Gelnica na webovej stránke obce Závadka v mesiaci apríl 2023 a následne schvaľujúcemu orgánu na schválenie. V rámci verejného pripomienkového konania obyvateľov obce Závadka k návrhu strategického dokumentu umiestneného na webovom sídle obce od mesiaca apríl 2023 do jeho schválenia dňa 28.06.2023 neboli vznesené žiadne pripomienky.

Strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Závadka na roky 2023 – 2030“ bol spracovávaný v období marec 2022 - jún 2023 (vrátane posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu OÚ Gelnica, OSŽP podľa zákona č. 24/2006 Z.z.) a Uznesením Obecného zastupiteľstva v Závadke schválený dňa 28.06.2023 pod. č. 42-06/28-2023.